

ATHENS voice

Κάτι καλό συμβαίνει στην
**Πλατεία
Βικτωρίας**
Της Κατερίνας Βνάτσιου

ΟΡ ΑΤ ♥ Η ΤΑ

Ιστορίες ανθρώπων.
Για μια δίκαιη, συμπεριληπτική κοινωνία.
Επιμέλεια: Δήμητρα Γκρους, Επιστήμη Μπινάζη

#xarisesena

Νιώθεις ασφάλεια, έχεις ξεγνοιασιά. Νιώθεις top.

Αυτό μας κάνει Top Employer
για 8η συνεχόμενη χρονιά.

Λουκάς
Διευθυντής
Καταστήματος

Όταν είσαι σε μια δεμένη ομάδα, ξέρεις ότι η δουλειά σου αναγνωρίζεται και έχεις όλα όσα χρειάζεσαι για να εξελιχθείς, τότε έχεις ξεγνοιασιά και νιώθεις Top. Γι' αυτό είμαστε Top Employer για 8η συνεχόμενη χρονιά!

Όλα όσα είμαστε, χάρη σε σένα.
team.lidl.gr

ΠΡΟΩΡΗ ΑΝΟΙΞΗ

Είδα την πρώτη αμυγδαλιά και τις πρώτες φράουλες σε μανάβικο. Έχω καταμπερδευτεί.

ΜΟΔΑ ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2024

Οι fashion experts λένε ότι είναι η χρονιά των αξεσουάρ. Όποια πήρε τα πόμολα και τα ζαντολάστιχα να τα φέρει αμέσως πίσω.

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

Έχετε καρτούλες Βαλεντίνου που να γράφουν «Στη μοναδική μου αγάπη»;
-Βεβαίως.
-Δώστε μου πέντε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΥΡΙΑΝΟΣ

«Ομοφυλόφιλε απολογήσου! Τι σ' επηρέασε την εκλογή σου; Μήπως οι μοίρες σου ήρθαν στην κούνια και σου φορέσανε ψηλά τακούνια... Αυτές τις ημέρες, ξαναθυμάμαι το κορυφαίο στιχάκι με τίτλο «Ομοφυλόφιλε απολογήσου!» που ο Γιώργος Παυριανός είχε γράψει στην ATHENS VOICE ήδη από το μακρινό 2009 με αφορμή το Gay Pride Day και είχε απαγγείλει σε βίντεο ο Άγγελος Παπαδημητρίου, σε σκηνοθεσία Νίκου Σούλη, στο προαύλιο του Αρχαιολογικού Μουσείου. Πόσο μπροστά από την εποχή του! (μπορείτε να το απολαύσετε στο YouTube)

Η ΤΑΜΠΕΛΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Ηλεκτρονικά. Πίου-πίου τέκνο. Ποπ (έχουμε και τέτκοια). Μουσική με λάπτον» (Γραμμένο σε χαρτόνι σε παζάρκι δίσκων στο λιμάνι του Πειραιά)

Ο ΚΑΚΟΣ ΜΑΣ Ο ΚΑΙΡΟΣ

Αυτό ήταν. Ότι είχαμε σε χειμώνα σας το δειγματίσαμε.

ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ Ο ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ

Το κινητό σε airplane mode και τα σοκολατάκια όλα δικά μου.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΣΕΙΡΕΣ

Τσεμπέρι, ταγάρι και drama queens.

ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΛΤΣΕΣ

«Ο ύπνος με τις κάλτσες θα έπρεπε να είναι ποινικό αδίκημα». (όπως λέει και ο guy with the sign)

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΓΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛ ΔΕΜΑΤΟΣ

Υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που τα πιστεύουν και πατάνε το λινκ;

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΜΟ-ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΗΜΕΝΟΙ

Παιδιά, μην τρελαίνεστε, για δοκιμή το έκανε (και του άρεσε). (στο Netflix)

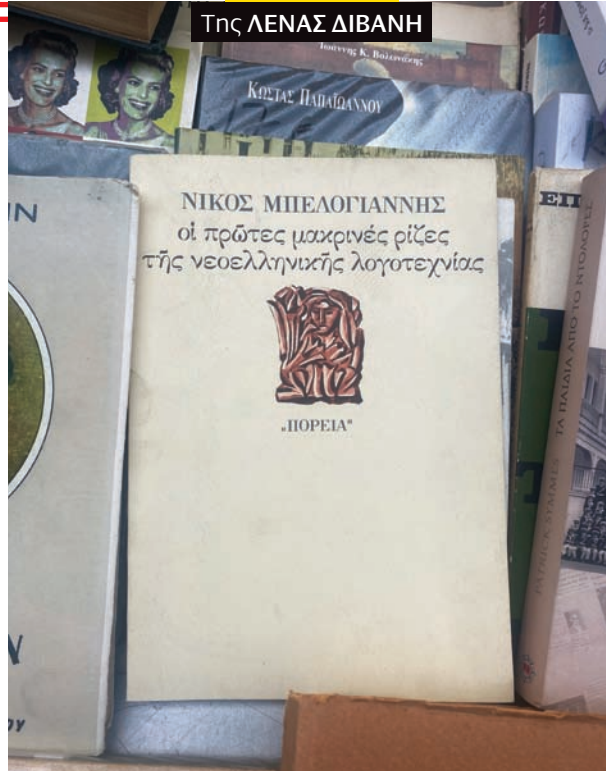
ΕΓΧΩΡΙΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

«Λουκέτο και βαριά πρόστιμα σε εταιρείες που δίνουν μίζες». Η μισή χώρα θα βάλει λουκέτο και η άλλη μισή θα φράει πρόστιμα.

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να μη μοιάζεις με κανέναν!

Έψαχνα, που λέτε, χτες το απόγευμα στον υπαίθριο πάγκο ενός παλαιπωλείου και τι να δω; Το δοκίμιο που έγραψε ο Νίκος Μπελογιάννης για τις ρίζες της ελληνικής λογοτεχνίας! Θα αναρωτηθείτε: και προς τι ο ενθουσιασμός; Μήπως είναι κανένα φιλολογικό διαμάντι; Όχι, είναι κάτι πιο συγκινητικό. Είναι η απόδειξη πως οι ιδέες κυβερνάνε τις ζωές μας, ακόμα κι όταν νιώθουμε την κρύα ανάσα του έσχατου φόβου στον σβέρκο μας. Οι ιδέες επέτρεψαν στον Μέγκελε να τεμαχίζει χωρίς δισταγμό παιδιά, να τους αλλάζει το φύλο, να παίρνει τα όργανά τους και να τους μεταμοσχεύει σε άλλους οργανισμούς. Οι ανάποδες ιδέες οδήγησαν τον Μπελογιάννη, όταν μεταφέρθηκε στην πιο σκληρή φυλακή της Ελλάδας – στην Κέρκυρα –, να ζητήσει από τους δικούς του όχι τσιγάρα, ούτε τρόφιμα, ούτε ζεστά ρούχα. Αυτό που τους ζήτησε ήταν μια μεγάλη λίστα βιβλίων που θα τον βοηθούσαν να γράψει το δοκίμιο αυτό. Μου το είπε ο γιος του όταν έκανα την έρευνα για τα «Ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας» και έμεινα με το στόμα ανοιχτό. «Ενώ περίμενε να εκτελεστεί;» τον ρώτησα. «Ξέρω, είναι απίστευτο αλλά μην απορείς, έτσι ήταν αυτός και οι σαν κι αυτόν», μου είπε ο Μπελογιάννης τζούνιερ. Πίστευαν, έλεγαν, δεν θα αφήσω τη μίζερια και την κλάψα να με γονατίσει όσο περιμένω τον θάνατο. Θα απαντήσω με ζωή.

Αναρωτιέμαι τι θα έλεγαν τώρα, αν ζούσαν...

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο Αντώνης Σκαμπαβίριος. Είναι γεννημένος στην Αθήνα το 1984 και σπούδασε ανακαίνιση και αποκατάσταση κτιρίων από το 2002 έως το 2008, και ζωγραφική κοντά στον Γιώργο Ρόρρη και την Κάλια Τριανταφύλλου από το 2010 έως το 2016. Συμμετείχε ως animator στην ταινία «Loving Vincent». Έχει παραδώσει μαθήματα ζωγραφικής σε παιδιά, έχει επίσης εργαστεί στον σχεδιασμό εξώφυλλων στο διαφημιστικό τομέα και ως βοηθός σκηνογράφου. Η τελευταία ατομική του έκθεση με τίτλο «Πέρα από το μετόν» παρουσιάζεται στην Γκαλερί Σκουφά.

Διαβάστε τη συνέντευξή του στο athensvoice.gr

Κυρία ώριμη, πολύ κοκέτα, μιλάει στο κινητό της, σε Κολωνακιώτικο café.
«Τι να πω, δεν ξέρω. Τόσο σουξέ εγώ, αποκλείεται. Κάτι παίζει»

(συνέχεια)

«Άσε που την εφαρμογή την έβαλα για πλάκα. Αλλά 33 μηνύματα; Τι να πω...»

(συνέχεια)

«Και του λέω “Σκορπιός είσαι ε; Τι πού το κατάλαβα. Αφού όλο για σεξ μιλάς”»

(συνέχεια)

«Τελικά του λέω να βγούμε για έναν καφέ ή φαγητό και μου λέει αν δεν ταιριάζουμε σεξουαλικά γιατί να το κουράζουμε; Πρώτα σεξ και μετά προχωράμε»

(συνέχεια)

«Χλιμίζουρες, παιδί μου. Μην ξεοδοιτούν και κεράσουν ένα φαγητό, ένα ποτό... κατευθείαν σεξ. Θα μου πεις, με τέτοια ακρίβεια τι να κάνουν κι αυτοί»

(συνέχεια)

«“Εντάξει” του λέω, “θα έρθω σπίτι σου αύριο”. Τι πάει να πει τι θα κάνουμε; Τι λέγαμε τόση ώρα; Θα μου δώσεις τον αγιασμό και θα φύγω. Ε με έπρηξε, τι να του έλεγα;»

(συνέχεια)

«Να, τώρα μου έστειλε ένα 20χρονο μήνυμα. Δεν πάμε καλά. Θα μπορούσε να είναι γιος μου... Αλλά του απάντησα. Είναι γλυκούλης».

(Πατριάρχου Ιωακείμ, Σάββατο μεσημέρι)

ΠΑΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΟΛΑ ΚΑΛΑ;

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Πέντε μήνες πριν από τις Ευρωεκλογές και ένα περίεργο συναίσθημα ανασφάλειας φαίνεται να διακατέχει τον κόσμο της Νέας Δημοκρατίας, αιρετούς, οπαδούς και ψηφοφόρους. Και βέβαια αυτή η ανασφάλεια δεν έχει να κάνει με τις προεκλογικές μετρήσεις ή τις δημοσκοπικές έρευνες «εις βάθος». Αλλά με μία ευδιάκριτη «κούραση» και μία δυσεξήγητη αδυναμία διαχείρισης την οποία επιδεικνύει η κυβέρνηση στο να διαχειριστεί τον εαυτό της. Διότι μόνον αυτόν έχει να διαχειριστεί και τα καιρικά φαινόμενα. Η κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί πλέον ειδικό μάθημα στην πολιτική επιστήμη η οποία εξετάζει και ερμηνεύει τα ανεξήγητα ως αν μία εκδοχή πολιτικού σίριαλ τύπου XFiles. Όσον αφορά δε το ζήτημα του ΠΑΣΟΚ, το οποίο είναι εμφανώς αδύναμο και ανίκανο να συμπληρώσει το υφιστάμενο και τόσο πια ευδιάκριτο πολιτικό κενό, τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Η ερμηνεία της αποτυχίας θα απασχολήσει ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του επιστημονικού δυναμικού της κοινωνικής ψυχολογίας. Προφανώς έχει να κάνει με το βαθύτερο πολιτικό αποτύπωμα του πρωτογενούς βαλκανικού DNA της ημεδαπής σοσιαλδημοκρατίας.

Αν δε συνοπολογήσει κάποιος «πολιτικά αναιδής» και το γεγονός ότι με αφορμή τα περί του γάμου ομόφυλων ζευγαριών και τεκνοθεσίας το ΚΚΕ κατέληξε στη δημοσιοποίηση αυτού του ανεκδιήγητου πολιτικού μανιφέστου προδίδοντας την παθολογική ιστορική του αμάθεια και την τραγική κοινωνική αμορφωσιά του (διάβασε το άρθρο του Γ. Μοσχονά περί Σεξουαλικού Μποσσεβικισμού), τότε όντως η κυβέρνηση μόνο τον εαυτό της έχει να διαχειριστεί. Πώς λοιπόν δικαιολογείται αυτή η εσωτερική γκρίνια και η διαπίστωση πως η «κυβέρνηση ρετάρει»; Για να είμαστε ειλικρινείς κανένα από τα μείζονα προβλήματα δεν εξελίσσεται ομαλά.

1) Η ακρίβεια απλά καμουφλάρεται ως ζήτημα πίσω από τα πρωτοσέλιδα για τα ομόφυλα ζευγάρια και τις γραφικές τοποθετήσεις των εκκλησιαστικών παραγόντων. Παρεμπιπτόντως μόνον γέλωτα προκαλούν πια οι πνευματικές ασχήμιες των Ζηλωτών της καθ' ημάς Ανατολής. Ενδεχομένως αυτός ο αυτοεξευτελισμός του ανώτατου κλήρου να οδηγήσει στην περαιτέρω απαξίωσή του στη συνείδηση των πολιτών καθιστώντας ευκολότερο τον εξοστρακισμό του από τα της πολιτείας τεκταινόμενα. Επικουρικά, όταν χρειάζεται, επιστρατεύεται και η αρθρογραφία περί του οικονομικού θαύματος

που επιτελείται. Έρχεται όμως ο εξόχως συστημικός «Οικονομικός Ταχυδρόμος» για να αποδομήσει τα περί «θαύματος» και να υπενθυμίσει τα δυσάρεστα περί διογκούμενου χρέους.

2) Το θέμα ασφαλείας, το κοινό ή το ειδικό έγκλημα, η έννοια της διασφάλισης μιας ομαλότητας της καθημερινότητας του πολίτη, όχι απλά δεν επιλύονται αλλά διογκώνονται ποσοτικά και ποιοτικά. Αυτή η ποιοτική αναβάθμιση της εγκληματικής δραστηριότητας είναι και το ζητούμενο.

3) Τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής δεν συζητούνται, δεν απασχολούν και καμουφλάρονται και αυτά πίσω από μία ομιχλώδη κουρτίνα εξοπλιστικής πανδαισίας. Δύσκολα προφερόμενα εξοπλιστικά προγράμματα, λαβυρινθώδη χρονικά διαγράμματα, περίπλοκες τεχνικές αναφορές και κυρίως κρυπτογραφημένα λογιστικά δεδομένα περί της πραγματικής αξίας (και του μελλοντικού χρέους), όλα αυτά και ακόμη περισσότερα συμβάλλουν στην απουσία κάθε σοβαρής συζήτησης για το μέλλον της χώρας σε περιβάλλον ταχείας ρευστοποίησης των συνθηκών ασφαλείας στην εγγύς γειτονιά μας.

4) Τα ζητήματα Υγείας και Παιδείας, τέλος, αποτελούν και αυτά δείγματα αυτοαναίρουμένης αποτελεσματικότητας, αν και η οποία σοβαρή αντιπολίτευση είναι ανύπαρκτη. Η κυβέρνηση δείχνει να επιλέγει μία εύκολη κοινοβουλευτική νίκη στο ζήτημα των ξένων πανεπιστημίων, εύκολη ως προς τις ψήφους στη Βουλή, παρά τον πόλεμο για μία πραγματική, σε βάθος και χρονική διάρκεια μεταρρύθμιση της δημόσιας δομής του πανεπιστημίου. Δείχνει να μην είναι σε θέση να υποστεί το πραγματικό κόστος από μία μάχη με αυθεντικές θέσεις και αρχές απορρίπτοντας τις αφιμαχίες παρελκυστικής συνθηματολογίας. Διότι ούτε το Stanford ούτε το Cornell θα έρθουν στην Ελλάδα. Να κάνουν τι άραγε; Αντιθέτως η Ιατρική Αθηνών ή αυτή του ΑΠΘ θα εξακολουθήσουν να διαμορφώνουν επιστήμονες γιατρούς, όπως έκαναν πάντα.

Όσο αφορά τη δημόσια Υγεία τα πράγματα μιλούν από μόνα τους. Μία επίσκεψη όχι από περιέργεια αλλά από ανάγκη σε δημόσια νοσολευτική δομή θα αποκάλυπτε στους φλύαρους του διαδικτύου και των δελτίων ειδήσεων την πραγματική εικόνα του δημόσιου νοσοκομείου. Με γιατρούς εξουθενωμένους, κακοπληρωμένους, καθηλωμένους. Με νοσολευτές στα όρια της απόγνωσης, ελάχιστα αμειβόμενους

και συχνότατα στοχοποιημένους. Με ελλείψεις στο προσωπικό, που δείχνουν ότι πρόκειται για υιοθετημένη τακτική ελαχιστοποίησης των λειτουργικών εξόδων σε βάρος της περιθαλψής και της αποτελεσματικότητας.

Απευθυνόμενος σε «κυβερνητικούς κύκλους» ή σε παράγοντες «φίλα προσκείμενους» στο πρωθυπουργικό σχήμα διακυβέρνησης εισέπραξα ως εξήγηση για τη διαπίστωση περί κυβερνητικού ρεταρίσματος την εξοντωτικά παρελκυστική ερμηνεία περί «εσωτερικής γκρίνιας λόγω αποκλεισμού». Τουτέστιν μεθερμηνευόμενον, «αυτοί που ομιλούν για ρεταρίσματα είτε έχουν αποκλειστεί από θέσεις εξουσίας είτε γνωρίζουν πως δεν πρόκειται να τοποθετηθούν (εσσει) σε θέσεις εξουσίας». Επιπροσθέτως οι «φίλα προσκείμενοι κύκλοι» αναφέρουν πως αυτή η «εσωτερική γκρίνια» οφείλεται και στο γεγονός ότι αναμένεται νέα ανακατανομή εξουσιών στον πρωθυπουργικό πυρήνα εν όψει και της επανάκαμψης παιδιών ι-

ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΠΩΣ Η «ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΡΕΤΑΡΕΙ»; ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΣ ΚΑΝΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΕΝ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ ΟΜΑΛΑ.

κανών στελεχών τα οποία απομακρύνθηκαν ή «θυσιάστηκαν» για το... κοινό καλό. Με λίγα λόγια, στο Μαξίμου αναμένεται η ενεργοποίηση τριών κύκλων επιρροής. Ο πρώτος, βεβαίως, είναι αυτός του πρωθυπουργού. Οι άλλοι δύο ανήκουν στο άμεσο περιβάλλον.

Αν όντως συμβαίνει αυτό και όσα αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν απλώς αποκυρήματα νοσηρής φαντασίας, τότε ούτε η κυβέρνηση ούτε πολύ περισσότερο ο κυβερνήτης πρέπει να ανησυχούν. Τον πολιτικό τους αντίπαλο τον έχουν μέσα στο ίδιο τους

το πολιτικό σπίτι, τον ξέρουν, έχει ονοματεπώνυμο και διεύθυνση κατοικίας. Αν όμως όλα τα παραπάνω δεν εκπορεύονται από αρρωστημένες φαντασιώσεις αλλά αποτελούν σοβαρά και υπαρκτά προβλήματα που δεν λύνονται με επιδοματικού τύπου παρεμβάσεις ούτε με κάποια pass, αν δηλαδή τα όποια «κυβερνητικά ρεταρίσματα» δεν οφείλονται αποκλειστικά σε ίντριγκες και πάθη εντός του ιστού του «θερμοκηπίου της εξουσίας», τότε η κυβέρνηση έχει όντως να διαχειριστεί κάτι περισσότερο από τον εαυτό της, ελλείψει αντιπολίτευσης. Ενδεχομένως δε αυτή η διαχείριση θα πρέπει να απασχολήσει στα σοβαρά τους πολιτικούς σχεδιαστές, οι οποίοι επαναπαύθηκαν από την εξαύλωση των πολιτικών αντιπάλων και την ερημποίηση της αντιπολιτευτικής ζώνης. Διότι τελικά οι κοινωνίες ψηφίζουν και όχι οι μηχανισμοί. **Α**

ΟΙ ΚΑΤΑΛ ΚΑΙ Ο «

Σκεφτείτε την πρώτη φορά που μας παρουσιάστηκαν οι καινούργιες δυνατότητες των AI προγραμμάτων. Μπορούμε να δημιουργήσουμε τα δικά μας, σχεδόν ίδια avatar που μιμούνται τη φωνή και τις κινήσεις μας. Μάλιστα, υπήρχαν πολλά βίντεο στο Tik Tok όπου η Arianna Grande τραγουδάει Πάνο Κιάμο, ο Μάριος Φραγκούλης Snik, η Taylor Swift Γωγώ Τσαμπά κι όλα αυτά, ομολογουμένως, έχουν αρκετή πλάκα. Πόσο αστειό είναι όμως όταν κάποιος χρησιμοποιήσει το avatar και τη φωνή σου με... πονηρούς σκοπούς; Αυτή η πλευρά του AI δεν έχει αγγίξει τους περισσότερους από εμάς, όμως οι διάσημοι είναι ήδη το πρώτο μεγάλο target group.

Πολλοί είναι αυτοί που δεν συμφωνούν με τις καταλήψεις των πανεπιστημίων ως μορφή πολιτικής διαμαρτυρίας αλλά πείθονται για το δίκαιο των κινητοποιήσεων. «Εγώ διάβασα και κόπιασα για να μπω στην Ιατρική, η οικογένειά μου μάτωσε για να με στηρίξει και θα 'ρθει ο άλλος που έχει λεφτά να μπει στο ιδιωτικό χωρίς εξετάσεις; Να πάρει πέτσινο πτυχίο και να έρθει μετά να μου πάρει τη δουλειά»; Ε τότε πήγαινε και κατέλαβε και τα πανεπιστήμια της Κύπρου, της Αγγλίας, της Τσεχίας, και του κόσμου όλου στα οποία φοιτούν Έλληνες με δίδακτρα. Ή γύρνα πίσω τον χρόνο στη δεκαετία του '70 και απαγόρευσε στους «γονείς» σου να φοιτήσουν στην Ιταλία. Και τότε, για να ζήσεις έξω, ήθελε κάποια λεφτά. Δεν πήγαινε ο καθένας. Ή κλείσε και τα ιδιωτικά νοσοκομεία. Μήπως να σκεφτείς ότι τη δουλειά θα την πάρει ο καλύτερος και πρέπει να φροντίσεις να είσαι εσύ αυτός; Αλλά έφασα, αφού θα σε φάει το σύστημα.

Στα πλαίσια του γλυκερού ανορθολογισμού και της ανατρεπτικής αντισυστημικότητας εμφανίζεται και ο νέος δήμαρχος της Αθήνας, κ. Δούκας, στο πλευρό των καταλήψεων. Διότι ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, αλλά και ως προοδευτικός πολίτης, ξέρεi ότι οι καταληψίες έχουν δικιο. Αφού αποφασίζουν οι γενικές τους συνελεύσεις. Τώρα το πόσο ψηφίζουν σ' αυτές είναι μια άλλη υπόθεση. Κυριαρχεί το δίκαιο του επαναστάτη. Σιγά μην περίμενε ο Λένιν να ψηφίσει ολόκληρη η Ρωσία για να τον ενθρονίσει ως δυνάστη της.

Και βέβαια μια απόφαση γενικής συνέλευσης είναι ισχυρότερη από τους νόμους του κράτους. Ποιου κράτους, αφού βρισκόμαστε στα

ΗΨΕΙΣ, Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΛΛΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ»

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

πρόθυρα της κατάλυσής του. Και επειδή κάθε επανάσταση χρειάζεται και τον πολιτισμό της, καλώς σκέφτηκε ο κ. δήμαρχος να δώσει δημόσια κτίρια σε αγνώστου ταυτότητας «συλλογικότες» ώστε να αναπνεύσει η πόλη πολιτισμικά. Πάντοτε σε εναλλακτικό και γιατί όχι σε αναρχικό περιβάλλον. Την υγεία μας να 'χουμε και την επανάσταση τη βρίσκουμε. Το βασικό είναι να μην μας πουλάνε πολιτισμό μόνο ο Μπυσσώτης και το σύστημα. Το κακό σύστημα. Όχι το δικό μας.

Η αντισυστημικότητα και η τερατολογία έκαναν μεγάλη ζημιά στην Ελλάδα τα χρόνια της οικονομικής κρίσης και των μνημονίων με τα γνωστά αποτελέσματα. Μέχρι που έφεραν και τον ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία. Δηλαδή μας κυβέρνησε ο Τσίπρας. Στον Δούκα θα κλωσόσουμε; Είχαμε πιστέψει ότι αυτός ο τρόπος σκέψης και ερμηνείας των πραγμάτων είχε υποχωρήσει και ο ορθολογισμός είχε εγκατασταθεί και πάλι στη χώρα. Οι άφρονες, λαϊκιστές πολιτικοί υπέστησαν απανωτές εκλογικές ήττες και αυτό το θεωρήσαμε ως δείγμα απαξίωσης του ανορθολογισμού. Αλλά μάλλον κάναμε λάθος. Η κακή ελληνική εκπαίδευση, τα υπερβολικά ΜΜΕ και η ισχυρή παράδοση μας δείχνουν πάντοτε τα δόντια τους και εγγυώνται ότι σε μια επόμενη «στραβή» πολύ εύκολα θα κυλήσουμε στον χειρότερο εαυτό μας. Και δώσ' του πάλι από την αρχή. Διότι είμαστε πανέξυπνος λαός και τι να μας πουν οι πονηροί, αστοί πολιτικοί; Ας είναι καλά ο «άλλος άνθρωπος». Ο δικός μας άνθρωπος.

Φυσικά, μακριά από εμένα το όποιο συγχωροχάρτι στο «σύστημα». Απεναντίας, οι ελλείψεις του συστήματος είναι αυτές που παραχωρούν έδαφος στον πονηρό ή αφελή ανορθολογισμό. Αν το κράτος είχε σοβαρές και ισχυρές δομές υποστήριξης των αδυνάμων και έξυπνους και αδέκαστους μηχανισμούς ελέγχου δεν θα χρειαζόνταν να πέφτουμε από τα σύννεφα. Θα πατάγαμε γερά στη γη. Θα παρακολουθούσαμε επισταμένως τον τομέα της φιλανθρωπίας και δεν θα επιτρέπαμε τις παρεκτροπές οι οποίες μόνο κακό κάνουν στο θεσμό. Και φυσικά θα ήμασταν προσεκτικότεροι στις βραβεύσεις. Το κακό σύστημα είναι η καλύτερη τροφή του αντισυστημισμού.

Αν τα τελευταία 50 χρόνια, κράτος, κόμματα και πανεπιστημιακές αρχές είχαν εργαστεί σοβαρά και από κοινού για έναν ορθολογικό και βιώσιμο εκπαιδευτικό χάρτη, κρατικό

και μη, δεν θα φακνόμασταν ακόμα με τις «καταλήψεις». Και τα ΑΕΙ μας δεν θα ζητούσαν λεφτά, απεναντίας θα έφερναν λεφτά απ' όλο τον κόσμο, γιατί θα ήταν παραγωγικά. Αλλά εδώ ταλαιπωρούνται ακόμα από ανθρώπους που τα θεωρούν ιδεολογικούς μηχανισμούς του κράτους. Διότι αναπαράγουν την αστική ιδεολογία και τον καπιταλισμό και εμείς είμαστε στα πρόθυρα της προλεταριακής εξέγερσης. Και πρέπει ή να τα σπάμε ή να τα κλείνουμε ώστε να εμποδίζεται η ολέθρια αναπαραγωγή. Και κάποιοι ταγοί, που η πολιτεία τους πληρώνει και τους τιμά για να εκπαιδεύουν τα παιδιά της, πρέπει να κλείνουν το μάτι στη βία, διότι είναι αντισυστημική και μοντέρνα. Είναι για «καλό σκοπό». Είναι για τον άνθρωπο, τον άλλο άνθρωπο, του άλλου συστήματος. Του καλού. Αυτού που τους τρέφει!

Και το «σύστημα» είναι ανεκτικό στην παρανομία για να εξυπηρετεί τα δικά του παιδιά, να καρπώνεται το πολιτικό όφελος και να μην πληρώνει το αντίστοιχο κόστος. Ένα πανεπιστήμιο, κατά καιρούς υπό κατάληψη και μονίμως υπό κατάρρευση, δεν απαιτεί και υψηλή αξιοπιστία από το προσωπικό του. Δεν απαιτεί ορθολογική νομοθέτηση, εφαρμογή των νόμων και επαρκή χρηματοδότηση. Όλα λειτουργούν στο περίπου και όλοι βολεύονται. Και οι άριστοι και οι κακοί. Και η εξουσία και οι εχθροί της. Αρκεί να πωλείται ελεύθερα αντισυστημικός σανός. Τροφή για όποιον πεινά.

Δημοφιλείς φιλόδημοι, εναλλακτικοί δήμαρχοι, αντισυστημικοί δάσκαλοι, αντιδυτικοί ιεροκήρυκες τραβούν πάνω τους τα φώτα της δημοσιότητας, εγκλωβίζουν τον δημόσιο διάλογο στα πλαίσια της δικής τους «λογικής» και καρπώνονται τα οφέλη, αφού αναπαράγουν διευρυμένα τη δική τους μικροεξουσία. Το «σύστημα» τους τιμά όχι μόνο με δημοσιότητα αλλά και με οφίτσια, τους κάνει μέχρι βουλευτές και ευρωβουλευτές. Είναι καθήκον μας να στείλουμε τα δικά μας «Αυτιά» στην Ευρώπη. Για να μεταλαμπαδεύσουν την ελληνική μπάρουφα στα πέριχτα της γης.

Ο απλός, νομοταγής πολίτης που κοιτάζει τη δουλειά του, ο λεγόμενος απαξιωτικός και κυρ-Παντελής, είναι τελικά ο μόνος πραγματικά αντισυστημικός παράγοντας αυτού του γελού και πονηρού συστήματος. Ο αυθεντικός αναρχικός. Μοναδική σκευή του ο ορθολογισμός. Η δική του «μολόφη». **A**

**ΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ
ΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΕΣ
ΠΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΟΥΝ
ΕΔΑΦΟΣ ΣΤΟΝ
ΠΟΝΗΡΟ Ή ΑΦΕΛΗ
ΑΝΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟ**

ONASSIS STEGI

onassis.org

09.02.24 – 20:30

Live streaming

OLGA TOKARCZUK

Η βραβευμένη με Νόμπελ Λογοτεχνίας συγγραφέας για πρώτη φορά στην Ελλάδα

Μια συζήτηση με τον δημοσιογράφο και επιμελητή εκδόσεων Γρηγόρη Μπέκο

Ελευθερία / Βραβεία / Πολωνία / Ανθρωπότητα / Ιστορίες / Αθήνα / Φαντασία

Σε ζωντανή μετάδοση στο Onassis Channel στο YouTube

onassis.limo/olgotokarczuk

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική ΜπιρμπίληΓενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυντάξια
Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)Editorial Manager Ηλένα Κρητικού
Βοηθός αρχισυντάκτη Τόνια Ζαραβέλα

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συστηριμάς

Social Media Manager Τάσος Ανέστης

SEO Leadership Γεράσιμος Τζαμαρέλος

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλουτζού

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμαντίς, Μ. Ανδριωτάκη, Ε. Βαρδάκη, Σ. Βλέτσος, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Παναγιώτης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δήμος, Θ. Ευθυμίου, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Μ. Καλογιάννης, Κ. Καμπούσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κασαμπαλή, Γ. Κοροβέσης, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Γ. Μπελεσιώτης, Α. Μιρουντζάκη, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβάτας, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραφαλλίδη, Ζ. Σφυρη, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Σ. Χαλδαίου, Ε. Χελιώτη, Κ. Χριστοφόρου, Γ. Ψύχας, Ε. Ψυχούλη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Creative Manager Θάνος Ψυλλίδης
Creative Marketing Manager Λαμπρινή Τρούγκου

Εικονογραφίες art@athensvoice.gr
Φωτό: Ανάσσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσος, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζί, Πέτρος Νικόλαος, Λάζαρος Γραϊκός

Account Directors
Γιώτα Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνα Ευθυμίου, Βόννη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director
Άννα Αντωνίου
Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director VOICE 102.5
Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Τανάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικοπύνη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
VOICE 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρείτε την Α.Β. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENS

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναγνώρεται η αναδημιουργία, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

01:29 έδειχνε το ρολόι τα ξημερώματα του Σαββάτου, όταν εξερράγη βόμβα απέναντι ακριβώς από το Υπουργείο Εργασίας.

3-5 κιλιά ζελατοδυναμίδας, σε συνδυασμό ίσως και με ποσότητα και άλλης εκρηκτικής ύλης, χρησιμοποιήθηκαν για την επίθεση. Το ωστικό κύμα προξένησε ζημιές στο κτίριο του Υπουργείου Εργασίας μέχρι και τον έκτο όροφο.

2 προειδοποιητικά τηλεφωνήματα έκαναν οι τρομοκράτες, γνωστοποιώντας την ταυτότητά τους. Πρόκειται για την οργάνωση Επαναστατική Ταξική Αυτοάμυνα.

300 τρακτέρ υπολογίζεται ότι στάθμευσαν πάνω στο πεζοδρόμιο του Διεθνούς Εκθεσιακού Κέντρου Θεσσαλονίκης, όπου διεξήχθη η 30ή επέτειο της Αγροτικής ΔΕΘ-Helexpo.

6 νέα μέτρα ανακοίνωσε λίγες ώρες νωρίτερα η κυβέρνηση για τη στήριξη των αγροτών.

0,41 ευρώ ανά λίτρο είναι ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο πετρέλαιο, ο οποίος θα επιστραφεί και φέτος στους αγρότες, 82 εκατ. ευρώ.

10% έκπτωση για το ονομαζόμενο ως «αγροτικό ρεύμα» ήταν απάντηση της κυβέρνησης στα παράπονα των αγροτών για το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας.

30 εκ. ευρώ διατίθενται για το νέο πρόγραμμα με τίτλο «Φωτοβολταϊκά στο Χωράφι». Αυξάνεται και το επιτρεπόμενο όριο για ΦΒ των αγροτών από 10kW σε 50kW. Οι αγρότες θα διασυνδέονται κατά προτεραιότητα στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ.

87 εκατ. ευρώ χρωστούν στη ΔΕΗ οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Έργων Βελτιώσεων. Ρυθμίζονται για 10 χρόνια με 0% επιτόκιο. Ειδικά για τους οργανισμούς της Θεσσαλίας προβλέπεται προηγούμενης και 75% κούρεμα.

© EPA/ANDRE PICHELTE

80 εκατομμύρια ευρώ ετησίως θα είναι (σύμφωνα με δημοσιογραφικές αναφορές) από το 2025 ο μισθός του Lewis Hamilton, ο οποίος έσπασε το συμβόλαιό του με τη Mercedes και θα εργάζεται στο Maranello για τη Ferrari. Υπολογίστε άλλα τόσα από χορηγίες, δικαιώματα κ.λπ.

346,78 δολάρια κοστίζει κάθε μετοχή της "scuderia Ferrari" στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, λίγο πριν ανακοι-

2 χρόνια θα χρειαστεί για να αγοραστούν ώριμα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τα οποία και θα καλύψουν μέρος των ενεργειακών αναγκών και των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.

30% εγγυημένη έκπτωση σε σχέση με τις σημερινές τιμές για μια δεκαετία θα παρέχεται επίσης για το ηλεκτρικό ρεύμα σε όσους αγρότες συμμετέχουν σε συνεργατικά σχήματα ή ασκούν συμβολαϊκή γεωργία.

28 χρόνια έχουν περάσει από τη θρυλική πλέον αντίδραση της τότε κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, το οποίο ως απάντηση στα μπλόκα των αγροτών είχε δώσει εντολή στα ΜΑΤ να κόψουν τα λάστιχα των τρακτέρ και στη συνέχεια να ρίξουν ζάχαρη στις μηχανές. Υπουργός Γεωργίας ήταν ο Στέφανος ο Τζουμάκας.

8 από 5 δισ. ευρώ προηγούμενως είναι το πο-

νωθεί η συμφωνία.

384 δολάρια κοστίζει αμέσως μετά η μετοχή της αυτοκινητοβιομηχανίας.

7 δισ. ευρώ αυξήθηκε η συνολική κεφαλαιοποίηση της Ferrari, μόνο και μόνο εξ' αιτίας αυτής της συμφωνίας.

4,922 Ferrari πωλήθηκαν το 2022.

1,81 εκατομμύρια Tesla πωλήθηκαν περίπου.

σό από το Ταμείο Ανάκαμψης που θα δοθεί στους Ιταλούς αγρότες σύμφωνα με εξαγγελία της Τζόρτζια Μελόνι.

36 στόχους των Χούθις σε 13 τοποθεσίες της βόρειας Υεμένης έπληξαν το Σάββατο αμερικανικά και βρετανικά μαχητικά αεροσκάφη με την τεχνική υποστήριξη της Αυστραλίας, του Μπαχρέιν, της Δανίας, του Καναδά, της Ολλανδίας και της Νέας Ζηλανδίας.

27,238 Παλαιστίνιοι έχουν σκοτωθεί και 66,452 έχουν τραυματιστεί από τις ισραηλινές επιθέσεις στη Γάζα, σύμφωνα με το Υπουργείο Υγείας της Χαμάς. Η Οργάνωση ωστόσο δεν έχει απαντήσει ακόμη στην έκκληση για εκκενρωτική.

10.000 μέλη της Χαμάς υποστηρίζει ότι έχει σκοτώσει το Ισραήλ.

53 καθηγητές της Ιατρικής Κρήτης δήλωσαν αδυναμία να πραγματοποιήσουν ηλεκτρονικά τις εξετάσεις και ενώ η σχολή τους βρίσκεται υπό κατάληψη. Τονίζουν ότι η απόφαση για διενέργεια ηλεκτρονικών εξετάσεων δεν διασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας και έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το αναγνωρισμένο δικαίωμα και ευθύνη κάθε δημόσιου λειτουργού ακαδημαϊκού/ής δασκάλου/ας να καθορίζει τον τρόπο διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών/τριών στο μάθημα που είναι υπεύθυνος/η. Παρόμοιες θέσεις έχουν εκφράσει καθηγητές σε πολλές σχολές της χώρας.

ποιήσουν ηλεκτρονικά τις εξετάσεις και ενώ η σχολή τους βρίσκεται υπό κατάληψη. Τονίζουν ότι η απόφαση για διενέργεια ηλεκτρονικών εξετάσεων δεν διασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας και έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το αναγνωρισμένο δικαίωμα και ευθύνη κάθε δημόσιου λειτουργού ακαδημαϊκού/ής δασκάλου/ας να καθορίζει τον τρόπο διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών/τριών στο μάθημα που είναι υπεύθυνος/η. Παρόμοιες θέσεις έχουν εκφράσει καθηγητές σε πολλές σχολές της χώρας.

16 μήνες βασιλέψε ανέφελα ο Κάρολος ο Γ' της Αγγλίας. Τη Δευτέρα το Μπάκιγχαμ ανακοίνωσε ότι πάσχει από καρκίνο.

2,8 δισ. δολάρια θα κοστίζει το πειραματικό έργο «υγειονομικής ταφής» διοξειδίου του άνθρακα από ευρωπαϊκές βιομηχανίες σε βάθος 2,6 χιλιομέτρων στον βυθό της Β. Θάλασσας, το οποίο και υλοποιείται στη Νορβηγία.

48 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας βρίσκεται ο αγωγός που τροφοδοτεί την Αίγινα με νερό, στο σημείο που υπέστη δολιοφθορά με έκρηξη βόμβας.

3 φορές έχει γίνει στόχος δολιοφθοράς ο συγκεκριμένος αγωγός νερού.

2 φορητούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με αέριο σκέπτονται να μεταφέρουν στην Κρήτη οι αρμόδιες αρχές, μετά τη δολιοφθορά σε μηχανήμα που υλοποιεί το έργο ηλεκτρικής διασύνδεσης του νησιού με το ηπειρωτικό δίκτυο. Το καλοκαίρι παρατηρείται σοβαρή έλλειψη επάρκειας στο νησί.

1 δισ. ευρώ κοστίζει στους Έλληνες καταναλωτές η έλλειψη «μεγάλης» διασύνδεσης της Κρήτης με το ηπειρωτικό δίκτυο. Πληρώνουμε όλοι μέσω της χρέωσης ΥΚΩ στους λογαριασμούς ρεύματος.

VERBA VOLANT

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Οι νόμοι όπως τους έθεσε η Τριαδική αρχή δεν μπορούν να καταπέσουν από εσωφορικά νομοσχέδια. Ποιος νομοθέτης θα προτάξει τα δικαιώματα ομοφυλοφίλων ανδρών που παριστάνουν τις λεκάνες;» Ο βουλευτής του κόμματος Νίκη ξεσκέπασε τον βελζεβούλη. Και μάλιστα χωρίς να χρειαστεί να φωνάξει την ιερή κραυγή της Ελένης Λουκά «οοοοοο, σις, σις, σις».

ΧΑΡΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

«Να δώσουμε αναξιοπίστα κτίρια σε συλλογικότητες και συλλόγους». Δεν είναι κακή ιδέα. Θα μπορούσαμε άλλωστε να μετατρέψουμε και τον ίδιο τον Δήμο Αθηναίων σε «αυτοδιαχειριζόμενο στέκι».

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«Τα F-35 είναι επιχειρησιακά άχρηστα και να μας τα χάριζαν, δεν θα έπρεπε να τα θέλουμε». Ο Πάνης έχει για μία ακόμη φορά δίκιο. Πρόκειται για χρέπια. Σαπάκια. Χτυπάνε πιράκια στην πρώτη ανηφόρα, από εξοπλισμό είναι σπαρτιάτικα (ούτε τασάκι ούτε ποτηροθήκη) και η ανάρτηση είναι εντελώς ακατάλληλη για τις συνθήκες της Ελλάδας. Γι' αυτό δεν κυκλοφορούνε πολλά, άλλωστε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΣΣΕΛΑΚΗΣ

«Πολλές φορές συναντάω κόσμο, όπου πάω, ναι, αδιαμεσολάβητα σε όλη τη χώρα, όπου μου λένε "Στέφανε, Στέφανε, εγώ δεν είμαι ΣΥΡΙΖΑ αλλά σε πάω. Σε πάω πολύ"». Μην τους πιστεύεις, πρόεδρε. Και ο υφυπουργός εργασίας της κυβέρνησης Τσίπρα, Τάσος Πετρόπουλος, έλεγε ότι: «Με σταματούν (σ.σ. στον δρόμο) και μου ζητούν να αυξήσω τις εισφορές». Μάλλον δεν του έλεγαν όλη την αλήθεια, πρόεδρε.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ

«Εάν αγαπάμε τα παιδιά, δεν θα τα βαπτίζουμε - Αυτό που κάνουν οι κηδεμόνες τους είναι αμαρτία». Ως γνωστόν «αμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα». Η φράση φυσικά δε σημαίνει καθόλου αυτό που εννοούσε ο σεβασμιότατος, αλλά ακούγεται βαρύνουπο. Οπότε είπε κάτι που μοιάζει και όνο όνο ήτο.

Κατάληψη την εποχή του TikTok

Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΜΒΑΚΑ

Μετά από αρκετά χρόνια, τα ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται σε αναβρασμό. Είχαμε σχεδόν ξεχάσει τις συνήθεις πρακτικές φοιτητικής διαμαρτυρίας και μόνο κάποιες «δυναμικές» ομάδες έκαναν αραιά και πού την παρουσία τους αισθητή, χωρίς να υπάρξει κάποια γενικευμένα έκρυθμη κατάσταση στον πανεπιστημιακό χώρο. Σήμερα, ένα μέρος –και όχι το σύνολο– των τμημάτων βρίσκεται σε αναταραχή εξαιτίας ενός αόρατου ακόμη νομοσχεδίου που θα επιτρέψει αντισυνταγματικά –σύμφωνα με τους διαμαρτυρόμενους– τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και στην Ελλάδα. Γίνεται πολύ λόγος για το αν πρέπει ή όχι να ανοίξουν ιδιωτικά ή να έρθουν ξένα πανεπιστήμια στην Ελλάδα και άρα για το αν το κομμάτι της πανεπιστημιακής κοινότητας που αντιδρά το κάνει περισσότερο ή λιγότερο δικαιολογημένα. Όμως αν, για λόγους καθαρά υποθετικούς, συμφωνήσουμε για λίγο με το δίκαιο των αιτημάτων αυτών, το ενδιαφέρον ζήτημα είναι ποιες είναι οι πρακτικές της αντίστασης που ακολουθούνται.

Ο βασικός τρόπος διαμαρτυρίας είναι η πατροπαράδοτη επαναστατική μέθοδος της κατάληψης. Η οποία, στις περισσότερες των περιπτώσεων, σημαίνει πολύ απλά το κλείσιμο των κτιριακών εγκαταστάσεων του κάθε τμήματος και την αποτροπή διενέργειας μαθημάτων ή εξετάσεων. Είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις που κατάληψη συνεπάγεται διαμονή μεγάλου τμήματος των διαμαρτυρόμενων στον πανεπιστημιακό χώρο (έστω και με βάρδιες). Στην καλύτερη των περιπτώσεων, η κατάληψη γίνεται σε κάποιον συμβολικό χώρο (συνήθως στις σχολές ή σε τμήματα με μεγαλύτερη επαναστατική παράδοση), με ελάχιστους συμμετέχοντες και τη διενέργεια διαφόρων πάρτι ή προβολών σε εσωτερικούς χώρους ή στα «γρασίδια» (όπως γίνεται στο ΑΠΘ) του κάμπους.

Με τον τρόπο αυτό η κατάληψη στον πανεπιστημιακό χώρο, αυτό που πετυχαίνει είναι να τον αδειάσει από τους υποτιθέμενα ενδιαφερόμενους της διαμαρτυρίας, τους φοιτητές και τους διδάσκοντες. Όταν δεν ερμηνώνεται και δεν μπαίνει απλά λουκέτο, το πανεπιστήμιο μετατρέπεται σε μια αυστηρή κοινοτιστική υπόθεση σε κοκκινόμαυρο φόντο που δεν δύναται, αλλά και δεν προσπαθεί, να εμπλέξει κανέναν από τους υπόλοιπους της πανεπιστημιακής κοινότητας, είτε αδιάφορους είτε αναποφάσιτους. Ο στόχος αυτής της πρακτικής, όπως και της ψαλμώδους συνήθως πορείας που τη συνοδεύει, είναι καθαρά ταυτοτικός. Επιχειρεί απλά και μόνο να αναθερμάνει τις μυθολογημένες μνήμες και πρακτικές ενός αγώνα που έχει οριστικά παρέλθει, ενός αγώνα που γίνεται απλά για τα μάτια του κόσμου, που πάντα θα μένει αδικαίωτος γιατί η δικαίωσή του είναι απλώς η ματαιωσή του.

Η δυνατότητα να λειτουργήσει το σύνολο της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως είναι γνωστό στους πάντες μετά την εμπειρία της πανδημίας. Όμως οι διαμαρτυρόμενοι φοιτητές θεωρούν ότι ο καλύτερος τρόπος διαμαρτυρίας είναι να διακόψουν τις διά ζώσης λειτουργίες του πανεπιστημίου, εκείνες που δυνητικά θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ακροατήριο στα όποια αιτήματά τους. Δεν μπορούν να καταλάβουν ότι το πανεπιστήμιο είναι πια παντού, είτε λόγω τεχνολογίας είτε λόγω της μαζικοποίησης που διαμαρτύρηται έχει επέλθει.

Είναι πραγματικά κάπως απογοητευτικό αν το καλοσκεφτεί κανείς: μέρος του νεότερου και πιο δυναμικού κομματιού της ελληνικής κοινωνίας, εάν χρειαστεί να εξεγερθεί για κάποιον λόγο δεν φαίνεται να ξέρει πώς να το κάνει. Η γενιά που βρίσκεται όλη μέρα στο διαδίκτυο, ανεβάζει βιντεάκια στο TikTok, καταλαβαίνει τον κόσμο σύγνητο και κατακερματισμένο (όπως πιθανότατα είναι) δεν βρίσκει άλλον τρόπο να διαμαρτυρηθεί παρά μέσα από τη μοιρολατρική αναβίωση μιας πολιτικότητας της πρώιμης μεταπολίτευσης. Μια γενιά που στη συντριπτική της πλειοψηφία έχει εισαχθεί στο πανεπιστήμιο, είτε μέσω της ιδιωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε της φροντιστηριακής, ξαφνικά ανακαλύπτει ότι υπάρχει κίνδυνος (!) να επιτραπεί και η μη δωρεάν τριτοβάθμια εκπαίδευση (η οποία προφανώς και έχει ήδη μπει σε λειτουργία τόσο μέσω των ιδιωτικών κολεγίων όσο και μέσω του ΕΑΠ, αλλά και τα μεταπτυχιακά προγράμματα του δημόσιου πανεπιστημίου).

Είναι κατανοητό ότι όταν νιώθεις ότι βάλεται το μέλλον σου, πραγματικά ή φαντασικά, θα αντιδράσεις. Η επαγγελματική ανασφάλεια των περισσότερων φοιτητών είναι δεδομένη και απολύτως δικαιολογημένη. Και ενώ ήδη τα ελληνικά πανεπιστήμια, εκτός από πολύ λίγες περιπτώσεις σχολών, είναι θερμοκήπια αυτής της ανασφάλειας, δεν προκύπτει κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα, στον βαθμό που υπάρχει το αποκλειστικό δικαίωμά σε αυτήν – που δεν υπάρχουν δηλαδή ανταγωνιστές από την ιδιωτική πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Αναρωτιέται κανείς πόσο πολύ μπορεί να τυφλώνει κάποιους το ιδεολογικό πέπλο. Πόσο πολύ μπορεί η υπεράσπιση μιας μαυσωλιακής πολιτικής ταυτότητας να οδηγεί σε πρακτικές «πολιτικής επικοινωνίας» του περασμένου αιώνα. Πόσο μπορεί να μετατίθενται στο μέλλον όλα εκείνα για τα οποία όχι μόνο οι φοιτητές αλλά ολόκληρη η πανεπιστημιακή κοινότητα θα έπρεπε να συζητά, ακόμη και να διαμαρτύρεται όπου χρειάζεται. Ο αριθμός των τμημάτων, ο αριθμός των φοιτητών στα τμήματα, το περιεχόμενο των μαθημάτων και των ιδίων των σχολών, οι τρόποι αξιολόγησης όλων από όλους.

Για άλλη μια φορά τα σημαντικά προβλήματα του δημόσιου πανεπιστημίου ψάχνουν ένα αόρατο εξωτερικό εχθρό για να αποδοθούν. Για άλλη μια φορά, οι πολλές μικρές κατακτήσεις που γίνονται καθημερινά σε ένα δύσκολο περιβάλλον από την πανεπιστημιακή κοινότητα, θα μπουν κάτω από χαλί ανούσιων συνθημάτων και θα εξαφανιστούν μπροστά σε σκηνές βίας. Οι φοιτητές που αγωνιούν να τελειώσουν το πτυχίο τους, αυτοί που βλέπουν το πανεπιστήμιο περισσότερο ως σταθμό παρά ως τερματισμό του ταξιδιού της ζωής τους, θα μείνουν χωρίς πολιτική φωνή, είτε γιατί δεν μπορούν να την εκφράσουν συλλογικά είτε γιατί θα κουκουλωθούν από αυτούς που έχουν κάνει επάγγελμά τους απλά να ακούγονται.

Είναι ευθύνη της κυβέρνησης και του υπουργού Παιδείας να ανοίξει η μεγάλη συζήτηση, όχι για την αυτονόητη εξέλιξη να διευρυνθεί και η εγχώρια «αγορά» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά η άλλη, η δύσκολη. Αυτή που θα θέσει σε ένα ουσιαστικό πλαίσιο διαλόγου τι πανεπιστήμια θέλουμε, έτσι ώστε η πλειονότητα των φοιτητών να μην παίρνει «χαρτιά» που θεωρεί χωρίς επαγγελματικό ή γνωστικό αντίκρισμα. **A**

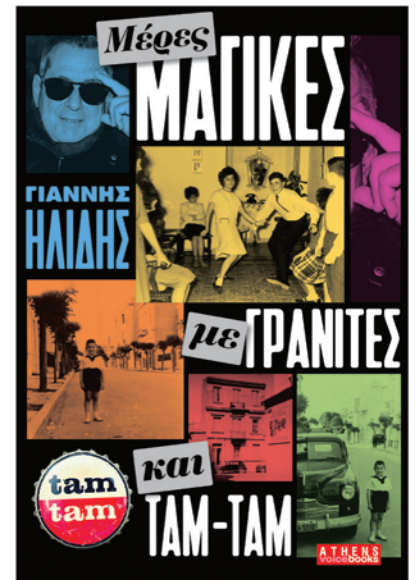
Το βιβλίο των εξωφύλλων της ATHENS VOICE

Το πανόραμα της ελληνικής εικαστικής σκηνής μέσα από τα εξώφυλλα μιας εφημερίδας.

Μια μοναδική έκδοση: 20 χρόνια, 900 εξώφυλλα, 2 τόμοι 500+500 σελίδων σε μια συλλεκτική κασετίνα.

Γιάννης Ηλίδης

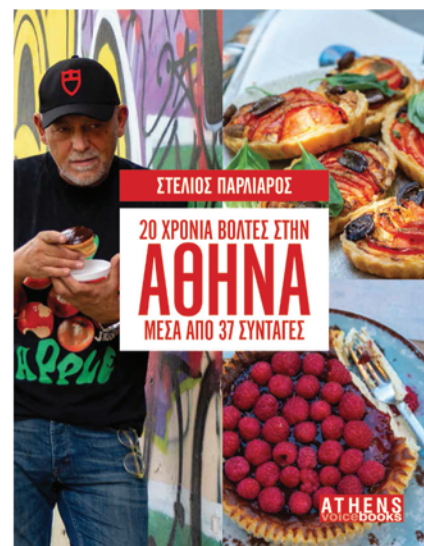
Ένα βιβλίο-ταξίδι στην Αθήνα του 20ού αιώνα, με αυθεντικές μαρτυρίες και φωτογραφικά ντοκουμέντα από τις μαγικές δεκαετίες 60s-70s-80s.

Στέλιος Παρλιάρος

Ο «εθνικός μας ζαχαροπλάστης» περπατάει στους δρόμους της Αθήνας, θυμάται ιστορίες, μοιράζεται γεύσεις.

112 σελίδες γεμάτες συνταγές με δημιουργικά twist και street vibes, με αφορμή τα 20 χρόνια της Athens Voice.

ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Α.Υ.

ATHENS
voicebooks

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 2103617170 (εσωτ. 114), fax: 2103617310

Παραγγελίες on-line: athensvoice.gr/athens-voice-books

Κάτι καλό συμβαίνει στην ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

Μία από τις πιο κεντρικές γειτονιές της Αθήνας
για χρόνια σε λήθαργο, αρχίζει να ξυπνά

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ - Φωτό: STEPHIE GRAPE

Το φθινόπωρο του 2020 έμεινα σε μια πολυκατοικία επί της 3ης Σεπτεμβρίου, στο ύψος του Μουσείου. Ένα βράδυ, επιστρέφοντας σπίτι, βρίσκω όλους τους γείτονές μου αναστατωμένους στην είσοδο. Ο γηραιότερος από αυτούς ούρλιαζε (σ.σ. από τότε στη συνειδήσή μου καταχωρήθηκε ως «μυϊνόμενος παππούς») στο τηλέφωνο: «Σας έχω καλέσει εδώ και μία ώρα και ακόμα δεν έχει εμφανιστεί κανείς! Και σας ερωτώ: ποιος θα προστατέψει εμένα και την παρουσία μου;» Δεν είχε άδικο ως προς τον χρόνο. Το Αστυνομικό Τμήμα της Ομόνοιας απέχει δυο βήματα. Τι είχε συμβεί; Κάποια στιγμή εκείνο το βράδυ η αστυνομία είχε κάνει ξαφνική έφοδο στη χαρτοπαικτική λέσχη που λειτουργούσε παράνομα, μεσοτοιχία με τη δική μας πολυκατοικία, και που μοιραζόταν το ίδιο υπόγειο. Από εκεί βρήκαν διέξοδο προσωπικό και πελάτες πανικόβλητοι, οι οποίοι κι άρχισαν να τρέχουν αλαφιασμένοι και κατατρομαγμένοι μέσα στο κλιμακοστάσιο της πολυκατοικίας, φωνάζοντας σε όλους τους ορόφους ώσπου να φύγει το περιπολικό.

Ακόμα γελάω όταν σκέφτομαι τις σκηνές εκείνης της βραδιάς. Δεν ήταν όλα τα περιστατικά έτσι όμως, ούτε λίγες οι φορές που κάποιος με ακολούθησε μέχρι την πόρτα μου (για να εκδιωχθεί όχι φυσικά από κάποιον αστυνομικό που έκανε περιπολία –αστείο πράγμα–, αλλά από τους τσιλιαδόρους της χαρτοπαικτικής λέσχης). Όταν γυρνούσα τα βράδια, έσφιγγα πάντα τα κλειδιά στην παλάμη μου, και στα συνολικά τέσσερα χρόνια που έμεινα εκεί άκουσα πέντε με έξι πυροβολισμούς. Τη νύχτα η 3η Σεπτεμβρίου ήταν έρημη και το μικρό στενό της Αβέρωφ απ’ όπου έκοβα δρόμο τρομακτικά θεοσκότεινο. Όλα αυτά κυριολεκτικά μία ανάσα από την Πατησίων, κι όμως έτη φωτός από την αλλοτινή αίγλη της Βικτωρίας.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Η γειτονιά οριοθετείται από τις οδούς **Ηπείρου**, **Πατησίων**, **Δερισγνύ** και **Αχαρνών**. Πρόκειται για τη συνοικία δηλαδή που άρχισε να αναπτύσσεται γύρω από την πλατεία Βικτωρίας, το κέντρο της ύπαρξής της. Όσο για τους εμβληματικούς δρόμους της, τη **Χέυδεν**, τη **Δερισγνύ** και την **Κοδριγκτώνος**, πήραν το όνομά τους από τα τρία πρόσωπα που έπαιξαν καίριο ρόλο στη Ναυμαχία του Ναυαρίνου.

Στο Βιβλίο «Αθήνα - Ικνηλατώντας την πόλη με οδηγό την ιστορία και τη λογοτεχνία» των **Θανάση Γιοχάλα** και **Τόνιας Καφετζάκη** (εκδόσεις Εστία), σελ. 555, διαβάζουμε ότι η Πλατεία Βικτωρίας «άρχισε να διαμορφώνεται το 1871-72. Λέγεται ότι ο δήμαρχος Παναγής Κυριακός τίμησε μ’ αυτόν τον τρόπο την κόρη του, της οποίας το όνομα ήταν Βικτωρία. Από την πλατεία αρχίζει και η οδός Ελπίδος, ίσως από το όνομα της άλλης κόρης του δημάρχου. Κατ’ άλλη εκδοχή το όνομα δόθηκε στην πλατεία προς τιμήν της βασίλισσας της Αγγλίας, της Βικτωρίας. Γνωστή και ως πλατεία Κυριακού, από το όνομα του δημάρχου Αθηναίων Παναγή Κυριακού (1870-1879), που ήταν κάτοικος της περιοχής. Έχει υπόγειο σταθμό ΗΣΑΠ ο οποίος ολοκληρώθηκε το 1948 και μμείται τον σταθμό της Βικτωρίας του Λονδίνου. Χαρακτηριστικό του αθηναϊκού σταθμού τα γερμανικά κεραμικά πλακίδια που κοσμούν τους τοίχους, αντίστοιχα μ’ αυτά του σταθμού της Ομόνοιας. Μετά την αποκατάστασή του διατηρούνται τα κλιμακοστάσια, οι αρχικές επιγραφές και το παλαιό ρολόι, που είχε τοποθετηθεί όταν πρωτολειτούργησε ο σταθμός. Έχει κηρυχθεί διατηρητέος. Η πλατεία Βικτωρίας υπήρξε το επίκεντρο της μεσοαστικής Αθήνας τη μεταπολεμική περίοδο. Οδηγήθηκε σε παρακμή από τη δεκαετία του 1980». Μέχρι να συμβεί αυτό όμως, η πλατεία Βικτωρίας πέρασε αρκετές δεκαετίες ως μία

Το Ουζερί του Λάκκ

Το ανθοπωλείο ορόσημο στην έξοδο του σταθμού Βικτώρια

Aroteka bar

Το Ουζερί του Λάκκ

από τις καλύτερες συνοικίες των Αθηνών, γεγονός που μαρτυρά η αρχιτεκτονική της.

Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Τα κτίρια μιας πόλης μιλάνε. Και στην περίπτωση της Βικτωρίας έχουν να πουν ιστορίες που φανερώνουν την αλλοτινή της λάμψη. Στους δρόμους της συναντάμε νεοκλασικά, κτίρια εκλεκτικιστικής μορφής, πολυκατοικίες του μοντέρνου κινήματος. Ενδεικτικά αναφέρουμε στη Χέυδεν την **πολυκατοικία Οικονομίδη** (στον αριθμό 30), ένα πενταώροφο κτίριο που χτίστηκε την περίοδο 1936-1938 σε σχέδια του Δημητρίου Πικιώνη, στον αριθμό 12, την πολυκατοικία «Γ. Πατσάκωφ» (χαρακτηριστικό δείγμα του μοντέρνου κινήματος) όπου έζησε ο συγγραφέας **Μένης Κουμανταρέας** από το 1936 έως το 1980, την περίφημη «**Βίλα Αμαλία**», που χτίστηκε το 1862 για την οικογένεια Αργυροπούλου και από το 1930 έως το 1974 στέγαζε το 2ο Γυμνάσιο Αρρένων, και βέβαια το **Μέγαρο του ΟΤΕ** στην 3η Σεπτεμβρίου που ολοκληρώθηκε το 1969 σε σχέδια του Κωνσταντίνου Κιτσίκη, με τις κεραμικές τοιχογραφίες του Πάνου Βαλοσαμάκη στην πρόσοψή του. Στη θέση που σήμερα βρίσκεται το Μέγαρο του ΟΤΕ υπήρξε για χρόνια (1936-1960) το θερινό θέατρο «Κατερίνα» (Ανδρεάδη). Ο Μένης Κουμανταρέας στο βιβλίο του «**Δυο φορές Έλληνες**» γράφει: «... η πλατεία Κυριακού με το ζαχαροπλαστείο της «Βικτώρια» στη γωνία Χέυδεν, έξω από την είσοδο του Ηλεκτρικού που μόλις άρχισε η λειτουργία του. Λίγα μέτρα πιο κάτω, το θερινό θέατρο της κυρίας Κατερίνας Ανδρεάδη. Αργά, όταν η κίνηση του δρόμου καταλαγιάζει,

μπορεί ν' ακούει κανείς τους λαρυγγισμούς και τα κελαιδμήματά της...».

Η ΠΤΩΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

Από το 1980 και μετά η εικόνα της συνοικίας αρχίζει να αλλάζει, όπως άλλωστε και στις γειτονικές της συνοικίες, την Κυψέλη και τα Εξάρχεια. Οι παλιοί της κάτοικοι την εγκαταλείπουν μαζικά προτιμώντας τα προάστια της Αθήνας. Τα αποτελέσματα είναι εμφανή. Όταν σε μία γειτονιά υπάρχει μαζική εκροή των κατοίκων της, η αλληλουχία των γεγονότων πάει ως εξής: εγκατάλειψη-υποβάθμιση-παρακμή. Κι ύστερα, αν η γειτονιά είναι αρκετά «τυχερή» έρχεται η αλλαγή. Την πρώτη φορά που εντόπισα αυτή την αλλαγή ήταν στα τέλη του προηγούμενου καλοκαιριού, πίνοντας ένα τζιν τόνικ στο **Aroteka**, το μοναδικό μπαρ της μικρής οδού Ελπίδος. Απέναντι είχε μόλις ανοίξει το **Montreal**, ένα κομμωτήριο που δεν θυμίζει καθόλου κομμωτήριο, μια που η κομμωτική δεν είναι η μοναδική του απασχόληση. Αυτό όμως δεν το ήξερα ακόμη, θα το μάθαινα στη συνέχεια. Προς το παρόν παρατηρούσα απέναντί μου την πρόσοψη, βαμμένη σε αυτό το μοναδικό βαθύ μπλε. Κοίταξα τις τεράστιες, απαστράπτουσες τζαμαρίες και ζήλεψα τα έργα τέχνης που κρέμονταν πίσω τους. Είδα νεαρές παρέες στα διπλάνα τραπέζια, περαστικούς που έβγαζαν στο δρόμο τον σκύλο τους, ζευγάρια που περπατούσαν αγκαζέ, το φρεσκοβαμμένο γαλάζιο μπαλκόνι του πρώτου ορόφου στην παρακείμενη πολυκατοικία. Είχα την αίσθηση ότι δεν

βρισκόμουν στη Βικτώρια, ούτε καν στην Αθήνα. Ήταν σαν όλο το οικοδομικό τετράγωνο να είχε μεταφερθεί εναέρια σε μία φούσκα από κάποια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα και να αποφάσιζε να προσγειωθεί εδώ.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

Με μια πρώτη ματιά φαίνεται ότι μία νεότερη γενιά Αθηναίων έχει αρχίσει να εγκαθίσταται εδώ, είτε λόγω χαμηλότερων ενοικίων (ή τουλάχιστον κάπως πιο λογικών συγκριτικά με άλλες περιοχές του κέντρου) είτε λόγω βολικής προς τους φοιτητές τοποθεσίας – ας μην ξεχνάμε ότι το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, η ΑΣΟΕΕ, είναι εδώ δίπλα. Αυτό με τη σειρά του πυροδοτεί μία κίνηση, την άφιξη νέων μπαρ (όπως το Aroteka) και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Νέος επιχειρηματίας στην περιοχή είναι και ο **Λάμπρος Βουβουσίρας**, ιδιοκτήτης του Montreal. Ο Λάμπρος αφού εκπαιδεύτηκε κι εργάστηκε στα πιο γνωστά κομμωτήρια του Λονδίνου (Toní & Guy, Trevor Sorbie) και δούλεψε για χρόνια ως colourist στη Wella, είπε πως ήρθε η στιγμή να ανοίξει τον δικό του χώρο. Επειδή δεν είναι μόνο ένας εξαιρετικός κομμωτής, αλλά και ένας ταλαντούχος καλλιτέχνης (δικά του είναι τα υπέροχα έργα που παρατηρούσα αχόρταγα), αποφάσισε ότι το δικό του κομμωτήριο θα λειτουργεί και ως γκαλερί. Και κάπως έτσι έφερε το Montreal στη Βικτώρια. «*Το ξέρεις ότι υπήρχε περιοχή στο Montreal που τη λένε Βικτώρια; Ούτε εγώ το ήξερα, μέχρι που κάποιος μου το είπε αφού άνοιξα. Και μάλιστα Victoria Square! Τι κουλό είναι αυτό τώρα,*

δεν ξέρω», λέει ο Λάμπρος ενώ η Έζα, το αξιολάτρευτο σκυλάκι του, σκαρφαλώνει στην αγκαλιά του. Οι δυο τους είναι κάτοικοι της Πλατείας Βικτωρίας τα τελευταία 5 χρόνια. «*Μένω στη Χέυδεν, σε ένα κτίριο που ήθελα πάντα να μείνω. Όταν κατεβαίνω το πρωί και βλέπω τα λουλουδία του ανθοπωλείου, κόσμο, κίνηση, νιώθω λες και μένω στο Παρίσι!*»

Τον ρωτάω αν στα χρόνια που μένει εδώ έχει δει τη γειτονιά του να αλλάζει: «*Θα σου πω... Στην καραντίνα το βράδυ δεν βγαίναμε και οι χρήστες ναρκωτικών ήταν όλοι έξω, λες και κάνανε πάρτι. Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι μαζεύονταν εκεί που κατεβαίνεις τα σκαλοπάτια στον ηλεκτρικό, και στις δύο εξόδους. Να φωνάζουν... Κάθε μέρα υπήρχε ένας τσακωμός, σφαγή, μπουκάλια. Δεν μπορούσαμε να κοιμηθούμε. Αυτό άρχισε σιγά σιγά να αλλάζει και τώρα πλέον δεν υπάρχει. Πέφτεις για ύπνο με τα παράθυρα ανοιχτά και λες «ουάου, δεν ακούω τίποτα». Επίσης έχει αλλάξει η καθημερινότητα της πλατείας, παρατήρησέ το. Εγώ που περπατώ με το σκυλί, βλέπω ότι έχει αρχίσει και γίνεται στέκι μόνιμων κατοίκων, ανθρώπων πλικωμένων που μένουν από πάντα στην περιοχή. Παλιά δεν έβγαίνε ο κόσμος. Τώρα βλέπεις τις κυρίες να πηγαίνουν για έναν καφέ, η πλατεία Βικτωρίας αρχίζει και παίρνει μία ωραία εικόνα». Του συνέβη ποτέ κάποιο άσχημο περιστατικό; «*Δεν αισθάνθηκα ποτέ απειλή, ούτε φόβο. Υπήρχαν πολλές άσχημες στιγμές στα μάτια μου, αλλά όχι στιγμές που να έχω φοβηθεί για τη σωματική μου ακεραιότητα. Εγώ, όμως, αγαπάω το κέντρο. Έχω ζήσει πολλά χρόνια στην Αγγλία, έχω δει κι άλ-**

Ο Λάμπρος Βούβουσιράς και η Έζα

Το Ουζερί του Λάκν

λες ευρωπαϊκές πόλεις, και θα έλεγα ότι η Βικτώρια είναι μία μικρογραφία του ανατολικού Λονδίνου. Δηλαδή, πραγματικά, αυτό το diversity που υπάρχει εδώ πέρα... Περνάει η κυρία που είναι από το Κολωνάκι γιατί πάει να δει τη μαμά της που έχει το πατρικό της εδώ, ταυτοχρόνως περνάει ένας άντρας που είναι ντυμένος γυναίκα – υπάρχει φουλ ελευθερία –, περνάει ο Πακιστανός, περνάει ο Αφγανός, χιλιάδες άνθρωποι. Και αισθάνομαι ότι δεν είμαι στη Βικτώρια, είμαι στο Μόντρεαλ, στον Καναδά – αυτό είναι που με έκανε κι αγαπήσει την περιοχή».

Ύστερα μου λέει για τις δύσκολες εποχές: «Ο κύριος αυτός, ήταν κάποτε φαρμακείο, όμως υπήρξε εγκαταλελειμμένος για χρόνια. Είχα σκεφτεί και στο παρελθόν να τον νοικιάσω, όμως τότε που τον είχα δει, δεν περνούσες από αυτόν τον δρόμο. Ήταν τόσο σκοτεινός, πάρα πολύ βρόμικος, νομίζω είχε και σκουπίδια. Αμα δεν υπήρχε το Ουζερί του Λάκν, θα ήταν γκέτο εδώ πέρα».

Το Ουζερί του Λάκν το άνοιξε ο πατέρας του σημερινού ιδιοκτήτη Γιώργου Λάμπρου, ο οποίος σχεδόν αμέσως – από το 1985 – πήρε τα νήια της επιχείρησης. Και στη συνέχεια, μαζί με τη γυναίκα του, την αεικίνητη Άννα, το μετέτρεψαν σε ορόσημο της πλατείας Βικτωρίας. Είναι μεσημέρι όταν τον συναντώ, τα λευκά τραπέζια έχουν ήδη απλωθεί στον πεζόδρομο της Ελπίδος. «Τι εννοούμε “αναβάθμιση”» με αποφιλίζει. «Το βλέπεις αυτό το μπαλκόνι;» μου δείχνει τον πρώτο όροφο μιας πολυκατοικίας δίπλα στο ουζερί. «Αυτό το διαμέρισμα το νοίκιασε ένα ζευγάρι με €700. Πώς θα μπορέσει ένα ζευγάρι να πιάσει ένα δυάρι, να επιβιώσει και να είναι ενεργό στη γειτονιά;» Τρα-

βάει μια τζούρα από το τσιγάρο του: «Ανοδο και πτώση είχαν πέντε φορές αυτές οι περιοχές. Πριν χρόνια στη Φωκίωνος, ένα βράδυ πήγαμε όλοι μαζί η παρέα σε μια παλιά ταβέρνα της Κυψέλης. Αφού φάγαμε, μας ρώτησε ο ιδιοκτήτης: “πώς ήταν;” “Πολύ ωραία!” απαντήσαμε όλοι. “Μπράβο” μας είπε, “σήμερα είναι το τελευταίο βράδυ. Αύριο κλείνουμε”. “Γιατί;” απορήσαμε. Και μας ρώτησε έναν έναν, τον καθένα ξεχωριστά πόσο καιρό είχαμε να πάμε. Όλοι είχαμε πάνω από δύο χρόνια. Γιατί; Γιατί είχαν έρθει στα χέρια μας λεφτά, πηγαίναμε τότε να φάμε μεξικάνικο στη Νέα Μάρκη και στη Γλυφάδα».

Καταλαβαίνω τι εννοεί. Ήταν η εποχή που οι κάτοικοι του κέντρου άφηναν ο ένας μετά τον άλλον τις αστικές πολυκατοικίες της Κυψέλης, της Πατησίων, της Βικτωρίας για να μετακομίσουν στα προάστια των Αθηνών.

Το Ουζερί του Λάκν υπάρχει στο ίδιο σημείο εδώ και 40 χρόνια, είναι πολλοί οι Αθηναίοι που έχουν κάτσει στα τραπέζια του. Για το πάντα φρέσκο ψάρι του φερμένο κάθε πρωί από τα νερά του Κορινθιακού και του Ευβοϊκού κόλπου. Για τις μοναδικές συνταγές της Άννας (σ.σ. ο μουσακάς θαλασσινών, η αθηναϊκή και το αντιστό σαλάχι έχουν αφήσει εποχή). Για τα 170 αποστάγματα της γυάλινης προθήκης, πολλά δυσεύρετα. Κυρίως, όμως, για το γνήσιο μεράκι του Γιώργου και την εμμονή του στην ποιότητα. Οι άνθρωποι κάνουν μια μαγαζιά, όχι το αντίστροφο. Τον ρωτάω αν στις δύσκολες εποχές της Βικτωρίας σκέφτηκε ποτέ να φύγει: «Μα έχω πάθος με αυτό το μαγαζί, είναι η τρέλα μου. Ξέρεις τι υπέροχα κτίρια έχει η Βικτώρια; Εδώ δίπλα υπάρχει μία πολυκατοικία του

μεσοπολέμου, που άμα μπει μέσα θα κάτσει στο πάτωμα και θα πεις “εγώ δεν θέλω να φύγω ποτέ από εδώ”».

Μου λέει πως είναι πολλοί οι ξένοι ευρωπαϊκών χωρών που μένουν πια μόνιμα στην περιοχή, οι περισσότεροι καλλιτέχνες. Την πληροφορία επιβεβαιώνει και ο Λάμπρος: «Είναι πολλοί οι Γάλλοι και οι Γερμανοί καλλιτέχνες που μένουν εδώ. Μένουν 1-2 χρόνια, 3 χρόνια... Κι έχουν φέρει έναν αέρα Ευρώπης λίγο διαφορετικό. Πιστεύω ότι μας διάλεξαν γιατί ήταν φτηνά τα ενοίκια. Επίσης, είναι πολύ κοντά το μετρό. Πας Ομόνοια με τα πόδια. Εγώ δεν έχω πάρει ηλεκτρικό ποτέ για να πάω στο Σύνταγμα. Ή θα πάω με το ποδήλατο ή περπατώντας. Είναι κεντρικά. Και ο σταθμός της Βικτωρίας είναι από τους πιο ωραίους, θυμίζει λίγο Γερμανία».

Θυμάμαι ότι στη συζήτησή μας ο Λάμπρος είχε αναφέρει και κάτι ακόμα: «Πατησίων και Κοδριγκτώνος υπάρχει μία στοά, θυμάσαι που ήταν ο Καζάκος; Εκεί μέσα παλιά ήταν café, μπαρ, εστιατόρια. Αυτό τον χώρο τον έχει πάρει κάποιο ίδρυμα, θα τον ανακαινίσει και θα γίνει και πάλι ωραία φάση. Περιμένουμε! Είναι υπέροχη στοά, μοιάζει σαν να είσαι στο Λονδίνο. Έχει γυάλινο “ουρανό”, ένα τρούλο στρογγυλό με γυαλί, και γύρω γύρω έχει μικρά μαγαζάκια, τα οποία ήταν μπαρ, μαγαζιά με ρούχα, διάφορα. Αυτό άμα γίνει θα είναι ένα κόσμημα για την περιοχή». Αυτό, λοιπόν, όπως επιβεβαιώσαμε στην ATHENS VOICE, θα γίνει. Το ίδρυμα που το έχει αναλάβει είναι η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, οι εργασίες έχουν ήδη ξεκινήσει και ανυπομονούμε να δούμε το αποτέλεσμα. Σίγου-

ρα θα αλλάξει κι άλλο την εικόνα ολόκληρης της περιοχής.

Κάτοικος της περιοχής που επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του λέει: «Η Βικτώρια δεν θα ξαναπέσει, από εδώ και πέρα μόνο θα ανεβαίνει. Θυμήσου το αυτό που λέω. Και δεν είναι τυχαίο. Πάντα αυτό συμβαίνει. Υποβαθμίζεται επίτηδες μία περιοχή για να πέσει η αξία της, κάποιος να αγοράσουν φτηνά, και ύστερα αρχίζει η αναβάθμιση».

Πάντως, γεγονός είναι ότι η Βικτώρια δεν είναι πια μόνο μία γειτονιά θεάτρων, όπου μετά την παράσταση παίρνεις αμέσως τον ηλεκτρικό για το σπίτι. Οι σημερινοί κάτοικοι της Βικτωρίας πίνουν τον καφέ τους στο Match Point, το κουκκίστικο café στον πεζόδρομο της Αινιάδος με τη σινεφίλ διάθεση, τρώνε το μαγειρευτό τους στην Αρχόντισσα (Κοδριγκτώνος 31), το παραδοσιακό μαγέρικο της Βικτωρίας με φαγητό σαν της μαμάς και εξαιρετικές τιμές, παίρνουν τιμιότατο φαλάφελ από το Just Falafel (Αριστοτέλους 98), πεντανόστιμες πίτες από τον φούρνο «Παραδοσιακές Γεωργιανές Πίτες» (Αριστοτέλους 79) και σουβλάκια από την Κυρά Σοφία (Χέουδεν 15), πίνουν ποτό στο Αποτεκα και στο ατμοσφαιρικό Foyer d' Athenes (Κοδριγκτώνος 19) και τις ηλιόλουστες Κυριακές τσουγκρίζουν τσίπουρα στο Ουζερί του Λάκν. Πηγαίνουν σινεμά στο Τριανόν (Κοδριγκτώνος 21) ή θέατρο στις πολλές επιλογές της γειτονιάς τους. Και από την 3ης Σεπτεμβρίου βλέπουν το σιντριβάνι της Ομόνοιας, έχοντας για πάντα φόντο την Ακρόπολη στο βάθος. **Α**

TELEPORT

ΜΙΑ ΜΑΓΙΚΗ ΠΟΡΤΑ **ΤΗΛΕΜΕΤΑΦΟΡΑΣ** ΣΤΗ ΛΕΩΦΟΡΟ ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 403
ΖΗΣΑΜΕ ΤΑ **VIRTUAL ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΕ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ** ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ
Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Όταν σε παίρνει τηλεφωνο ο **Νίκος Πατρελάκης** και σου λέει «θέλεις να ζήσεις μία εμπειρία που θα σου κάψει τον εγκέφαλο»;», εσύ λες «οπωσδήποτε να», έστω κι αν δεν έχει μείνει πολύ για να καεί. Όμως ο Πατρελάκης, ένα wiz kid ανέκαθεν με τις νέες τεχνολογίες, τις κονσόλες παιχνιδιών αλλά και όλη του την πορεία στη μουσική, το βίντεο και το gaming, ξέρεις ότι πάντα αυτό που θα προτείνει έχει ενδιαφέρον.

Αυτή τη φορά, με έβαλε σε μία «αρένα τηλεμεταφοράς» για να παίξω ή να ταξιδέψω σε εικονικούς κόσμους μέσα από την πλατφόρμα Teleport που έχει ανοίξει εδώ και λίγες εβδομάδες στη Λεωφόρο Μεσογείων 403, στην Αγία Παρασκευή. Η εμπειρία είναι όχι μόνο «εγκεφαλική», αλλά και ιδιαίτερα σωματική αφού βρίσκεσαι σε κόσμους που πρέπει να αποφύγεις εξωγήινα τέρατα που έρχονται καταπάνω σου, να σκύβεις για να μη χτυπήσεις το κεφάλι σου σε χαμηλές πόρτες που οδηγούν σε κάμαρες με μυστικά, να διασχίζεις γέφυρες που κρέμονται πάνω από το χάος, να πετάς με αερόστατα και να μπαινοβγαίνεις σε ασανσέρ και χώρους θεαματικούς και μυστηριώδεις.

Στην πραγματικότητα στο **Teleport** σε υποδέχονται οι ευχάριστοι άνθρωποι που το δημιούργησαν και το λειτουργούν, σου βάζουν τις ειδικές virtual μάσκες, σου δίνουν δύο χειριστήρια στα χέρια κι έτσι, χωρίς άλλα καλώδια ή «στατικές» καρέκλες που σε κρατούν σε ένα σημείο, μπαίνεις σε μία μεγάλη αίθουσα (που δεν τη βλέπεις) ειδικά διαμορφωμένη ώστε να την περιηγηθείς ζώντας την περιπέτεια, κάνοντας χιλιόμετρα, ενώ στην ουσία περιφέρεσαι μέσα στον ίδιο χώρο. Η κάθε εμπειρία μάλιστα, εκεί που έχει τοίχους και εμπόδια, αντιστοιχεί στους πραγματικούς τοίχους της αρένας, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος τρακαρίσματος.

Το Teleport (στο οποίο ο Νίκος Πατρελάκης κάτι μαγειρεύει εν καιρώ) είναι δημιουργία του **Ηλία Μαλλικόπουλου**, ενός μαθηματικού μεν, computer addict δε, με συσσωρευμένη επαγγελματική εμπειρία στον χώρο της τεχνολογίας. Με την ομάδα της **Teleport Services** δημιούργησαν μια νέα πλατφόρμα η οποία μπορεί να υποστηρίξει την παραγωγή Multiplayer VR Εμπειριών, ασύρματα και χωρίς περιορισμούς χώρου. Το ιδιαίτερο με την πλατφόρμα αυτή είναι ότι υποστηρίζει την ταυτόχρονη παρουσία πολλών χρηστών σε έναν ψηφιακό κόσμο, μέσα στον οποίο ο χρήστης μπορεί να κινηθεί ελεύθερα και να διαδράσει με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες. Οι ψηφιακοί κόσμοι αυτοί δημιουργούνται επίσης από την ομάδα του Ηλία, η οποία αποτελείται από έμπειρους δημιουργούς: Software Engineers, Concept Artists, 3D Artist/Generalists, 3D Animators, επαγγελματίες με σπουδές στις Θετικές, Τεχνολογικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

— **Τι είναι ακριβώς το Teleport; Πώς θα περιγράψω την εμπειρία;**

Θα πω κάτι που μας το λένε συχνά όσοι έχουν ζήσει τις εμπειρίες μας. «Είναι δύσκολο να περιγράψει μια Teleport εμπειρία και να συγκριθεί με οτιδήποτε γνωρίζουμε έως τώρα. Μόνο όποιος το έχει ζήσει μπορεί πραγματικά να το καταλάβει». Στο σημείο αυτό, είναι και η κατάλληλη στιγμή να αναφερθώ σε μερικά από τα πλεονεκτήματα των Teleport εμπειριών μας σε σχέση με ό,τι άλλο υπάρχει αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, αλλά και στην Ευρώπη από όσο γνωρίζουμε. Στους ψηφιακούς κόσμους που δημιουργεί η ομάδα μας, κινείσαι ελεύθερα στον περιβάλλον

να χώρο και έχεις την αίσθηση ότι λειτουργείς με φυσικό τρόπο στον κόσμο αυτό. Η εμπύθιση είναι μεγάλη. Τόσο μεγάλη που ξεχνάς ότι στην πραγματικότητα βρίσκεσαι σε μία αίθουσα κάπου στη Μεσογείων. Η εμπειρία είναι τόσο έντονη που πραγματικά νιώθεις ότι βρίσκεσαι στο διάστημα ή στην Αίγυπτο ή στον Βόρειο Πόλο ή σε κάποιο φανταστικό κόσμο. Την ίδια στιγμή, έχεις πλήρη αίσθηση του χώρου, των όγκων και των αποστάσεων – εφόσον μιλάμε για τεχνολογία VR (εικονικής πραγματικότητας). Και φυσικά, άλλο ένα πλεονέκτημα μιας Teleport εμπειρίας είναι ότι με τον τρόπο που λειτουργεί δεν προκαλεί ναυτία, το γνωστό motion sickness, σε αντίθεση με πολλές άλλες εφαρμογές VR.

— **Πρακτικά πώς παίζει κάποιος στο Teleport; Μπαίνει μέσα στο παιχνίδι με κάποιον που το γνωρίζει;**

Στις αίθουσές μας έχουν έρθει παρέες φίλων, οικογένειες, εορτάζοντες με την παρέα τους για να κάνουν το πάρτι τους, εταιρικές ομάδες για team building κ.λπ. Η διαδικασία είναι η εξής: Ένας από την παρέα κάνει κράτηση στο site μας www.teleport-arena.com ή στο www.more.com. Έρχεται με την παρέα του στη Μεσογείων 403, στην Αγία Παρασκευή, δεκαπέντε λεπτά πριν το ραντεβού του. Οι άνθρωποι της Teleport Services υποδέχονται τους επισκέπτες και τους οδηγούν στον χώρο προετοιμασίας για την τηλεμεταφορά. Οι συμμετέχοντες φοράνε τη VR μάσκα τους και κρατάν τα χειριστήριά τους, λαμβάνουν τις κατάλληλες οδηγίες για «ασφαλή» τηλεμεταφορά και προχωρούν στην αίθουσα αναχώρησης. Η περιπέτεια μόλις, ξεκινάει!

— **Ποια θέματα έχουν παίξει μέχρι στιγμής στο Teleport; Και ποια είναι τα πιο δημοφιλή;**

Όλες μας οι εμπειρίες έχουν τους υποστηρικτές τους. Άλλοι προτιμούν την Wizard Academy, περιπέτεια με μάγους και εξερεύνηση σε δωμάτια μεσαιωνικών κάστρων. Άλλοι προτιμούν την ALIEN5 περιπέτεια με εντάσεις, που διαδραματίζεται στο διάστημα. Άλλοι απόλαυσαν τη βόλτα στο χωριό του Αγίου Βασίλη και την απίθανη βόλτα στα σύννεφα. Οι πιο ανταγωνιστικοί προτιμούν την Arena μας, όπου δύο αντίπαλες ομάδες μονομαχούν για την επικράτεια της περιοχής. Ενώ κάποιοι από τους επισκέπτες μας που πήραν μια μικρή γεύση από την νέα περιπέτεια με τα ιπτάμενα νησιά, μας ζητούν τη συνέχεια της εμπειρίας.

— **Ποιες ηλικίες παίζουν;**

Συνήθως μας επισκέπτονται ενήλικες, άτομα από όλες τις ηλικίες. Ο γενικός κανόνας είναι από 10 ετών και πάνω. Ωστόσο, υπάρχουν εμπειρίες, όπως η χριστουγεννιάτικη περιπέτεια μας, όπου με τη συνοδεία του κηδεμόνα μπορούν να παίζουν και μικρότερες ηλικίες.

— **Θα πρέπει να είναι πολύ αστείο να βλέπει κάποιος απ' έξω τους παίκτες να παίζουν στο Teleport, που στην ουσία θα κάνουν βόλτες μέσα στην αίθουσα ή θα γυρίζουν γύρω από τα ίδια σημεία. Πώς αντιδρούν οι παρέες που μπαίνουν στο Teleport; Θυμάσαι κάποια αστεία φάση με παίκτες;**

Η μαγεία είναι στο ότι δεν βλέπει κανείς την αίθουσα που περιγράφεις. Οι συμμετέχοντες μόλις τηλεμεταφερθούν αισθάνονται ότι περνάνε χιλιόμετρα, ότι ανεβαίνουν ή κατεβαίνουν επίπεδα. Ανοίγει μία πόρτα και ποτέ δεν ξέρεις τι θα συναντήσεις. Αστείες φάσεις πολλές. Είναι απολαυστικό να ακούς την ομάδα να παίζει! «Πιάστο», «Δεν μπορώ», «Τρέχα»!

— **Θα χαρακτηρίζεις το Teleport «μια ψυχεδελική εμπειρία»;**

Σε κάποιες περιπτώσεις οι ψυχεδελικές ουσίες και το VR χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για τη θεραπεία μιας ευρείας γκάμας διαταραχών της διάθεσης. Βέβαια, πάντα μιλάμε για ένα δομημένο και επιστημονικά πλαισιωμένο περιβάλλον και με επαγγελματίες με σχετική εξειδίκευση. Με τις εμπειρίες μας μπορεί να τηλεμεταφερθεί σε άλλες ψηφιακές πραγματικότητες και το μυαλό μπορεί να ξεχνιέται και να λειτουργεί σαν να βρίσκεται εκεί, αλλά είναι μια διαδικασία απόλυτα διαχειρίσιμη και ελεγχόμενη. Αλλάστε, ο νους των επισκεπτών μας πρέπει να είναι σε εγρήγορση. Σε ορισμένες αποστολές μας είναι ζητούμενο η συνεργασία, η λογική σκέψη και η ικανότητα επίλυσης γρίφων, όπως και η ετοιμότητα στην αντιμετώπιση αλλόκοτων πλασμάτων. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά ελκυστικό οπτικο-ακουστικό μέσο που σε παρασέρνει – με την καλή έννοια. Καλού κακού, βέβαια, έχουμε σαν όρο τη μη χρήση ψυχοτρόπων ουσιών πριν την τηλεμεταφορά.

— **Υπάρχει πρόβλεψη για κάποια άλλα προγράμματα πιο ιδιαίτερα;**

Χαίρομαι που μου κάνεις αυτή την ερώτηση. Υλοποιούμε αυτό το διάστημα μια ιδιαίτερη, όπως ανέφερες, Teleport εμπειρία, σε συνεργασία με ψυχολόγους με ειδικότητα στην ειδική αγωγή, με σπουδές και επαγγελματική εμπειρία στα πλαίσια τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Στόχος μας είναι να υλοποιηθεί ένα εργαλείο που η πληροφορία θα μεταδίδεται με πιο ελκυστικό, βιωματικό τρόπο σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες ή ακόμη και σε άτομα στο φάσμα του αυτισμού. Ελπίδα μας βέβαια είναι να υποστηριχθεί η προσπάθεια αυτή σε ευρύτερη κλίμακα, ώστε να καλυφθούν πολλές από τις υπάρχουσες ανάγκες. Είναι γνωστό, άλλωστε, πως πολλές μελέτες αναγνωρίζουν την αξία της εικονικής πραγματικότητας τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην ειδική αγωγή.

— **Ποιες είναι οι δυνατότητες του Teleport πρακτικά; Τι άλλο μπορεί να φιλοξενήσει; Μπορεί να μεταφερθεί αλλού;**

Η ομάδα μας έχει τη δυνατότητα να αποτυπώσει τρισδιάστατα οποιοδήποτε προϊόν και να το τοποθετήσει στο ψηφιακό περιβάλλον μιας περιπέτειας ή μιας εικονικής έκθεσης (Virtual Show-room). Παράλληλα, η ομάδα μας καινοτομεί στη δημιουργία εργαλείων για εταιρείες και οι τεχνολογίες που αναπτύσσει δεν περιορίζονται μόνο στην ψυχαγωγία. Ανοίγει και νέους ορίζοντες στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό κ.λπ. Ειδικά για σχολεία δημιουργούμε εμπειρίες διδακτικού χαρακτήρα που η πληροφορία μεταδίδεται με παιγνιώδη, βιωματικό τρόπο και οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά. Στις αίθουσές μας, για παράδειγμα, μία ολόκληρη σχολική τάξη μπορεί να περπατήσει στην Αίγυπτο, να κάνει βόλτα στο διάστημα και κοιτάζοντας τη Γη από ψηλά να βλέπει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής ή να εξερευνά αρχαίους πολιτισμούς και να μπει στον Δούρειο Ίππο. Οι Teleport εμπειρίες μας ενεργοποιούν τον νου και τις αισθήσεις των επισκεπτών. Μικροί και μεγάλοι συμμετέχουν ενεργά, διαδρούν με το περιβάλλον και την παρέα τους και λαμβάνουν μια απίθανη, βιωματική εμπειρία που μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για περαιτέρω αναζήτηση στις εκάστοτε θεματικές. Α, και να μην ξεχάσω... μια Teleport εμπειρία μπορεί να μεταφερθεί και στο σχολείο ή σε άλλον χώρο στο πλαίσιο ενός event, κατόπιν συνεννόησης. **A**

Οι άνθρωποι που τηλεμεταφέρονται στους κόσμους μας, σπάνια θέλουν να επιστρέψουν, συνήθως μας ζητούν να μείνουν κι άλλο

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

ARENA

ΟΡΡ

Αυτόν τον καιρό, με αφορμή το νομοσχέδιο για τα ομόφυλα ζευγάρια και έχοντας συζητήσει με πάρα πολλούς ανθρώπους, συνειδητοποίησα ότι υπάρχει μια ιδέα που επηρεάζει συθέμελα τον τρόπο που σκεφτόμαστε. Βαθιά μέσα

μας θεωρούμε ότι υπάρχει το κανονικό και φυσιολογικό, και υπάρχει και το μη κανονικό, που παρεκκλίνει από τον κανόνα και που πρέπει με κάποιον τρόπο να το ενσωματώσουμε. Οι ετερόφυλες σχέσεις και οικογένειες είναι το κανονικό, και οι ομόφυλες σχέσεις και οικογένειες βρίσκονται εκτός νόρμας, πέραν των ορίων του φυσιολογικού, του λογικού, του γενικά αποδεκτού – και όχι απλώς του συνηθισμένου. Αλήθεια, πώς γίνεται να μην είναι κανονικό οτιδήποτε υπάρχει στη φύση; Και πώς γίνεται να μην είναι κανονικό το 10-15% των συμπολιτών μας; Δεν μπορώ να σκεφτώ πιο ακράδαντο επιχείρημα, και αυτή είναι ίσως η πραγματική επανάσταση που θα κάνει τη διαφορά. Δεν υπάρχει τίποτα το μη φυσιολογικό σε αυτά που συζητάμε. Αυτός είναι ο ένας δρόμος. Υπάρχει κι άλλος.

ΑΤΤ

ΤΤ

Θυμάμαι πάντα τον τίτλο της τελευταίας ποιητικής συλλογής της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη [«Ημέρες καλοσύνης» (εκδ. Πόλις)], ένα νήμα που διατρέχει τα ποιήματα αλλά και τη σκέψη της, από το οποίο διδάσκομαι. Γιατί τελικά αν αφαιρέσεις τα υπόλοιπα, είναι θέμα (και) καλοσύνης, με την έννοια της ενσυναίσθησης. Οι προσωπικές ιστορίες δεν δίνουν μόνο ορατότητα ώστε να συνηθίσουμε, είναι κι ένας δρόμος μέσα από τον οποίο μπορούμε να αντιληφθούμε

πόσο υπερόπτες μπορεί να είμαστε οι στρέιτ άνθρωποι λόγω των προνομίων που δεν συνειδητοποιούμε ότι έχουμε. Και έτσι μας λείπει αυτή η γνώση, ακόμα κι όσοι θεωρούμε αυτονόητο τον σεβασμό στα ατομικά δικαιώματα, του πόσο δύσκολο είναι να μεγαλώνεις και να ζεις σε μια κοινωνία στην οποία πρέπει να λες συνεχώς τι είσαι ή να ζεις κρυφά, να έχεις ενοχές, να ντρέπεσαι ή να πολεμάς με τον εαυτό σου και τους άλλους διεκδικώντας το αναφαίρετο δικαίωμα να ορίζεις τη ζωή σου.

Στην Ελλάδα έχει έρθει η ώρα, επιτέλους, να κάνουμε ένα τεράστιο βήμα μέσα από τον νόμο για το δικαίωμα στον γάμο και την τεκνοθεσία στα ομόφυλα ζευγάρια, που θα ψηφιστεί 14 Φεβρουαρίου. Άλλη μία φράση που ακούμε αυτές τις μέρες, *έλα, μωρέ, πολλή φασαρία έγινε, ας περάσει το νομοσχέδιο να τελειώνουμε και δεν θα αλλάξει τίποτα στη ζωή κανενός*. Αλλά δεν είναι έτσι. Το θέμα είναι να αλλάξουν πράγματα στη ζωή πολλών ανθρώπων, και για πάρα πολλούς άλλους να αλλάξει ο τρόπος που σκέφτονται. Και τότε θα μπορούμε να μιλάμε για μια δίκαιη κοινωνία στο κομμάτι των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και θα είναι η Ελλάδα μια σύγχρονη δυτική ευρωπαϊκή χώρα.

Επιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΚΡΟΥΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΠΙΝΑΖΗ

ΗΗ

ΤΤΑ

Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

Ανοιχτά γκέι, μια ζωή με θάρρος

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Η **Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη** είναι ποιήτρια, μεταφράστρια νορβηγικής λογοτεχνίας και από τους πιο καλλιεργημένους, ακέραιους και θαρραλέους ανθρώπους που γνωρίζω. Πάντοτε γελαστή, με κοφτερό μυαλό, σιγουριά στη φωνή και μια αγγλοσαξονική ευγένεια που σπανίζει. Η Κρυστάλλη είναι φίλη μου και έχω έρθει στο όμορφο σπίτι της στο Λαγονήσι, όπου μένει με τα τρία σκυλιά και τις έξι γάτες της, εξοχική κατοικία των παιδικών της χρόνων στο στιλ του κλασικού mid-century μοντερνισμού. Την έφτιαξε το 1976 ο πατέρας της Μανώλης Γλυνιαδάκης, ένας από τους πιο σημαντικούς μοντερνιστές αρχιτέκτονες στην Ελλάδα. Η Κρυστάλλη δέχτηκε να κάνουμε αυτή τη συνέντευξη με αφορμή το δικαίωμα στον γάμο και την τεκνοθεσία που φέρνει ο νέος νόμος, που τον περιμένει καιρό. Τυχαίνει να ανήκει στη μειοψηφία των ατόμων που έζησε ανοιχτά ως γκέι γυναίκα στην Ελλάδα, δηλαδή λεσβία, και αυτό της το χαρακτηριστικό, μαζί με την ανάγκη της να ζει σε άλλες χώρες και να είναι πολίτης του κόσμου, είναι δύο κεντρικοί άξονες γύρω από τους οποίους πλέκεται η διαδρομή της.

Έχει νόημα να την αφηγηθούμε τη ζωή της μέσα από τις σχέσεις της; αναρωτηθήκαμε. Θυμάμαι, όταν είχαμε πρωτογνωριστεί, ήταν η πρώτη φορά που μια γκέι γυναίκα μου μιλούσε για τις προηγούμενες σχέσεις της και όταν έλεγε, *το κορίτσι μου*, μου έκανε εντύπωση, χρειαζόμουν κι εγώ μια περαιτέρω εξοικείωση, αυτή που αποκτάς μόνο όταν συνδέσαι με ανθρώπους και γνωρίζεις το συναισθηματικό τους σύμπαν. Έτσι, σκέφτηκα, θα ήταν ωραίο να μας αφηγηθεί τη ζωή της με αυτό το θάρρος και υπό αυτό το πρίσμα, που παρουσιάζει έτσι κι αλλιώς εξαιρετικό ενδιαφέρον. Η συνέντευξή μας χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο δεύτερο μέρος, όταν φτάνουμε και στο νομοσχέδιο, αναρωτιόμαστε αν τελικά έκανε κάποια διαφορά που οι σχέσεις της ήταν με γυναίκες αντί για άντρες. Είναι κι ένα πείραμα για τους αναγνώστες: αν θα τους κάνει κάποια εντύπωση αυτό που λέμε «διαφορετικός σεξουαλικός προσανατολισμός» ή αν θα το διαβάσουν σαν μια κανονική ιστορία ερώτων και περιπλανήσεων στην Αγγλία, τη Νορβηγία, και την Τουρκία, με ενδιάμεσους σταθμούς στην Ελλάδα.

Καθόμαστε αναπαυτικά στους καναπέδες, πατάω τις γόμας και το πρώτο πράγμα που της λέω έχει να κάνει με τις λέξεις.

Δ. Στον δρόμο σκεφτόμουν ότι η λέξη ομοφυλοφιλία φέρει ένα βάρος από μια παλιότερη εποχή. Τώρα λέμε άτομα με διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, ενώ άνδρες και γυναίκες χρησιμοποιούν τη λέξη γκέι. Η λέξη λεσβία έχει μια φόρτιση, συχνά πιάνω τον εαυτό μου να αναρωτιέται αν είναι οκ να τη χρησιμοποιώ.

Κ. Υπάρχει ένα πράγμα που στα αγγλικά λέγεται reclaiming, επανοικειοποίηση. Στον αγγλόφωνο κόσμο πολλά άτομα και κοινότητες έχουν επανοικειοποιηθεί λέξεις. Στην Ελλάδα οι γκέι άντρες το έχουν κάνει με τη λέξη «αδελφή», τη λένε οι ίδιοι με περηφάνια, κατάλαβες; Οι γυναίκες δεν το έχουν κάνει ακόμα με τη λέξη λεσβία και έχει αρνητικό φορτίο. Οι περισσότερες γυναίκες προτιμούν να αυτοπροσδιορίζονται ως γκέι, δηλαδή οικειοποιούνται ή κρύβονται πίσω από μια αντρική ταμπέλα, γιατί η λέξη γκέι στα αγγλικά προσδιορίζει άντρες, οι γυναίκες είναι lesbians. Η γλώσσα είναι ζωντανός οργανισμός και οι λέξεις φορτίζονται ή όχι ανάλογα με το πώς τις χρησιμοποιούν οι ομιλητές της – αν οι γυναίκες, λοιπόν, αποφασίσουν να ξαναχρησιμοποιήσουν τη λέξη λεσβία κάποια στιγμή θα αποστραγγιστεί από το αρνητικό της πρόσημο. Πάντως κι εγώ δεν αισθάνομαι πολύ άνετα, μόλις τα τελευταία χρόνια έχω αρχίσει να λέω ότι είμαι λεσβία δημοσίως. Πάντα ήμουν out και πάντα έλεγα *είμαι gay*. Κι εμένα δηλαδή μου είναι δύσκολο αλλά το κάνω επί τούτου, ακτιβιστικά.

Ξ Μου έχεις πει ότι ως έφηβη ένιωθες μερικές φορές αγόρι.

Υπήρχε μία περίοδος στη ζωή μου που αισθανόμουν πολύ αγόρι, περίπου μέχρι τα 25, χωρίς όμως να καταλαβαίνω πραγματικά πώς είναι να είσαι αγόρι σε μια πατριαρχική κοινωνία. Ως έφηβη,

ευχόμουν να έχω γεννηθεί αγόρι επειδή τα αγόρια είχαν πολύ περισσότερα προνόμια. Αλλά και για έναν επιπλέον λόγο: για να αρέσω στα κορίτσια που μου άρεσαν. Δεν μπορούσα να διανοηθώ τότε ότι θα άρεσα στα κορίτσια ως κορίτσι, δεν είχα καμία τέτοια εικόνα – όλα τα τραγούδια έλεγαν *boy meets girl*. Μου πήρε λίγο καιρό αυτό. Δεν θέλω να κάνω κάποιο βαρυσήμαντο σχόλιο για την ταυτότητα φύλου εδώ, λέω απλώς ότι είναι κάτι τελείως διαφορετικό από τον σεξουαλικό προσανατολισμό, με τον οποίο γεννιέσαι. Η ταυτότητα φύλου μπορεί να είναι κάτι πιο ρευστό, εξελισσόμενο, μπορεί να περνάς εποχές της εξέλιξής σου που να νιώθεις περισσότερο αγόρι κι άλλες κορίτσι, είναι φυσιολογικό. Όπως μπορείς να έχεις και τεράστια δυσφορία φύλου από μικρό παιδί και να ξέρεις πολύ καλά πού θες να κάτσει η μπίλια.

Ξ Και δεν είναι, ας πούμε, ένα καπρίτσιο της εφηβείας.

Αυτή την πεποίθηση ότι οι έφηβοι από καπρίτσιο γίνονται διαφορετικοί την έχουν άνθρωποι που έχουν ξεχάσει πόσο δύσκολη είναι η εφηβεία. Όταν είσαι έφηβος θέλεις να είσαι σαν τους άλλους, οι δακτυλοδεικτούμενοι υποφέρουν. Όταν πήγα πρώτη φορά στο εξωτερικό, μετά τα 18, πέρασα την πιο butch φάση μου, κουρευόμουν σαν αγόρι, ντυνόμουν σαν αγόρι... αν είχα την επιλογή τότε να κάνω φυλομετάβαση, όμως, δεν νομίζω να το έκανα: είναι τεράστια και πολύ δύσκολη υπόθεση, δεν ήθελα να αλλάξω το σώμα μου. Άλλο ένα πράγμα που δεν καταλαβαίνει ο κόσμος είναι αυτή η αφόρητη δυσφορία φύλου που νιώθουν άνθρωποι που είναι τρανς: ενοχλούνται τόσο πολύ από το σώμα τους που θέλουν να το αλλάξουν ριζικά, να αφαιρέσουν, ας πούμε, το στήθος τους: ο μέσος άνθρωπος δεν μπορεί καν να διανοηθεί πώς μπορεί να είναι αυτή η δυσφορία.

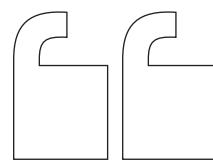
Όσο για μένα, τη θηλυκή μου πλευρά γνώρισα μετά τα 28, όταν πήγα στην Τουρκία. Ήρθε η ώρα δηλαδή που και εγώ ωρίμασα σαν άνθρωπος, και το σώμα μου ηρέμησε και άρχισε να αναδεικνύει τη γυναικεία του φύση, και η κοινωνία της Τουρκίας δεν σκάνει πολλά-πολλά. Επιπλέον οι Τουρκάλες είναι πολύ φροντισμένες, έχουνε μία old school θηλυκή εικόνα της γυναίκας, μου άρεσε αυτό στα κορίτσια, το δοκίμασα και η ίδια και ήταν ωραία. Άσε που μπορούσα να αρέσω στα κορίτσια ως «τυπικό», «θηλυκό» κορίτσι! Ο άνθρωπος μεταμορφώνεται όσο μεγαλώνει, αυτή τη στιγμή νομίζω είμαι ένας συνδυασμός των διαφορετικών φάσεων που έχω περάσει.

Ξ Πότε το είπες στους γονείς σου;

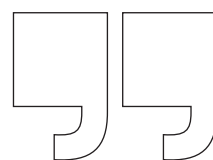
Come out έκανα τον πρώτο χρόνο στην Αγγλία, όπου πήγα αμέσως μετά το τετρατάξιο λύκειο για σπουδές. Το είπα στη μαμά μου στρατηγικά, πριν φύγω εκείνο τον Σεπτέμβριο για ένα ταξίδι διακοπών στην Αμερική. Θυμάμαι δεν μου μίλησε καθόλου αυτές τις δύο μέρες, ήτανε σε σοκ, όπως και όταν επέστρεψα, της πήρε περίπου τρία χρόνια να αρχίσει να το αποδέχεται. Την πρώτη μου κοπέλα, τη Νορβηγίδα, δεν τη συμπάθησε ποτέ, είχανε πολλές εντάσεις με τους γονείς μου! (γέλια)

Ξ Και ο πατέρας σου δυσκολεύτηκε;

Δεν μίλησα ποτέ στον μπαμπά μου γι' αυτό, αλλά νομίζω ότι το καταλάβαινε, μια φορά μου είχε πει, *κορίτσι μου, γιατί μένεις στο Λονδίνο και δεν επιστρέφεις στην Ελλάδα; Υπάρχει κάποιος ή κάποια εκεί; Ταράχτηκα τόσο πολύ που αντί να του πω το πιο φυσιολογικό, ναι, μπαμπά, υπάρχει κάποια, είπα όχι, όχι!* (γέλια). Απέναντι στον μπαμπά μου είχα πολύ μεγάλη συστολή και παρόλο που επί 2,5 χρόνια συζούσα με τη Νορβηγίδα φίλη

Ερχόμουν από μία συντηρητική κοινωνία, αλλά όταν επισκέφτηκα πρώτη φορά τη Νορβηγία, οι γονείς της με δέχτηκαν σαν να ήμουν μέλος της οικογένειάς της. Είχαμε το δικό μας δωμάτιο, το δικό μας διπλό κρεβάτι, ήμουνα η σύντροφός της κόρης τους. Δεν το είχα διανοηθεί ποτέ, ότι δύο άνθρωποι μπορεί να είναι τόσο απόλυτα cool με όλα αυτά.

**ΟΡ
ΑΤ
Τ
Η
ΤΑ**

μου στο Λονδίνο, δεν του το είχα πει. Αυτή τη σχέση όμως θα την ευγνωμονώ πάντα—και κυρίως τους γονείς της— διότι μου έδειξαν έναν άλλο κόσμο: ερχόμουν από μία συντηρητική κοινωνία, αλλά όταν επισκέφτηκα πρώτη φορά τη Νορβηγία μαζί της, οι γονείς της με δέχτηκαν σαν να ήμουν μέλος της οικογένειάς της. Είχαμε το δικό μας δωμάτιο, το δικό μας διπλό κρεβάτι, ήμουνα η σύντροφός της κόρης τους. Αυτό δεν το είχα ξαναδεί ούτε το είχα διανοηθεί ποτέ μου, ότι δύο άνθρωποι μπορεί να είναι τόσο απόλυτα cool με όλα αυτά. Για μένα ήταν καθοριστικής σημασίας το ότι είδα ότι υπάρχει στον κόσμο και αυτός ο τρόπος ζωής, και από τότε ποτέ δεν κοιτάξα πίσω. Ήξερα ότι, από τη στιγμή που το έζησα, θα το διεκδικούσα παντού. Και δεν νομίζω ότι οι γονείς της αποτελούσαν εξαίρεση: στη Νορβηγία το σύμφωνο συμβίωσης ψηφίστηκε το 1993 και ο γάμος το 2008, ενώ εγώ πρωτοπάγα το 2000.

Ξ Στη Νορβηγία η κοινωνία ήταν πιο μπροστά από τους νόμους, σε αντίθεση με την Ελλάδα. Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι η εθνική ομάδα γυναικών στο χάντμπολ ήταν τόσο σημαντική όσο και η εθνική ομάδα ποδοσφαίρου των ανδρών· και πάντα υπήρχαν διάφορες παίκτριες που είχαν ανοιχτά σχέσεις με άλλες γυναίκες, γινόταν λόγος στις εφημερίδες χωρίς κουτσομπολιό. Οι άνθρωποι ήταν ανοιχτοί, μετά ήρθε και ο νόμος.

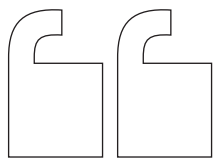
Ξ Στο Λονδίνο έμεινες αρχικά 4 χρόνια. Στην Ελλάδα ήταν δύσκολο να είσαι με κορίτσι εκείνη την εποχή;

Δεν θα το πιστέψεις, αλλά την πρώτη μου σχέση στην Ελλάδα μου τη γνώρισε ο πατέρας μου! (γέλια) Το κατάλαβα εκ των υστέρων, φυσικά. Ήταν φοιτήτριά του στην αρχιτεκτονική κι ο μπαμπάς μου επέμενε πολύ καιρό να μας γνωρίσει· τα κατάφερε όταν η Νικ έκανε τη διατριβή της μαζί του κι εγώ έτυχε να βρίσκομαι πίσω για διακοπές. Ερωτευτήκαμε τρελά, δεν με ένοιαζε τίποτα, φιλιόμασταν δημοσίως, κάναμε τρέλες, παίρναμε το λεωφορείο και συζητούσαμε στα ψέματα για άντρες που τα έχουν με άντρες, «για να ανοίγουν τα μυαλά των ανθρώπων», τα θυμάμαι και γελάω... Δεν ήθελα όμως να ζήσω στην Ελλάδα κι έτσι την έπεισα και μετακομίσαμε πίσω στο Λονδίνο· εκείνη έκανε ένα μεταπτυχιακό στην αρχιτεκτονική και εγώ ένα δεύτερο μεταπτυχιακό, μετά τη Φιλοσοφία της Θρησκείας, στην Πολιτική Θεωρία στο LSE. Μείναμε ένα χρόνο, εκείνη ήθελε να γυρίσει στον ήλιο και τη θάλασσα, χωρίσαμε.

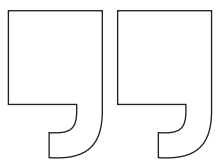
Γυρνώντας εκείνο το καλοκαίρι γνώρισα την τρίτη μου σχέση και ήταν η πρώτη φορά που σκέφτηκα long term, να χτίσω κάτι μαζί με έναν άνθρωπο, να «σοβαρευτώ». Ήμουν 26 χρονών. Δεν είχα παρατήσει την ιδέα της ακαδημαϊκής καριέρας στη Φιλοσοφία και ήθελα να αποκτήσω ένα σταθερό επάγγελμα που θα μου επέτρεπε να υποστηρίξω οικονομικά μια οικογένεια. Πήρα λοιπόν πλήρη υποτροφία για διδακτορικό στη Φιλοσοφία και τον Σεπτέμβριο του 2007 μετακόμισα ξανά στο Λονδίνο, μόνη μου, μετά από 2 χρόνια σχέσης. Η απόσταση δεν βοήθησε: η κοπέλα μου με χώρισε και λόγω του χωρισμού—αλλά και για λόγους που είχαν να κάνουν και με την ίδια τη φιλοσοφία (μεγάλη κουβέντα)—παθαίνω έναν νευρικό κλονισμό και παρόλο που έχω τρεις υποτροφίες τα παρατάω στο δεύτερο χρόνο του διδακτορικού.

Για καλή μου τύχη, όμως, ένας αγαπημένος μου φίλος, Άγγλος, με έπιασε σαν γατί από το σβέρκο και με πήγε στο Νόριτς, στο University of East Anglia, στην πιο φημισμένη σχολή δημιουργικής γραφής όλης της Ευρώπης, με αποφοίτους όπως ο Καζούο Ισιγκούρο, ο Ίαν ΜακΓιούαν, η

ΟΡ ΑΤ Τ Η ΤΑ

Τώρα είμαι μια χαρά και μόνη μου, περνάω πολύ καλά, αλλά θα ήθελα μια οικογένεια, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει απλώς μία σύντροφος, χωρίς παιδιά. Δεν θέλω να κάνω άλλες περιστασιακές σχέσεις, δεν με ενδιαφέρει αυτό το πράγμα. Θέλω να έχω το σπίτι μας, τα γατιά μας, τα σκυλιά μας, τα παιδιά μας — αν έχει εκείνη ή αν προκύψουν στην πορεία — κατάλαβες;

Αν Έντραϊτ... Ήξερε ότι έγγραφα ποίηση, έδωσε ένα στικάκι με τα ποιήματά μου στο admissions office, μου ζήτησαν να κάνω επίσημα αίτηση και με πήραν! Και άλλαξε όλη μου η ζωή. Έφυγα από τη φιλοσοφία, μετακόμισα στο Νόριτς, ξεκίνησα το μεταπτυχιακό στη δημιουργική γραφή, στην ποίηση. Και έτσι άρχισα να παίρνω τον εαυτό μου σοβαρά ως ποιήτρια.

Ξ Κάπου εδώ πρέπει να μιλήσουμε και για την Τουρκία, όχι;

Σωστά. Για να μην τα πολυλογώ (που το έχω κάνει ήδη) κάποια στιγμή συνάντησα μια γνωστή μου από την Τουρκία που είχε έρθει για λίγες μέρες στην Αγγλία και ξεκίνησε ένας καινούργιος έρωτας που με οδήγησε να μετακομίσω για 3 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη. Θυμάμαι ήταν μια κρύα, βροχερή μέρα του Γενάρη που απογειώθηκα από το Χήθροου και προσγειώθηκα στις αλκυονίδες μέρες της Πόλης και, όπως άνοιξε η πόρτα του αεροπλάνου, είδα αυτό το ροζ φως του απογεύματος, ένιωσα τον ελαφρύ αέρα της Μεσογείου και ήξερα ότι η Αγγλία είχε τελειώσει για μένα. Το ίδιο κιόλας καλοκαίρι έγγραφα τη διατριβή μου στην Κωνσταντινούπολη, συγκατοικώντας με τη Ρ., και μετά από λίγους μήνες βρήκα ένα σπίτι και εγκαταστάθηκα εκεί μόνιμα μέχρι το 2012.

Ήμουν πάρα πολύ ευτυχισμένη στην Πόλη· μου άρεσε ο τόπος, μου άρεσε που ζούσαμε μαζί... Η Ρ. ωστόσο δεν ήταν ανοιχτή στην οικογένειά της, δεν το είχε πει ούτε στις κολλητές της φίλες, αυτά τα πράγματα δεν είναι καθόλου εύκολα στην Τουρκία ήδη τότε, πόσο μάλλον τώρα. Της είχα υποσχεθεί ότι δεν θα την πίεζα ποτέ να κάνει come out και ότι αν δεν το άντεχα, θα χωριζαμε. Όπως και έγινε. Βεβαίως η Τουρκία όπως τη γνώρισα εγώ δεν έχει καμία σχέση με την Τουρκία σήμερα: τότε υπήρχαν γκέι μπαρ, γινόταν ακόμα το pride της Κωνσταντινούπολης. Μετά την εξέγερση του Γκεζί τα πράγματα δυσκόλεψαν και μετά το πραξικόπημα του '16 σταμάτησαν τα πάντα για τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.

Ξ Γύρισε στην Ελλάδα;

Γύρισα τον Ιούνιο του 2012, γιατί ο πατέρας μου ήταν πολύ άρρωστος και ήθελα να είμαι μαζί του τους τελευταίους μήνες της ζωής του. Ήμασταν τότε στη χειρότερη φάση της χρεοκοπίας, τα λεφτά είχαν τελειώσει, εγώ δεν είχα δουλειά. Με τη Ρ. ήμασταν μαζί ήδη 4 χρόνια και το φθινόπωρο του '13, λίγο πριν πεθάνει ο μπαμπάς μου, χωρίσαμε. Ξεμένω στην Ελλάδα της κρίσης έχοντας να διαχειριστώ την απώλειά του, χωρίς χρήματα για τα έξοδα ταφής... Αλλά δες πώς τα φέρνει η ζωή: τα χρήματα που αρνήθηκαν να μας δανείσουν συγγενείς, μου τα δάνεισε η Ρ. παρότι είχαμε χωρίσει, κι έτσι μπορέσαμε να ανταπεξέλθουμε μέχρι να βγει η σύνταξη χηρείας της μητέρας μου. Η μαμά μου τη λάρεψε και έκτοτε τη θεωρεί μέλος της οικογένειάς μας. Και είναι. Ήταν ωστόσο μια πολύ δύσκολη περίοδος, για όλη τη χώρα, αν θυμάσαι. Στο τέλος του μήνα ψάχναμε τις τσέπες μας μπόμης βρούμε κανένα ευρώ. Έτσι πρότεινα στο Μεταίχμιο να μεταφράσουμε τον Nesbo από τα νορβηγικά, με επικολήγηση των Νορβηγών, και άρχισα να δουλεύω συστηματικά για ως μεταφράστρια νορβηγικής λογοτεχνίας για να συνεισφέρω στον οικογενειακό προϋπολογισμό.

Και κάπου εκεί αρχίζει η ιστορία μου με τη Ν. Ήταν ένα πολύ γοητευτικό κορίτσι, είχε φινέτσα, είχε ζήσει στο εξωτερικό, μιλούσε 4 γλώσσες, ήξερε από κλασική μουσική... Αρχικά ήμασταν φίλες — εκείνη ήταν στρέιτ, πηγαίναμε μαζί για τρέξιμο στον Υμηττό, λέγαμε για τις προηγούμενες σχέσεις μας — μέχρι που πια δεν ήμασταν (γέλια). Είχε κάτι που μου άρεσε αφάνταστα: ήταν εντελώς απενοχοποιημένη. Παρόλο που πρώτη φορά έκανε σχέση με γυναίκα, ήξερε πόσο πολύ έφερα βαρέως το τραύμα της closeted σχέσης κι από την πρώτη στιγμή ήταν περήφανη για εμάς και έλεγε «αυτό είναι το κορίτσι μου και είμαι ερωτευμένη μαζί της». Με συγκινούσε πάρα πολύ όλο αυτό.

Ξ Πάλι όμως δεν κάθισες στην Ελλάδα! Γιατί; Γιατί πάντα ήθελα να φεύγω, δεν με χωρούσε ο τόπος. Είμαστε στο 2015, ο ΣΥΡΙΖΑ είναι στην κυβέρνηση κι εγώ κάνω αυτό που ξέρω να κάνω καλύτερα: σχεδιάζω να φύγω. Κάνω αίτηση για

διδακτορικό στο πανεπιστήμιο του Μπόρνμουθ στη Ν. Αγγλία. Στα καπάκια γίνεται το δημοψήφισμα κι εγώ αισθάνομαι πως δεν αντέχω να ζω ούτε μια μέρα ακόμα στην Ελλάδα με το 62% να έχει ψηφίσει να βγούμε από την Ευρώπη (μετά από χρόνια συνειδητοποιώ, από νέους φίλους, ότι οι περισσότεροι που ψήφισαν ΟΧΙ δεν πίστευαν ότι διακυβευόνταν το Gexit). Οπότε λέω στη Ν. «δεν αντέχω να είμαστε εδώ, πάμε στη Νορβηγία να βρούμε δουλειά.» Φτιάξαμε δυο βαλίτσες, πήγαμε στο Όσλο και μείναμε στον ξενώνα της πρώτης μου κοπέλας. (γέλια) Όμως δουλειά βρήκα μόνον εγώ, επειδή μιλούσα ήδη νορβηγικά, τότε το Όσλο δεν ήταν όπως τώρα, που βγαίνεις έξω και μιλούν όλοι στην εστίαση αγγλικά γιατί είναι ξένοι. Εν πάσει περιπτώσει, χωρίς δουλειά η Ν. αποφάσισε να γυρίσει στην Ελλάδα μετά από 4 μήνες κι εγώ λίγο αργότερα. Κι ενώ συγκατοικούσαμε στο σπίτι της, συνέβησαν δύο τινά: πρώτον με δέχτηκαν στο Μπόρνμουθ με υποτροφία και ξεκίνησα το διδακτορικό μου κυρίως από απόσταση. Και δεύτερον η φίλη μου διαγνώστηκε με ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα υγείας. Μεταξύ της επιθυμίας μου να επιστρέψω στην Αγγλία και της πλήρους αλλαγής δυναμικής στη σχέση μας που επέφερε η ασθένεια αυτή, χωρίσαμε μετά από δυο χρόνια.

Ξ Αλλά η Αγγλία, Αγγλία...

Η Αγγλία είναι η κρυφή μου ερωμένη! (γέλια) Επέστρεψα όντως στο διδακτορικό μου — αλλά φαίνεται η Ελλάδα δε με αφήνει ήσυχη γιατί κάπου εκεί γνώρισα έναν άνθρωπο έξω καρδιά, πολύτην κόσμο, που πήγαινε ταξίδια και διψούσε να μάθει νέα πράγματα και μου θύμιζε τον κοσμοπολίτικο εαυτό μου. Την ερωτεύτηκα με τρέλα, κι εκείνη επίσης και, νωρίς ακόμα στη σχέση μας ήρθε στην Αγγλία και μου έκανε πρόταση γάμου σε ένα γραφικό ψαροχώρι στην Κορνουάλη. Νόμιζα ότι έπαιζε σε ταίνια! Ρομαντική ούσα, δέχτηκε. Όμως δεν παντρευτήκαμε ποτέ (plot twist). Γύρισα από την Αγγλία για να είμαστε μαζί, συγκατοικήσαμε σπίτι της, εγώ έκανα την επιτόπια έρευνα που απαιτούσε η διδακτορική διατριβή μου στην Ελλάδα και την Τουρκία (είχε να κάνει με τον Α' διωγμό της Μικράς Ασίας, το 1914) και νόμιζα ότι είχα βρει τον άνθρωπο με τον οποίο θα περνούσα το υπόλοιπο της ζωής μου. Χωρίσαμε στη δεύτερη каранτίνα, χωρίς να καταλάβω ποτέ ουσιαστικά γιατί (από εξηγήσεις, άλλο τίποτα φυσικά).

Κλείστηκα στο σπίτι που μένω τώρα, στο Λαγονήσι, φοβερά στεναχωρημένη. Σκεφτόμουν πως αν ούτε μαζί της δεν κατάφερε να στεριώσει μια μόνιμη σχέση, δεν θα τα καταφέρω ποτέ. Ξύπνησαν τα φαντάσματα του παρελθόντος: χωρισμός, παραιτήση από διδακτορικό, θλίψη... Ευτυχώς όμως είχα δίπλα μου ως βασικό supervisor τον υπέροχο Ρωμανό Γεροδήμο, που δεν με πίεσε ποτέ και την ίδια στιγμή ήταν πάντα εκεί: ήμουν πάρα πολύ τυχερή γιατί είχε βρει αυτή τη χρυσή ισορροπία του να μου δίνει χώρο χωρίς να με αφήνει να χάνομαι. Το τελείωσα το διδακτορικό και ήταν μάλιστα υποψήφιος για το σημαντικό βραβείο New Media Writing Prize στο Ηνωμένο Βασίλειο. Είμαι πάρα πολύ περήφανη γι' αυτό. Νιώθω ότι η ζωή μου χωρίζεται στο πριν και το μετά. Τώρα είμαι μια χαρά και μόνη μου, περνάω πολύ καλά, αλλά θα ήθελα μια οικογένεια, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει απλώς μία σύντροφος, χωρίς παιδιά. Δεν θέλω να κάνω άλλες περιστασιακές σχέσεις, δε με ενδιαφέρει αυτό το πράγμα· θέλω να έχω με το σπίτι μας, τα γατιά μας, τα σκυλιά μας, τα παιδιά μας — αν έχει εκείνη ήδη ή αν προκύψουν στην πορεία — κατάλαβες;

Κάπως έτσι καταλήξαμε στο νομοσχέδιο.

Ξ Πολλές φορές άλλαζες χώρα λόγω των σχέσεων ή των σπουδών σου, έχει ενδιαφέρον πώς αυτά τα δύο συμπλέκονται διαρκώς. Τώρα αν σε αυτή τη διαδρομή, όπως την αφηγηθήκαμε, είχες σχέσεις με άντρες αντί για γυναίκες, θα είχε διαφορά; Θα είχε τεράστια διαφορά αν είχα σχέσεις με άντρες, γιατί οι άντρες με τους οποίους θα ήμουν δεν θα χρειαζόταν να κρύβονται. Στη σχέση μου με την Τουρκάλα, ας πούμε, αν ήτανε Τούρκος θα

μπορούσαμε να είχαμε παντρευτεί και να έχει τελειώσει εκεί. Το ότι υπήρχε η συστολή και έπρεπε να κρύβονται κάποιες από τις συντρόφους μου στοίχισε στις σχέσεις μας.

Ξ Το άλλο ενδιαφέρον είναι να σκεφτεί ο καθένας για τον εαυτό του που διαβάζει αυτή την ιστορία, αν του φαίνεται παράξενο το ότι οι σχέσεις σου ήταν γυναίκες και όχι άντρες. Θέλω να μιλήσουμε λίγο για αυτή την κρυφή ομοφοβία που πολλοί μπορεί να έχουμε, γιατί τελικά θα έχουμε κάνει πάρα πολλά βήματα όταν σε αυτή την ιστορία δεν θα μας κάνουν καμία διαφορά τα φύλα.

Θα σου πω κάτι που δεν έχει σχέση με μένα. Μία πολύ αγαπημένη φίλη που ζει στην Αυστραλία μου μεταφέρει το πνεύμα που επικρατεί εκεί. Όταν τις προάλλες πήγε να κουρευτεί και μιλούσε για τις κόρες της, την ρώτησε η κομμώτρια, η κόρη σου έχει αγόρι; έχει κορίτσι; Κατάλαβες, είναι τόσο ανοιχτές κοινωνίες στην Αγγλία ή στην Αυστραλία που σε ρωτάνε για τα παιδιά σου με αυτόν τον τρόπο και δεν τρέχει τίποτα, στο κομμωτήριο. Είμαστε πολύ πίσω σε αυτό το θέμα.

Ξ Όταν σε πρωτογνώρισα μου έκανε εντύπωση ότι μεγάλωσες έχοντας σχέσεις με κορίτσια, και ότι πάντα είχες το θάρρος να μη σε εμποδίζει το πόσο ταμπού ήταν αυτό το θέμα στην Ελλάδα.

Και δεν με ρώτησες αν ήμουν ουτ εργασιακά. Γιατί αν δουλεύεις ως μεταφράστρια από το σπίτι, δεν χρειάζεται να δώσεις λογαριασμό σε κανέναν. Όμως έχω δουλέψει πάρα πολλά χρόνια σε εκδοτικούς οίκους, και ως υπεύθυνη δικαιωμάτων και ως υπεύθυνη εκδόσεων, και πάντα ήμουν ουτ. Και στις εκδόσεις Εστία και στις εκδόσεις Παπαδόπουλος και στη συνεργασία μου με τις εκδόσεις Πόλις. Και πάντα γινόταν σεβαστό αυτό από τους συναδέλφους μου. Ποτέ κανείς δεν τόλμησε να πει, τουλάχιστον μπροστά μου, κάτι ομοφοβικό. Στις χριστουγεννιάτικες γιορτές, ή στο κόφιμο της πίτας, ήταν πάντα προσκεκλημένη η εκάστοτε σύντροφός μου. Δεν γνώρισα ποτέ ομοφοβία στην Ελλάδα στον εργασιακό μου χώρο. Το ξέρω ότι ακούγεται απίστευτο, αληθεύει όμως.

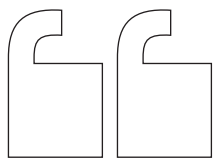
Ξ Γνώρισε πουθενά αλλού ομοφοβία;

Αν σου πω ότι όχι, θα το πιστέψεις; Νομίζω ότι και αυτοί που θα ήθελαν να κάνουν κάποιο ομοφοβικό σχόλιο μπροστά μου διστάζουν. Όπως είναι η ασυνείδητη στάση μου, που ξεκάθαρα λέει ότι είναι κάτι το απολύτως φυσιολογικό και αυτονόητο. Πολύ περισσότερο έχω γνωρίσει ματίλα και πατριαρχικό σεξισμό ως γυναίκα, πάρα οποιοδήποτε ομοφοβικό σχόλιο ως λεσβία.

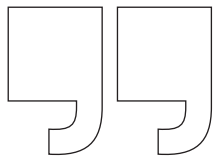
Ξ Προφανώς και δεν είσαι ένα τυπικό παράδειγμα ανθρώπου που έχει διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό στην Ελλάδα.

Όχι, δεν νομίζω. Η μητέρα μου καμιά φορά δεν καταλαβαίνει ότι δεν δίνει όλοι τυχεροί σαν κι εμένα, που γνώρισα τον τρόπο με τον οποίο ήθελα να ζήσω στα 20 μου, στη Νορβηγία, και δεν κοίταξα ποτέ πίσω. «Πρέπει να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους! και να την στρώσουν όπως θέλουν!» λέει εκ του ασφαλούς. Με βλέπει και ξεχνάει ότι είμαι 44 ετών, ότι ζω ανοιχτά από τα 20, ότι είμαι μπαρουτοκαπνισμένη, κι ίσως δε συνειδητοποιεί ή ξεχνάει ότι κι εγώ έχω παλέψει με τον εαυτό μου, με τις ενοχές μου. Δεν έχω μιλήσει ποτέ, ας πούμε, για το γεγονός ότι μικρότερη ήμουν θρησκευόμενη επειδή μεγάλωσα σε ένα σπίτι που και οι δύο οι γονείς μου ήταν θεοσεβούμενοι, παρότι φιλελεύθεροι. Πηγαίνοντας στην Αγγλία, αναγνώρισα ως όνειδος τις τεράστιες ενοχές που μου φόρτωνε η εκκλησία και το δόγμα, και την ίδια στιγμή σπουδάζοντας φιλοσοφία κατάλαβα ότι ουσιαστικά δεν πιστεύω στον θεό της. Για πάρα πολλά χρόνια έλεγα ότι ήμουν αγνωστικίστρια, ότι δεν μπορούμε να αποδείξουμε αν υπάρχει ή δεν υπάρχει θεός, κι άρα σταματάμε στα όρια της γνώσης (γιατί η αθεΐα είναι μια πίστη κι αυτή), μέχρι που πολύ πρόσφατα αποτίναξα κι αυτό το πέπλο από πάνω μου.

Ύστερα, την πρώτη φορά που είπα στον εργοδότη μου «θα έρθω με το κορίτσι μου», η καρδούλα μου πήγαινε να σπάσει· μπορεί και τη δεύτερη.

Πρέπει συνεχώς να κάνεις come out, σε νέους φίλους, γνωστούς, συναδέλφους, να εξηγείς ότι δεν έχω αγόρι, δεν μου αρέσουν τα αγόρια, μου αρέσουν τα κορίτσια, και κάθε φορά αυτό θέλει θάρρος. Και κάθε φορά υπάρχει ένας φόβος τι θα σου πουν, μήπως σε απορρίψουν. Αλλά το κάνω, κάθε φορά. Γιατί πρέπει. Γιατί απελευθερώνει.

Τώρα είμαι 44 χρονών και το έχω κάνει τόσες πολλές φορές· κάθε φορά όμως είναι μία πρόκληση. Η θυμάμαι που σιγά-σιγά το μάθαιναν οι συγγενείς μου —γιατί για τη μαμά μου δεν ήταν εύκολο να το συζητάει μαζί τους— όμως εκείνοι έρχονταν σε μένα και με ρωτούσαν διακριτικά, *Κρυστάλλη, μήπως...*; Και εκεί έπρεπε να επιδείξω θάρρος και να κάνω come out και σε αυτούς. Δηλαδή πρέπει συνεχώς να κάνεις come out, σε νέους φίλους, γνωστούς, συναδέλφους, πρέπει να εξηγείς ότι όχι δεν έχω αγόρι, δεν μου αρέσουν τα αγόρια, μου αρέσουν τα κορίτσια, και κάθε φορά αυτό θέλει θάρρος. Και κάθε φορά υπάρχει ένας φόβος τι θα σου πουν, μήπως σε απορρίψουν. Αλλά το κάνω, κάθε φορά. Γιατί πρέπει. Γιατί απελευθερώνει.

Ξ Μέσα από όλες αυτές ιστορίες που έχω ακούσει τις τελευταίες μέρες, Κρυστάλλη, αισθάνομαι όλο και περισσότερο πόσο δύσκολο είναι να είσαι γκέι στην Ελλάδα, με πόσα πράγματα έχεις να παλέψεις.

Υπάρχουν δυσκολίες και δυσκολίες. Υπάρχει η δυσκολία του να μην έχεις να φας, του να είσαι άστεγος, πρόσφυγας, και υπάρχουν και κάποιες δυσκολίες πιο πολυτελείας πούμε, όπως η δυσκολία του να εξηγείς ότι δεν είσαι στρέιτ. Είναι δυσκολίες που έχουν να κάνουν με την ταυτότητά σου, με το ποιος είσαι. Σκέφτομαι μερικές φορές μια θεωρητική αναλογία με τους έγχρωμους ανθρώπους: φαντάζεσαι για κάποιο λόγο να μην ήταν ορατοί, να μην καταλάβαινες ότι ο τάδε είναι μαύρος και να πρέπει να το αποδεικνύει καθημερινά, σε κάθε καινούργια γνωριμία, ότι δεν είναι λευκός;

Ξ Οι επόμενες γενιές δεν θα έχουν τα κολλήματα που έχουμε εμείς. Σίγουρα θα είναι όλο και καλύτερα τα πράγματα όσο περισσότεροι άνθρωποι θα σταματάνε να φοβούνται να μιλήσουν. Που και σε αυτό το αφιέρωμα οι μισοί άνθρωποι δεν μιλάνε με το όνομά τους, αλλά και μόνο το ότι βγαίνουν και λένε την ιστορία τους είναι πολύ σημαντικό.

Αυτό που βρίσκω ενδιαφέρον σε αυτό το αφιέρωμα που κάνετε είναι ότι παλιά, για τα θέματα αυτά μιλούσαν ανοιχτά μόνο οι ακτιβιστές. Μιλούσαν ο Γρηγόρης ο Βαλλιανάτος, η Μαρία η Κατσικαδάκου, με αποτέλεσμα να φαίνεται λες και το να είσαι out ήταν μόνο για εξαιρετικούς ανθρώπους. Έχει σημασία να μιλήσουν άνθρωποι οι οποίοι δεν κάνουν ακτιβισμό, αλλά ζουν τη ζωή τους όπως την ζούμε καθημερινά. Βέβαια χωρίς αυτούς που άνοιξαν δρόμο, εμείς δεν θα ήμασταν πουθενά.

Όταν ήμουν 16 χρονών κι ενώ είχα κρυφά ερωτευτεί κορίτσια, ήταν η πρώτη φορά που είδα δημόσια μια γυναίκα να βγαίνει και να λέει I am gay. Ήταν η Ellen DeGeneres, που τότε δεν ήταν ακόμα το τεράστιο όνομα της αμερικανικής showbiz που έγινε μετά. Ήταν απλώς μια stand up comedian σε μια τηλεοπτική σειρά κι ο χαρακτήρας της έκανε come out το 1997, στο τελευταίο επεισόδιο, το πρώτο μεγάλο come out στην αμερικανική τηλεόραση. Πρόσεξε τη διαφορά μεταξύ 1997 και 2022, όταν και τελείωσε το The Ellen DeGeneres show, το μετέπειτα πιο δημοφιλές καθημερινό σόου στην αμερικανική τηλεόραση: το 2022 η DeGeneres ήταν εντελώς out, παντρεμένη με μία από τις πιο ωραίες γυναίκες του Χόλυγουντ, και δεν ίδρωνε αυτή. Παραμένει φοβερά αγαπητή σε όλο το αμερικανικό κοινό, ακόμα και στους ψηφοφόρους του Τραμπ! Κι έχουν περάσει μόλις 20 χρόνια, μία γενιά.

Δηλαδή στο 2044, όταν εγώ θα είμαι 65 ετών, δεν θα τίθεται καν το θέμα που συζητάμε. Ο νόμος θα βάλει το λιθαράκι του τώρα, αλλά πίσω απ' όλα αυτά δουλειά κάνει η ορατότητα. Καιρός είναι να πάψει η καταπίεση που υφίστανται οι ΛΟΑΤΚΙ+ αιώνες τώρα. ♥

Info Η Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη έχει εκδώσει τις ποιητικές συλλογές: «Λονδίνο - Ιστανμπούλ» (2009), «Αστικά ερείπια (και αντιπερισπασμοί)» (2013), «Η επιστροφή των νεκρών» (2017), «Ημέρες καλοσύνης» (2023), όλες από τις εκδόσεις Πόλις. Για τη συλλογή της «Η επιστροφή των νεκρών» τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης το 2018. Παράλληλα έχει πλούσιο μεταφραστικό έργο από την αγγλική και νορβηγική γλώσσα στην ελληνική, από το οποίο ξεχωρίζουν οι μεταφράσεις τις στα έργα του Τζο Νέσμπο.

Η Νικόλ με την Αμαλία και την Αλίκη ζουν στη Σουηδία, όπου δεν υπάρχει κανενός είδους διάκριση. Και οι δύο εργάζονται στο Umeå School of Architecture.

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

«**Εμείς ήρθαμε στην Σουηδία** όταν η Αλίκη ήταν 10 μηνών, το 2016, και παντρευτήκαμε με την Αμαλία. Μετά εκείνη υιοθέτησε την Αλίκη και τώρα είμαστε μία κανονική οικογένεια, απλά στην Ελλάδα είμαι single mom. Θα ήτανε φανταστικά νέα να ψηφιστεί ο νόμος, οπότε τα έγγραφα που έχουμε εδώ θα ισχύουν αυτόματα και στην Ελλάδα. Σχεδόν πάντα τυχαίνει και ταξιδεύω εγώ με την Αλίκη, αλλά αν ταξιδέψει μόνο η Αμαλία θα πρέπει να έχουν ένα ειδικό χαρτί. Και αν, χτύπα ξύλο, γίνει κάτι στην Ελλάδα, η Αμαλία δεν είναι μητέρα της Αλίκης, οπότε εκεί αναγκαστικά το παιδί θα πήγαινε στη μαμά μου, το οποίο είναι αγχωτικό. Κάθε φορά λέγαμε να πάμε να κάνουμε σύμφωνο συμβίωσης, αλλά ούτε κι αυτό πιστοποιεί ότι η Αλίκη είναι κόρη της Αμαλίας.

Με την Αμαλία τα φτιάξαμε το 2006 και το 2014 αποφασίσαμε ότι θέλουμε να κάνουμε οικογένεια, οπότε πήγαμε σε τράπεζα σπέρματος, κάναμε τη διαδικασία σε ιδιωτική κλινική και γεννήθηκε η Αλίκη. Καταφέραμε και βρήκαμε έναν παπά στο Λαγονήσι που συμφώνησε να τη βαφτίσει και όταν έγινε 10 μηνών ανεβήκαμε στη Σουηδία. Επειδή σκεφτήκαμε ότι η Αλίκη δεν θα αναγνωριζόταν ποτέ και με τις δύο μαμάδες της ως οικογένεια και επίσης φοβόμασταν πολύ το μπουλινγκ που θα έτρωγε το παιδί στο σχολείο και στην κοινωνία γενικότερα. Η κλασική ερώτηση που έχουμε στην Ελλάδα είναι πού είναι ο μπαμπάς; Την Αλίκη κάποια στιγμή την είχαν ρωτήσει αν έχει πεθάνει ο μπαμπάς της. Όλα αυτά τα έχουμε αποφύγει στη Σουηδία, το παιδί έχει τρομερή αυτοπεποίθηση, υπάρχει πλήρης αποδοχή ότι είμαστε οικογένεια σαν όλους τους άλλους, και όχι rainbow.

Στο σχολείο βλέπεις πολύ συχνά παιδιά ομόφυλων ζευγαριών. Στη Σουηδία τα περισσότερα είναι παιδάκια που οι γονείς τους είναι χωρισμένοι, το λέμε μόνους φαμίλια, δηλαδή μαζί με τον/τη σύντροφο παίρνεις μία οικογένεια μόνους και μετά βρίσκεστε όλοι μαζί. Είναι και θέμα παιδείας, όλα τα παιδικά βιβλία όταν μιλάνε για οικογένεια σου εξηγούν ότι μπορεί να είναι μία μαμά με ένα σκύλο, μία μαμά με άλλη μία μαμά και ότι μπορείς να φανταστείς... Αυτό που θέλει το παιδί είναι αγάπη, τίποτα άλλο, αν αγαπιέται από την οικογένειά του θα μεγαλώσει χαρούμενο και θα νιώθει σίγουρο για τον εαυτό του.

Η Αλίκη είναι πολύ ανοιχτή στο ότι εγώ είμαι γκέι, μου λέει «εντάξει, εγώ δεν είμαι γκέι αλλά ποτέ δεν ξέρεις, μπορεί και να γίνω». Συνέχεια ανακαλύπτει τον εαυτό της και δεν έχει κάποια όρια που μπορεί να την εμποδίσουν, και αυτό της δίνει μια γενικότερη αυτοπεποίθηση στα πάντα. Κι εμείς αντίστοιχα της λέμε ότι ερωτεύεσαι τον άνθρωπο. Όταν συζητάμε, αυτό που της λέω είναι ότι ερωτεύτηκα την Αμαλία συγκεκριμένα, ανεξάρτητα από το αν η Αμαλία νιώθει γυναίκα ή άντρας ή και γυναίκα και άντρας, δηλαδή το πώς αισθάνεται κανείς ακόμα και στο σεξ και σε όλα αλλάζει συνεχώς. Μπορεί να είναι κάτι πολύ πιο ανοιχτό το τι είμαστε, τι ερωτεύομαστε, τι θέλουμε, τι μας αρέσει...

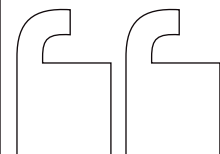
Η μητέρα μου δεν μπορούσε να το δεχτεί ότι θεωρώ και την Αμαλία μαμά, πιστεύει περισσότερο ότι είμαι single μαμά, αυτό λέει στον περίγυρό της. Της είναι πολύ δύσκολο να πει ότι η Αλίκη έχει δύο μαμάδες, ντρέπεται. Πώς μπορώ να αλλάξω τη μητέρα μου που είναι τώρα 85 χρονών; Πάντοτε προσπαθούσα, κάναμε συζητήσεις, απλά φτάναμε σε ένα σημείο που σταματούσαμε. Για αυτήν ήταν πάρα πολύ δύσκολο, το πρότυπό της ήταν να είμαι με έναν άντρα. Η μαμά της Αμαλίας είναι λίγο καλύτερη, όχι ότι κι αυτή μιλάει ανοικτά, ίσως επειδή εγώ γέννησα την Αλίκη το σκέφτεται αλλιώς για το παιδί της και χαιρέται που έχει οικογένεια.

Όταν ήρθαμε στη Σουηδία με την Αμαλία, οι φίλες μας οι λεσβίες είδαν ότι η Αλίκη είχε τρομερή αυτοπεποίθηση και ότι όλα ήταν πολύ καλά, και έτσι σιγά-σιγά όλες ξεκίνησαν οικογένεια, κάπως αισθάνομαι ότι ανοίξαμε δρόμο. Απλά την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να μη σκεφτόμαστε, αμάν πια και η Ελλάδα που δεν κοιτάζει λίγο τι γίνεται στις προοδευτικές χώρες. Σχεδόν όλες οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης υπάρχει αυτή η ελευθερία σε αντίθεση με τις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ οι οποίες το απαγορεύουν. Οπότε είναι και το σε ποιο κλαμπ χωρών θέλεις να ανήκεις.

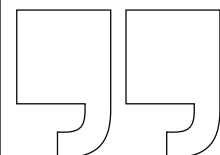
Οι άνθρωποι στην Ελλάδα σκέφτονται πολύ διαφορετικά. Και δεν μιλάω για τους φίλους μας. Η πλειοψηφία των ανθρώπων κρύβονται από τους γονείς τους και από το κοινωνικό τους περίγυρο. Και δεν χρειάζεται να τους κρίνουμε, αυτές ήταν οι αναπαραστάσεις τους, έτσι έμαθαν να σκέφτονται. Δεν είναι ωραίο να κρίνεις κανέναν και γι' αυτό δεν θέλω και οι άλλοι να με κρίνουν. Και ειδικά στο θέμα της οικογένειας θέλεις απλά ο άλλος να είναι ευτυχισμένος. Ότι οικογένεια επιλέξει να έχει η Αλίκη θα της πω «αρκεί να είσαι εσύ χαρούμενη και τίποτα άλλο». ♥

Η Νικόλ με την Αμαλία και την Αλίκη

Είναι και θέμα παιδείας, στη Σουηδία όλα τα παιδικά βιβλία όταν μιλάνε για οικογένεια σου εξηγούν ότι μπορεί να είναι μία μαμά με ένα σκύλο, μία μαμά με άλλη μία μαμά και ότι μπορείς να φανταστείς... Αυτό που θέλει το παιδί είναι αγάπη, τίποτα άλλο, αν αγαπιέται από την οικογένειά του θα μεγαλώσει χαρούμενο και με αυτοπεποίθηση.

Μαρλέν Σίντχομ

Μια ιστορική στιγμή, και ο δρόμος
που μένει να διανύσουμε

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Η **Μαρλέν Σίντχομ**, φεμινίστρια και ΛΟΑΤΚΙ+ ακτιβίστρια, ζει τα τελευταία χρόνια στα Χανιά όπου και οργάνωσε το πρώτο –συγκινητικό– Pride. Μας μιλάει για τη ζωή της στην Αθήνα και στην επαρχία, όπου τα πράγματα είναι ακόμα δύσκολα στο θέμα της ορατότητας και της συμπεριληψης, για την ανάγκη να πολεμήσουμε την ομοφοβία μέσα από την παιδεία, αλλά και για τις παραλείψεις που συνεπάγεται η στρέιτ ανώνωση του νόμου, τον οποίο ωστόσο οι συλλογικότητες και οργανώσεις χαιρετίζουν ως ιστορικής σημασίας για τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα και για τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει στη χώρα μας.

Με ρωτάει αν είμαι στρέιτ. Της λέω ναι. «Δεν αποφάσισες κάποια στιγμή στην εφηβεία ότι θα είσαι στρέιτ, έτσι δεν είναι;» Όχι. «Το ίδιο ακριβώς ισχύει και με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Δεν ξυπνάμε μια μέρα και λέμε θα είμαστε ΛΟΑΤΚΙ+. Είναι δυνατόν να επιλέγουμε να είμαστε περιθώριο, να δεχόμαστε μπουλινγκ, να μην μπορούμε να εκφραστούμε ελεύθερα, να μη βρίσκουμε δουλειά λόγω π.χ. σεξουαλικού προσανατολισμού; Σε καμία περίπτωση». Η Μαρλέν είχε στρέιτ γονείς. Μου λέει, αν πραγματικά επηρέαζε ο σεξουαλικός προσανατολισμός των γονιών τον προσανατολισμό των παιδιών τους προφανώς δεν θα ήταν ΛΟΑΤΚΙ+ άτομο.

Η Μαρλέν είναι τυχερή, το οικογενειακό της περιβάλλον ήταν πολύ ανοιχτό, η μητέρα της είχε μεγαλώσει στην ελληνική κοινότητα της Αλεξάνδρειας, που ήταν μία πολιτισμική κοινότητα με έντονο το πολιτιστικό στοιχείο, και είχε φίλους ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Επίσης, η αδερφή της γιαγιάς της ήταν ανοιχτά λεσβία. «Τα καλοκαίρια έρχονταν από την Αλεξάνδρεια η θεία Αντιγόνη με την Νισέτ, την Ελβετίδα σύντροφό της, χωρίς να υπάρχει κάτι το περίεργο σε αυτό. Το να ανοιχτώ στη μητέρα μου όταν συνειδητοποίησα τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό ήταν πολύ εύκολο, καθώς το μόνο που την ένοιαζε είναι να είμαι εγώ καλά».

Αυτό δεν σημαίνει ότι ήταν όλα εύκολα. Μου περιγράφει πώς, καθώς μεγάλωνε στην Αθήνα του '90, το κομμάτι της ανοιχτής έκφρασης και το να σχετιστείς ή απλά να κάνεις παρέα με ένα άλλο ΛΟΑΤΚΙ+ άτομο είχε πολλούς περιορισμούς και δυσκολίες, τότε άλλωστε δεν υπήρχαν τα social media, οι εφαρμογές και η ορατότητα που υπάρχει σήμερα. Είναι η εποχή που ακόμη υπάρχουν ελάχιστα γκέι μπαρ και μαγαζιά αλλά που όμως δειλά δειλά αρχίζουν να οργανώνονται κάποια εβέντς για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε διάφορους χώρους. «Προφανώς σε μία κοινότητα που δεν εκφράζεται είναι πολύ δύσκολο να βρεις ανθρώπους να σχετιστείς αν δεν είσαι σε ένα χώρο που ξέρεις ότι και οι άλλοι μάλλον θα έχουν τον ίδιο σεξουαλικό προσανατολισμό με σένα ή θα ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα. Τώρα δεν χρειάζεται απαραίτητα να πας σε ένα γκέι μπαρ, τότε ήταν μονόδρομος. Καμιά 10ετία πίσω από σήμερα που μιλάμε, είχα την τύχη να συνεργαστώ και με ένα γραφείο εναλλακτικού τουρισμού που αγάλιασε την ιδέα μου να κάνουμε LGBTQI+ tour στην Αθήνα. Ερχόντουσαν επισκέπτες από το εξωτερικό και τους έκανα βραδινή βόλτα στην πόλη στα μέρη που συχναίνει η κοινότητα ή που θα γινόταν το επόμενο LGBTQI+ mobile party, εκεί δηλαδή που θα πήγαινα και εγώ με την παρέα μου. Ήταν πολύ ωραία περίοδο».

Η Αθήνα ως πρωτεύουσα και με τόσο πληθυσμό άφηνε από νωρίς σχετικά, περιθώρια κινήσεων και έκφρασης, όχι ότι δεν υπήρχαν φυσικά ακραία ομοφοβικά περιστατικά και βίαιες επιθέσεις, ακόμη και μέσα στα ίδια τα γκέι μαγαζιά. Το τότε βέβαια στην Αθήνα δεν έχει καμία σχέση με το σήμερα. Δυστυχώς, όμως, συχνά ξεχνάμε πόσο δύσκολα μπορεί να είναι ακόμη και σήμερα τα πράγματα στην υπόλοιπη Ελλάδα, στην επαρχία και στις μικρές κοινωνίες.

Ένα ομοφοβικό περιστατικό στα ομορφα Χανιά

Η Μαρλέν πριν από 5 χρόνια πήρε την απόφαση να μετακομίσει μόνιμα στα Χανιά, γνωρίζοντας ότι στην Κρήτη δεν υπάρχει ορατότητα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας. «Έψαχνα τον κόσμο και δεν μπορούσα να τον βρω. Παρότι προφανώς και υπάρχει, στη συντριπτική του πλειοψηφία –δυστυχώς– είναι στην ντουλάπα. Και δεν ξέρω, αν καταγόμενοι κι εγώ από την Κρήτη, εάν θα είχα το θάρρος να εκφράζω ανοιχτά το σεξουαλικό μου προσανατολισμό. Είναι πολύ δύσκολη η ζωή στην επαρχία σε αυτό το κομμάτι. Το περίεργο με τα Χανιά είναι ότι, παρά το γεγονός ότι είναι από τις πιο τουριστικές πόλεις της χώρας, θα περίμενε κανείς ότι οι άνθρωποι είναι εξοικειωμένοι με τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα μέσα από τους ξένους επισκέπτες και ότι θα υπήρχε λιγότερη ομοφοβία. Δεν ισχύει. Το βίωσα προσωπικά με το μοναδικό (από τύχη θα πω) και πολύ σκληρό περιστατικό μπουλινγκ που έχω ζήσει».

Μου περιγράφει πώς καθώς τελείωνε την ειδικότητά της σε δημόσιο εκπαιδευτικό ίδρυμα σε αμιγώς τουριστικό επάγγελμα, και ενώ έκανε στενή παρέα με μια –στρέιτ– αρκετά νεότερη της γυναίκα, κατηγορήθηκε για παρενόχληση από συγκεκριμένα άτομα (χωρίς όμως να έχουν

το θάρρος να προβούν σε ονομαστική καταγγελία). Φοβήθηκαν, μου λέει, μη γίνει η συγχωριανή τους λεσβία, λες και ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι κολλητικός, κάτι σαν τον covid. Ο διευθυντής του ιδρύματος μάλιστα της ζήτησε σε προσωπική επικοινωνία να μη δίνει αφορμές και δικαιώματα. Το να κάνουν τα άτομα που την κατήγγειλαν σεξιστικά αστεία κατά τη διάρκεια των εκπαιδύσεων, όπως μου λέει, ήταν ΟΚ, καθόλα επιτρεπτό. «Ήταν σαν να μου τράβηξαν το χαλί κάτω από τα πόδια, δεν φανταζόμουν ποτέ ότι θα ζήσω κάτι τέτοιο. Μέχρι να τελειώσω την ειδικότητα –μου είχε μείνει μόλις ένα εξάμηνο– έπρεπε να αντιμετωπίζω αυτούς τους ανθρώπους, την επόμενη γενιά των ανθρώπων του τουρισμού, που σε ομαδική έξοδο του τμήματός μας με είχαν αποκαλέσει δημόσια «ανώμαλη». Θυμάμαι οι φίλοι μου στην Αθήνα να φοβούνται για μένα και να μου λένε “Μαρλέν να προσέχεις, κράτα χαμηλό προφίλ, μην πάθεις τα ίδια με τον Γιακουμάκη”. Αν αυτό συνέβη σε μένα, δεν θέλω να σκέφτομαι τι συμβαίνει στα σχολεία, αλλά και γενικότερα».

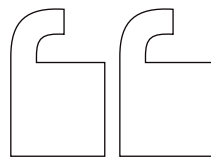
SOS: Ο νόμος να συνοδεύεται από εκπαιδευτικά σεμινάρια

Με αφορμή αυτό το περιστατικό, και την «τελείως λάθος», διαχείριση του δικού της ομοφοβικού περιστατικού από τη διοίκηση του εκπαιδευτικού ιδρύματος, η Μαρλέν επισημαίνει κάτι που δεν έχει απασχολήσει τον δημόσιο διάλογο. «Η ψήφιση του νόμου, με το καλό όταν έρθει, πρέπει να συνοδεύεται από πολλές υποστηρικτικές δράσεις και ενέργειες προκειμένου τέτοια περιστατικά να εξαλειφθούν». Μου μιλάει για το πρόγραμμα που θεσπίστηκε στα τέλη του 2022 για την επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων στην «ισότητα και δίκαιη αντιμετώπιση των ατόμων της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ στη Δημόσια Διοίκηση», ένα σεμινάριο το οποίο και η ίδια έχει παρακολουθήσει, ως δημόσιος υπάλληλος και χαρακτήρισε εξαιρετικό πλην όμως, δυστυχώς, προαιρετικό. «Αυτός ο νόμος μπορεί να φέρει παληροϊκά κύματα με την εφαρμογή του, θα πρέπει κατά τη γνώμη μου το συγκεκριμένο σεμινάριο να παρακολουθηθεί από όλους τους δημοσίου υπαλλήλους, όχι ως προαιρετική αλλά ως υποχρεωτική επιμόρφωση. Αντίστοιχα, είναι πολύ σημαντικό και η ιδανική στιγμή, θα έλεγα, τέτοια προγράμματα να εισαχθούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης τόσο για εκπαιδευτές όσο και για εκπαιδευόμενους, αλλά και στον αθλητισμό. Μια συμπεριληπτική κοινωνία χτίζεται μόνο μέσα από την εκπαίδευση. Δεν μπορείς να φέρεις αυτό το νομοσχέδιο μόνο του».

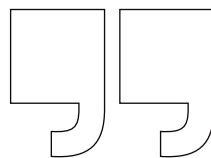
Η πρώτη πορεία ορατότητας ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στα Χανιά

Ερχόμενη από την Αθήνα, το 2019, η Μαρλέν σκεφτόταν πώς θα μπορούσε να οργανωθεί μια πρώτη πορεία ορατότητας ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στην πόλη. «Παρά την εμπλοκή μου σε μια συλλογικότητα για το έμφυλο, συνειδητοποίησα ότι η πόλη ακόμη δεν ήταν έτοιμη για κάτι τέτοιο. Ακολούθησε η διετία του κορωνοϊού και αφού επανήλθαν τα πράγματα, στις αρχές του 2023, κατάφερα να οργανώσω ΛΟΑΤΚΙ+ κινηματογραφικές προβολές στην κατάνηψη της Rosa Nera. Η προσπάθεια αυτή αποτέλεσε την πρώτη αμιγώς εκδήλωση με ΛΟΑΤΚΙ+ θεματική στα Χανιά αλλά και το πρόσφορο έδαφος για να οργανωθεί η πορεία. Κυριολεκτικά μια χούφτα άνθρωποι δεσμευτήκαμε να το φέρουμε εις πέρας με λίγο χρόνο στη διάθεσή μας και καθόλου τριβή μεταξύ μας σαν ομάδα. Έχονταν μπει στην τελική ευθεία της πορείας, με συγκεκριμένη ημερομηνία και ανακωινώσεις, μέλος ακροδεξιού νεοεισαχθέντος κόμματος στη Βουλή έκανε κάλεσμα μίσους/αντιπορεία στο δικό μας, με συνθήματα ακραίας φασιστικής ρητορικής. Ξαφνικά το κάλεσμα μάς για την 1η ΛΟΑΤΚΙ+ πορεία στην πόλη, στην οποία φανταζόμασταν ότι θα είμαστε τα μέλη της ομάδας μας και άλλ@ 30 φίλ@, αποκτάει άλλες διαστάσεις, βαρύτητα και ευθύνη και φυσικά φόβο για το τι θα μπορούσε να γίνει.

«Η αντισυγκέντρωση μίσους όχι μόνο δεν μας απέτρεψε, αλλά αποτέλεσε αφορμή να συσπειρωθεί όλη η πόλη σε μία τεράστια γροθιά. Στις 29 Ιουνίου 2023 γράφτηκε ιστορία, χάρη στην έμπρακτη στήριξη των συλλογικοτήτων της πόλης, του φοιτητικού κινήματος και της αναπάντεχα πολύ

Τα τρία πολύ σημαντικά νομοσχέδια που άνοιξαν τον δρόμο για να φτάσουμε σήμερα να συζητάμε το νομοσχέδιο για την ισότητα στο γάμο και την τεκνοθεσία ήταν τα νομοσχέδια για το σύμφωνο συμβίωσης για ομόφυλα ζευγάρια (Δεκέμβριος του '15), η νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου (Οκτώβριος του '17) και η αναδοχή από ομόφυλα ζευγάρια (Μάιος του '18)

ΟΡΑΤΗΤΑ

μεγάλης συμμετοχής του κόσμου. Ήταν πολύ συγκινητικά, με έντονα συναισθήματα και πολύ μεγάλη χαρά, όπου όλα μας, μικροί, μεγάλοι, ΛΟΑΤΚΙ+ και στρέιτ περπατήσαμε μαζί για μια κοινωνία δίκαιη, συμπεριληπτική και πολύχρωμη. Είναι μια μέρα που δεν θα ξεχάσω ποτέ».

Η «στρέιτ» γραφή και ανάγνωση του νομοσχεδίου για την ισότητα στον γάμο

Τα τρία πολύ σημαντικά νομοσχέδια που άνοιξαν τον δρόμο για να φτάσουμε σήμερα να συζητάμε το νομοσχέδιο για την ισότητα στο γάμο και την τεκνοθεσία ήταν τα νομοσχέδια για το σύμφωνο συμβίωσης για ομόφυλα ζευγάρια (Δεκέμβριος του '15), η νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου (Οκτώβριος του '17) και η αναδοχή από ομόφυλα ζευγάρια (Μάιος του '18). Μου εξηγεί ότι ο νόμος που έρχεται, όπως έχει αναλυθεί και εκτενώς από τις ΛΟΑΤΚΙ+ συλλογικότητες και οργανώσεις, έχει ανισότητες και κενά που αφορούν κυρίως την ιατρικής υποβοηθούμενη αναπαραγωγή/παρένθετη κυοφορία και την τρανς γονεϊκότητα.

«Παρ' όλα αυτά», λέει η Μαρλέν, «το χαιρετίζουμε ως ιστορικής σημασίας για τη ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα και για τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει στη χώρα μας. Αλλά παρά τον τίτλο του, και τις δειλωμένες προθέσεις για ισότητα, σε όλο του το περιεχόμενο και στον τρόπο διατύπωσης των άρθρων συντηρεί έμφυλες διακρίσεις και “κατηγορίες πολιτών”. Αντί να αναφέρεται σε γάμο προσώπων, λέει “επέκταση του γάμου για τα ομόφυλα ζευγάρια”. Αυτόματα ένας νόμος ο οποίος έρχεται να φέρει την ισότητα, από την πρώτη κιόλας διατύπωση του σκοπού του κάνει διάκριση δημιουργώντας μία υποκατηγορία στο σύνολο των ανθρώπων που θα επιλέξουν τον γάμο». Μου φέρνει ως παράδειγμα άλλες χώρες της ΕΕ, στις οποίες όταν ψηφίστηκε ο νόμος για τα ομόφυλα ζευγάρια αφαιρέθηκε από οποιοδήποτε νομοθέτημα οτιδήποτε έμφυλο, δηλαδή ο νόμος έγινε ουδέτερος, “το πρόσωπο ένα παντρεύεται το πρόσωπο δύο”, δεν προστέθηκαν κι άλλες κατηγορίες στο ποιος επιτρέπεται να παντρευτεί.

Δεν θα το σκεφτόμουν καν, της λέω και μου απαντάει: «Είσαι στρέιτ, γι' αυτό. Χωρίς να το αντιληφθείς, την ώρα που μιλάμε, αναφέρεις την ισότητα στο γάμο δημιουργώντας φραστικά μια υποομάδα “τα ομόφυλα άτομα”, που τη διακρίνεις από τα ετερόφυλα. Όμως αυτό που συζητάμε πρέπει να αφορά όχι μόνο τα ομόφυλα άτομα, αλλά το σύνολο των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και φυσικά όλα μας, ανεξαιρέτως. Ισότητα στο γάμο σημαίνει δικαίωμα στο γάμο για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας, έκφρασης ή χαρακτηριστικών φύλου και όλα τα άρθρα έτσι θα έπρεπε να είναι διατυπωμένα. Χρειάζεται να αλλάξει ο λόγος σε όλα τα δημόσια έγγραφα και στον τρόπο που νομοθετούμε. Μπορεί να μη συνειδητοποιούμε πόσο σημαντικό είναι αυτό για την απαλοιφή των εμφύλων διακρίσεων αλλά ξεχνάμε ότι είμαστε όλα, πρόσωπα, άτομα. Γιατί πρέπει να έχει σημασία αν είναι κάποιο άντρας, γυναίκα ή non-binary, γιατί θα πρέπει αυτό να αφορά το νόμο ή εν γένει την κοινωνία μας; Ακόμα και εγώ καμιά φορά μπορεί να κάνω ασυναίσθητα έμφυλη διάκριση στο λόγο μου, η γλώσσα μάς διαποτίζει. Από τον τρόπο που γράφουμε στο σχολείο, από τον τρόπο που επικοινωνούμε μεταξύ μας στη δουλειά, τα εκπαιδευτικά συγγράμματα που κυκλοφορούν, από το πώς συντάσσονται κείμενα της Δημόσιας Διοίκησης. Όσο κι αν σου φαίνεται ψιλά γράμματα, είναι η βάση για τη θέσπιση της ουσιαστικής ισότητας».

Τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα χρειάζονται ορατότητα και η κοινωνία μας πρέπει να εκπαιδευτεί και να αποκτήσει ευαισθησίες σε όλα τα επίπεδα αλλά και στον τρόπο που χρησιμοποιούμε τη γλώσσα, ώστε να μην κάνουμε, χωρίς να το συνειδητοποιούμε, έμφυλες διακρίσεις. Είναι κάτι που χρειάζεται χρόνο και τέτοιες συζητήσεις είναι χρήσιμες. Η Μαρλέν μου ζητάει να τελειώσουμε με κάτι που θεωρεί πολύ σημαντικό. «Η ισότητα και ισοτιμία στην κοινωνία επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την εξάλειψη της πατριαρχίας, μέσα δηλαδή από την εξάλειψη των διακρίσεων και τη έμφυλη βία. Η επίτευξη αυτή αποτελεί και την κυρίαρχη και κοινή στόχευση των φεμινιστικών και ΛΟΑΤΚΙ+ κινήσεων διαχρονικά. Επομένως αγώνας για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των θηλυκοτήτων και των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, είναι και αγώνας κατά της πατριαρχίας. Να μην το ξεχνάμε».

Πώς νιώθει ένα άτομο 19 χρονών, που πρέπει να πει στους γονείς ότι είναι γκέι;

Μια συνέντευξη με έναν εκπρόσωπο της γενιάς Z

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Έχουν αλλάξει οι εποχές, σίγουρα. Και για τις επόμενες γενιές τα πράγματα θα είναι καλύτερα: θα ντρέπονται λιγότερο, θα φοβούνται λιγότερο, θα αγχώνονται λιγότερο. Μέχρι που οι διακρίσεις θα εξαλειφθούν. Είμαστε κοντά; Ο Γ. είναι 22 χρονών και του ζητήσαμε να μας πει τη δική του ιστορία και να μας μεταφέρει το κλίμα της δικής του γενιάς. Παρά το ότι ζει τη ζωή του ανοικτά ως γκέι μας εξηγεί τον λόγο που δεν θέλησε να μιλήσει με το όνομά του και να φωτογραφηθεί, μιλάει όμως πολύ ειλικρινά, σε σημεία συγκινείται και μας βοηθάει να καταλάβουμε αυτό το ξαλάφρωμα που νιώθει ένα άτομο που ζει έχοντας καταφέρει να πει στους άλλους αυτό είμαι και σε όποιον αρέσω.

Ξ Μερικές φορές λένε: Έλα μωρέ, στις νέες γενιές αυτά πια έχουν ξεπεραστεί. Ισχύει;

Όχι. Σίγουρα είναι πολύ πιο απελευθερωμένοι, αλλά δεν είναι εύκολα. Οι νέοι σήμερα ανακαλύπτουν και αποδέχονται πιο γρήγορα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό και υπάρχει πολύ μεγαλύτερη ευκολία να το επικοινωνήσουν με τους οικείους τους. Αλλά δεν μπορείς να είσαι τόσο εύκολα open γκέι όσο λέγεται, δυστυχώς. Δηλαδή το να πεις ok, αποδέχομαι ότι είμαι γκέι, δεν σημαίνει ότι είναι εύκολο να το αποδεχθούν κι άλλοι, οι γονείς κυρίως.

Ξ Τα περισσότερα παιδιά, στην Ελλάδα, από όσο γνωρίζεις, το λένε στους γονείς τους;

Στον στενό μου κύκλο υπάρχουν 4 άνθρωποι στην ηλικία μου που σε ένα βαθμό το έχουν πει στους γονείς τους. Δύο από την επαρχία και άλλοι δύο από την Αθήνα. Ο ένας, από την επαρχία, μπορούσε κάπως να το κρύβει, κι όταν έφτασε η μητέρα του στο αμύν, επειδή καταλάβαινε ότι το παιδί της απομακρύνεται, ήρθε στην Αθήνα και του είπε, λοιπόν, καταλαβαίνω τι συμβαίνει, και το συζητήσαμε, ο μπαμπάς του όμως δεν το ξέρει. Ή, ας πούμε, μια φίλη το είπε στους γονείς της που είναι Αθηναίοι και πολύ προοδευτικοί και έχουν έναν πιο μοντέρνο περίγυρο από ό,τι οι δικοί μου που ζουν στην επαρχία, και εντέλει η αντίδρασή τους ήταν λίγο πολύ ίδια με των δικών μου. Τις περισσότερες φορές είναι ένα μοτίβο που επαναλαμβάνεται, όταν τους το λες. Στην αρχή έχουν μια άρνηση, σου λένε ότι δε σου συμβαίνει στ' αλήθεια και ότι απλά θέλεις να πειραματιστείς – είναι λίγο αστειό: τους λες πώς νιώθεις και τι είσαι, και εκείνοι σου αρνούνται αυτό που τους λες ότι είσαι και νιώθεις. Αλλά είναι δύσκολο την ώρα που συμβαίνει. Αν ήταν στο χέρι μου, επειδή είμαι open στον κύκλο μου, θα μιλούσα και τώρα με το όνομά μου.

Ξ Ο λόγος που δεν λες το όνομά σου ποιος είναι; Το ότι οι γονείς μου δεν θέλουν να το επικοινωνώ. Όταν τους ρωτάω γιατί, μου φέρνουν ως λόγο τους παππούδες οι οποίοι ζουν ακόμα και ok, καταλαβαίνω ότι δεν μπορούν να το διαχειριστούν, θα τους είναι πολύ δύσκολο γιατί είναι μιας άλλης γενιάς και ίσως είναι μάταιο να τους εξηγήσεις τι και πώς. Αλλά νομίζω ότι όταν οι παππούδες φύγουν δεν θα με κρατάει τίποτα.

Ξ Οι γονείς σου το λένε στον κοινωνικό τους περίγυρο; Όχι.

Ξ Στους στενούς του φίλους;

Σε κανέναν. Που σημαίνει ότι είναι μια αποδοχή υπό προϋποθέσεις, και ότι οι παππούδες είναι ένα πρόσημα.

Ξ Θεωρείς ότι οι άνθρωποι γύρω τους δεν θα μπορούσαν να το δεχτούν;

Έχουνε λόγους που το σκέφτονται έτσι. Ένα ζευγάρι φίλων τους, π.χ., είναι ομοφοβικό, έχω ακούσει ατάκες που δεν είναι ωραίες, αστεία, στο πλαίσιο που το κάνουν πολλοί, όχι κάτι ακραίο. Αυτό τους στεναχωρεί και τους κάνει να μη θέλουν να το πουν. Βέβαια εγώ, που πλέον διαλέγω τους ανθρώπους που έχω γύρω μου, τους είχα ρωτήσει: ωραία, γιατί επιμένετε να κάνετε παρέα μαζί τους εφόσον μιλάνε έτσι για τους ανθρώ-

πους στους οποίους ανήκει και ο γιος σας; Αλλά είναι δύσκολη συζήτηση. Αυτός είναι ο κύκλος τους, εκεί ζουν, τι να πω, μπορεί να είναι και δειλοί από την πλευρά τους.

Ξ Στην πόλη σας δεν υπάρχουν άλλα άτομα ανοικτά γκέι στην ηλικία σου;

Πάρα πολλά υπάρχουν, οι γονείς μου δεν τα ξέρουν γιατί δεν έρχονται σε επαφή με άτομα της ηλικίας μου. Το παράδειγμα που είχαν πάντα ως λοάκι στην πόλη μας, ήταν κάποιοι άντρες γύρω στα 50 κάπως δακτυλοδεικτούμενοι, που πίσω από την πλάτη τους έλεγαν πάντοτε πράγματα άσχημα. Όταν εγώ έκανα coming out, είχαν αυτή την εικόνα στο μυαλό τους.

Ξ Προφανώς, είναι πιο εύκολο για όσους ζουν στην Αθήνα.

Ναι, πιστεύω ότι το λένε πιο εύκολα. Από αυτούς που γνωρίζω εγώ στην πόλη μου κυρίως κάποια γκέι αγόρια το έχουν πει, οι λεσβίες δεν το επικοινωνούν καθόλου. Οι δύο πολύ στενές μου φίλες είναι bi και θεωρούν ότι δεν υπάρχει λόγος να το πουν στους γονείς τους και μετά να πρέπει να περάσουν όλο αυτό.

Ξ Γιατί πιστεύεις ότι τα κορίτσια το λένε πιο δύσκολα από ό,τι τα αγόρια;

Δεν ξέρω. Σίγουρα τα κορίτσια έχουν λιγότερη ορατότητα σε σχέση με τα αγόρια, και η bi ταυτότητα έχει τη μικρότερη ορατότητα. Εγώ αρχικά το coming out το έκανα ως bi αγόρι. Οι γονείς μου με είχαν δει στο παρελθόν με κορίτσια, στο λύκειο και στο Γυμνάσιο λόγω κοινωνικής πίεσης δεν είχα αποδεχτεί την ταυτότητα μου. Όταν λοιπόν τους είπα ότι είμαι bi, θεωρώντας ότι ίσως έτσι το δεχτούν πιο εύκολα, υπήρξε μία τεράστια προσπάθεια να με πείσουν να επιλέξω μόνο το ένα, λες και είναι θέμα επιλογής η σεξουαλική ταυτότητα. Επειδή έπαιξε πολλή πίεση και δεν άντεχα, τους είπα, κόψτε το, σας είπα ψέματα, είμαι γκέι.

Ξ Πολλοί νομίζουν ότι οι σεξουαλικές μας προτιμήσεις είναι κάτι που το διαλέγουμε.

Αν είχα την επιλογή, εδώ και πάρα πολλά χρόνια θα είχα διαλέξει να είμαι στρέιτ – θα ήταν όλα πολύ πιο εύκολα και κυρίως η εφηβική μου ζωή. Κανείς δεν διαλέγει, πιστέψτε με.

Ξ Τι άλλο θες να μας πεις για τη στιγμή που αποφασίζεις να πεις στους άλλους ποιος είσαι;

Το coming out γίνεται σε κύματα, εκτός κι αν έχεις γονείς άπιστευτα προοδευτικούς – δεν έχω ακούσει ποτέ να συμβαίνει. Νομίζω ότι είναι ωραίο να έχεις την αντοχή να κάνεις όλες αυτές τις συζητήσεις και τα «φροντιστήρια» στους γονείς σου, να προσπαθήσεις να τους εξηγήσεις. Σίγουρα θα υπάρχουν και εντάσεις, και με μένα υπήρχαν, και νιώθω ότι η μαμά μου έχει δουλέψει πολύ καλύτερα με τον εαυτό της, το έχει σκεφτεί, έχει διαβάσει πράγματα, π.χ. η συνέντευξη του Καπουτζίδη λέει ότι την έχει βοηθήσει. Ο μπαμπάς μου κρατάει κάποιες αντιστάσεις, αλλά αν θέλει να με έχεις στη ζωή του θα προχωρήσει κι αυτός.

Ξ Εκείνο τον πρώτο καιρό δεν ήσουν καλά;

Είναι πολύ ζόρικο. Μέχρι να το αποδεχτώ είχα πει στον εαυτό μου, παρότι ήξερα ότι με έλκουν τα αγόρια, ότι δεν υπάρχει αυτό ως επιλογή, θα καταπιεστώ και θα κάνω οικογένεια για να είμαι όσο το

δυνατόν πιο αποδεκτός. Στην πρώτη каранτίνα πέρασα κατάθλιψη και έκανα περιέργες σκέψεις, ότι μπορεί να μην ξαναπάω στη σχολή μου ή ότι μπορεί να πεθάνω, γιατί στην αρχή με τον κόβιντ ήμασταν όλοι τρελαμένοι. Έλεγα, ωραία, μπράβο σου, πήγες στην Αθήνα, σπούδασες ένα εξάμηνο και δεν έχεις ζήσει τίποτα ακόμα, και μπορεί να μη ζήσεις και τίποτα από δω και πέρα. Ερωτεύτηκα και κάποιον μεγαλύτερο μου με τον οποίο μιλούσαμε διαδικτυακά, κάτι που με βοήθησε να δεχτώ ότι μου συμβαίνει. Είναι λοιπόν δύσκολο και να το αποδεχτείς, και να αρχίσεις μετά να το επικοινωνήσεις.

Ξ Πότε ξεπεράσεις αυτό το στάδιο;

Τότε ήμουνα 19. Μετά από ενάμιση χρόνο, αφού το είπα στους γονείς μου, ήμουνα ήδη πάρα πολύ καλύτερα. Είχα αποκτήσει τις πρώτες μου ερωτικές εμπειρίες, είχα αρχίσει να μην ντρέπομαι, να

το συζητάω με τους γονείς μου ως κάτι οριστικό – τους έλεγα, μπορώ να σας εξηγήσω, αν θέλετε, να σας ξαναπώ κάποια πράγματα, αλλά είμαι αυτό και τέλος.

Ξ Τι σε βοήθησε;

Με βοήθησε ο κολλητός μου ο οποίος αποδεχόταν επίσης την ταυτότητά, και το περνούσαμε μαζί. Με βοήθησαν πολύ και κάποια λογοτεχνικά βιβλία, όπως το «Στη γη είμαστε πρόσκαιρα υπέροχοι» του Όσσεαν Γουόνγκ, που μόλις είχε κυκλοφορήσει. Μιλάει για την ενηλικίωση ενός νεαρού μετανάστη στις ΗΠΑ το '90 που έχει έρθει από το Βιετνάμ, είναι ένα γράμμα που απευθύνει στη μαμά του και της εξηγεί όσα συνέβαιναν στην εφηβεία του, είναι κι αυτός γκέι. Και βέβαια με βοήθησαν άνθρωποι πιο μεγάλοι από μένα που ήταν μια χαρά και τους έφερνα σαν παράδειγμα στους γονείς μου ότι, κοιτάζτε, ο τάδε είναι με τον

άντρα του παντρεμένοι, είναι και οι δύο πετυχημένοι, έχουν φίλους, ωραίες δουλειές, χαίρουν εκτίμησης. Αυτό σίγουρα βοήθησε κι εμένα, γιατί αμφισβητείς διαρκώς τον εαυτό σου στην αρχή, και τους γονείς μου.

Ξ Για το νομοσχέδιο τι έχεις να πεις;

Είμαι πάρα πολύ χαρούμενος που δίνεται το δικαίωμα στον γάμο και την τεκνοθεσία, θα ήθελα να δίνεται και για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Μπορώ να καταλάβω τους λόγους για τους οποίους δειλιάζει ο νομοθέτης αλλά είναι άδικο. Ο λόγος που επικαλέστηκαν είναι ότι εμπορευματοποιείται η γυναικεία μήτρα αλλά αυτό τότε ισχύει και για τα ετεροφυλόφιλα ζευγάρια, ή το επιτρέπεις για όλους ή δεν το επιτρέπεις.

Οι λοάτκι γονείς μπορούν να υιοθετήσουν παιδιά από το 1946, όταν επιτράπηκε να υιοθετούν παιδιά άτομα ως μονάδες. Τώρα εξισώνει τα δι-

καιώματα των παιδιών των ΛΟΑΤΚΙ ζευγαριών με τα υπόλοιπα παιδιά. Δεν βρίσκω τον λόγο να μη δοθεί το δικαίωμα στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Ειδικά όταν θα αναγνωρίζεται τα δικαιώματα των παιδιών που έχουν γεννηθεί με αυτή τη διαδικασία στο εξωτερικό. Ουσιαστικά είναι σαν να εξωθείς ένα ζευγάρι να το κάνει στο εξωτερικό, αν έχει χρήματα, αλλά δεν το επιτρέπεις να γίνεται εδώ, δεν είναι λίγο περίεργο; Θεωρώ όμως ότι θα γίνει στο μέλλον.

Ξ Θέλεις να πεις κάτι άλλο;

Ότι από τότε που το αποδέχτηκα και ξεκίνησα να το επικοινωνώ με τους ανθρώπους, νιώθω υπέροχα. Δεν είναι απλώς ένα κομμάτι της ζωής σου, το τι κάνεις στο κρεβάτι σου, όπως λένε, και δεν αφορά τους υπόλοιπους, είναι η ζωή σου, η κοινωνική σου υπόσταση. Δεν μπορώ να σου περιγράψω το καρδιοχτύπι και τη χαρά που ένιω-

θα, όταν ήμασταν στο Πάρκο Ελευθερίας, στην καραντίνα, με τους φίλους μου και με ρωτούσαν τι κοιτάς; Και μπορούσα να τους πω, πλέον, ότι κοιτάω εκείνο το παιδί επειδή μου αρέσει. Αυτό. Το λέω και συγκινούμαι.

Ξ Και στα παιδιά της ηλικίας σου που δεν τολμούν; Σίγουρα όλοι περνάνε φόβο και καταπίεση, πρέπει όμως να πιστεύουμε στον εαυτό μας και η υπερφάνεια είναι κάτι το οποίο κατακτάται. Δεν ξυπνάς μια μέρα και λες από σήμερα θα είμαι υπερήφανος. Μετά όμως όλα περνάνε, οπότε, όταν είστε έτοιμοι, τολμήστε το. Και θα νιώσετε πολύ ωραία.

Ξ Καμιά φορά ίσως είναι και λίγο πιο εύκολο; Δεν ξέρω αν είναι πιο εύκολο, σίγουρα η ανακούφιση μετά είναι κάτι που δεν το έχεις ξαναιώσει, λες, εντάξει, έφυγε ένας τόνος από πάνω μου. ♥

ΟΡ
ΑΤ
♥
Η
ΤΑ

Αγάπη μόνο

Της ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΜΠΙΝΑΖΗ

Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία, έγραφε ο ποιητής μας. Κι ενώ την ελευθερία την ποθούν όλοι, λίγοι διαθέτουν αρετή, πόσο μάλλον τόλμη να την κατακτήσουν και για τους υπόλοιπους. Το νομοσχέδιο που θα αλλάξει για πάντα τον χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα έγινε μονάδα μέτρησης προοδευτικότητας και τόλμης για κόμματα, θεσμούς, επώνυμους, απλούς πολίτες, ακόμη και εταιρίες. Μια παραδοσιακά συντηρητική παράταξη, ως κυβέρνηση, φέρνει το νομοσχέδιο για τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών κότρη στον ίδιο της τον πυρήνα, αφηφώντας το πολιτικό κόστος που μπορεί να της στοιχίσει στις επερχόμενες ευρωεκλογές. Καλλιτέχνες που, ενώ δεν κρύβουν στον μικρόκοσμό τους τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, δειλιάζουν να εκφράσουν δημόσια τη στήριξη τους στο νομοσχέδιο ή επιλέγουν τη σιωπή. Κάποιοι θεωρούν ότι το θέμα κούρασε. Υπάρχουν σοβαρότερα θέματα, όπως η ακρίβεια. Η ζωή ήταν καλή μαζί τους. Δεν βίωσαν ποτέ ταυτόχρονα προβλήματα επιβίωσης αλλά και υπαρξιακής ταυτότητας. Οι αυτοκτονίες παιδιών από σχολικό μπουλινγκ είναι πυροτεχνήματα στις ειδήσεις των 8.

Τραγουδιστές που γεμίζουν πλατείες με συναυλίες και δρώμενα με αφορμή πολεμικές συρράξεις, την αναβάθμιση των πτυχίων, το προσφυγικό, το μεταναστευτικό, την εξαφάνιση ενός σπάνιου είδους αρκούδας στην Ανταρκτική (και καλώς κάνουν) κρατούν μια σιωπή που φέρνει τον μετριοπαθή μέσο προοδευτικό έλληνα πολίτη σε αμηχανία και εν τέλει σκεπτικισμό. Ποιος θα βγάλει το φίδι από την τρύπα της αφύπνισης της κοινωνίας; Απλοί καθημερινοί άνθρωποι με όνομα και επώνυμο που θα ξεχαστούν όταν τελειώσει η μάχη. Κάποιοι παρουσιαστές πρωινάδικων που ούτως ή άλλως έχουμε τοποθετήσει στο ράφι της ανυποληψίας. Ελάχιστοι ηθοποιοί που δεν δίνουν δεκάρα για το τι θα πει ο κόσμος. Ο κόσμος που γεμίζει τα θέατρα τους, που βλέπει τα σιρίάλ τους. Η ιστορία γεννά ήρωες. Σπάνια συμβαίνει το αντίστροφο. Συναντήσαμε μερικούς από αυτούς και μοιράστηκαν μαζί μας σκέψεις για το νέο νομοσχέδιο, φωτογραφίες από την καθημερινότητα, προβληματισμούς για το παρόν και το μέλλον της ζωής τους και των παιδιών τους.

Μακης Γεωργιάδης - Μανώλης Μιμίκος

Ο Μάκης και ο Μανώλης είναι χρόνια μαζί. Ζουν μεταξύ Αθήνας και Βόλου και το καλοκαίρι που μας πέρασε παντρεύτηκαν με σύμφωνο γάμο σε μια συγκινητική τελετή, ανάμεσα σε συγγενείς και φίλους. Ο Μάκης δραστηριοποιείται στον χώρο της γαστρονομίας και ο Μανώλης στο Management. Μετρών πάνω από δέκα χρόνια μαζί.

«Δεν έχουμε αντιμετωπίσει ποτέ ομοφοβία. Είμαστε από τους τυχερούς γιατί από μικροί ξέραμε τι είμαστε, τι θέλουμε και πώς θα πορευτούμε. Δεν επιτρέψαμε σε κανέναν να μας προσβάλει (τουλάχιστον μπροστά μας) ή να αμφισβητήσει αυτό που νιώθουμε ο ένας για τον άλλον.

Πιστεύουμε ότι μπορεί να αλλάξουν πολλά με το νέο νομοσχέδιο. Αλλά για να αλλάξουν, πέρα από την ψήφιση του νόμου, πρέπει να αλλάξει το μυαλό και η νοοτροπία. Η νοοτροπία της παλιάς γενιάς, δηλαδή, να δώσει τη θέση της στο καινούριο. Αν δεν αλλάξει αυτό δεν πρόκειται να γίνουν μεγάλα βήματα. Εμείς επιλέξαμε να είμαστε ανοιχτά gay. Δεν κρυφτήκαμε ποτέ. Γνωρίζουν από την αρχή για εμάς και οι οικογένειές μας και όλοι οι φίλοι μας. Δεν νιώθουμε κάτι διαφορετικό. Γνωριστήκαμε σε μια κοινή πάρεα, πριν από δέκα χρόνια, κι αμέσως καταλάβαμε πως είμαστε πλασμένοι ο ένας για τον άλλον. Ήταν καρμική συνάντηση. Παντρευτήκαμε με σύμφωνο συμβίωσης και κάναμε ένα πάρτι που θα θυμόμαστε για πάντα. Γιατί ήταν όλοι εκεί. Φίλοι, οικογένεια, συγγενείς. Οι γονείς μας, τα αδέρφια μας. Δεν έλειπε κανείς.

Έξω δεν κρατάμε ο ένας το χέρι του άλλου γιατί δεν το θέλουμε. Αν το νιώσουμε θα το κάνουμε. Αν ψηφιστεί ο νόμος που ευελπιστούμε, θα παντρευτούμε και πολιτικά. Έχουμε φανταστεί πολλές φορές να μεγαλώνουμε ένα παιδί μαζί. Η διαδικασία είναι δύσκολη. Δεν ξέρω τι θα φέρει το νέο νομοσχέδιο ως προς την απόκτηση παιδιού. Ξέρω ότι θα το μεγαλώναμε με αγάπη. Όπως μεγάλωσα κι εγώ στον Βόλο ευτυχισμένος και ελεύθερος. Νομίζω ότι χωρίς τις οικογένειές μας δεν θα καταφέραμε

τίποτα. Είναι σημαντικό να στηρίζει η οικογένεια τα μέλη της. Αυτό είναι το μήνυμά».

Ιωάννα. Χώρισε από τον σύζυγό της με τον οποίο απέκτησε δύο παιδιά για να ζήσει με τη γυναίκα που ερωτεύθηκε.

«Είμαι λίγο διστακτική ακόμα ότι θα αλλάξει κάτι στην κοινωνία με το νομοσχέδιο, μέχρι να το δω όντως να συμβαίνει. Επειδή έκανα late coming out και ήμουν παντρεμένη με άντρα και έχω ήδη δύο παιδιά, με θυμώνει που υπάρχουν τόσες διακρίσεις ανάμεσα στα ομόφυλα και στα στρέιτ ζευγάρια. Εφόσον ζούμε σε δημοκρατική κοινωνία δεν καταλαβαίνω γιατί να συζητάμε για το αυτονόπη των δικαιωμάτων.

Είμαι ανοιχτά gay από την πρώτη στιγμή. Εννών ότι στον δρόμο κρατάω το χέρι της συντρόφου μου και τη φιλάω. Ωστόσο επειδή έχω μικρά παιδιά στα οποία δεν έχω μιλήσει ακόμα για την αλλαγή στη σεξουαλική μου ταυτότητα δεν το Το δικαίωμα της τεκνοποίησης και της τεκνοθεσίας οφείλει να είναι ίδιο σε όλα τα ζευγάρια ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού.

Ομοφοβία φυσικά και έχω αντιμετωπίσει, ακόμα και μέσα στην οικογένειά μου. Ο κόσμος δεν γνωρίζει και βάζει πολύ εύκολα ταμπέλες τύπου είμαι ok με τους γκέι αρκεί να μην προκαλούν ή αυτή η καμμένη είναι λεσβία.

Φοβάμαι γενικά να κυκλοφορώ ως γυναίκα έξω, πόσο μάλλον ως λεσβία γυναίκα που ανά πάσα στιγμή αν θελήσω να εκδηλωθώ (που γίνεται πολύ συχνά) πρέπει να έχω το νου μου τριγύρω μήπως κάποιος αντιδράσει περίεργα. Η σύντροφός μου είναι ακόμα πιο διστακτική γιατί έχει βιώσει περισσότερο ρατσισμό από μένα. Ως πρώην straight νιώθω για πρώτη φορά την εμπειρία να ζεις σε μια συνθήκη διαρκούς διαπόμπευσης».

Αριστέα και Νίκη. Ανοιχτά gay στους φίλους, αλλά όχι στην οικογένεια.

Ζουν στο κέντρο της Αθήνας και είναι επιχειρηματίες στον χώρο του αθλητισμού. Είναι μαζί πάνω από 10 χρόνια.

«Το νομοσχέδιο είναι ένα αναγκαίο βήμα προς μια πιο φιλελεύθερη κοινωνία. Τα τελευταία χρόνια δεν κρυβόμαστε. Ζούμε διακριτικά, βέβαια, παρόλα αυτά δεν περιοριζόμαστε σε τίποτα όσον αφορά τις διαπροσωπικές μας σχέσεις. Σίγουρα η ζωή μας έχει φιλτραριστεί από ενοχές και το στίγμα της ομοφυλοφιλίας, παρόλα αυτά θα θέλαμε να έχουμε τις ίδιες επιλογές που έχουν και τα ετερόφυλα ζευγάρια. Και ως γυναίκες με σύντροφο γυναίκα και όσο αφορά στην επιλογή της τεκνοποίησης ή τεκνοθεσίας.

Δεν θα έλεγα ότι έχουμε αντιμετωπίσει ομοφοβία. Μπορεί να έχουμε επιλέξει ένα ασφαλές περιβάλλον να κινούμαστε, βέβαια. Και να προστατεύουμε έτσι τους εαυτούς μας ασυνείδητα μερικές φορές. Νιώθουμε ασφαλείς, αλλά δεν ξέρω πραγματικά αν είμαστε. Θα θέλαμε να μπορούμε να είμαστε αυθόρμητες και να εκφραζόμαστε όπως θέλουμε με τη σύντροφό μου. Έχουμε αυτό το θάρρος, αλλά παράλληλα νιώθουμε μια επιφύλαξη».

Η Θ και η Ν είναι ανοιχτά gay αλλά προτιμούν να μη δημοσιευθούν τα ονόματά τους

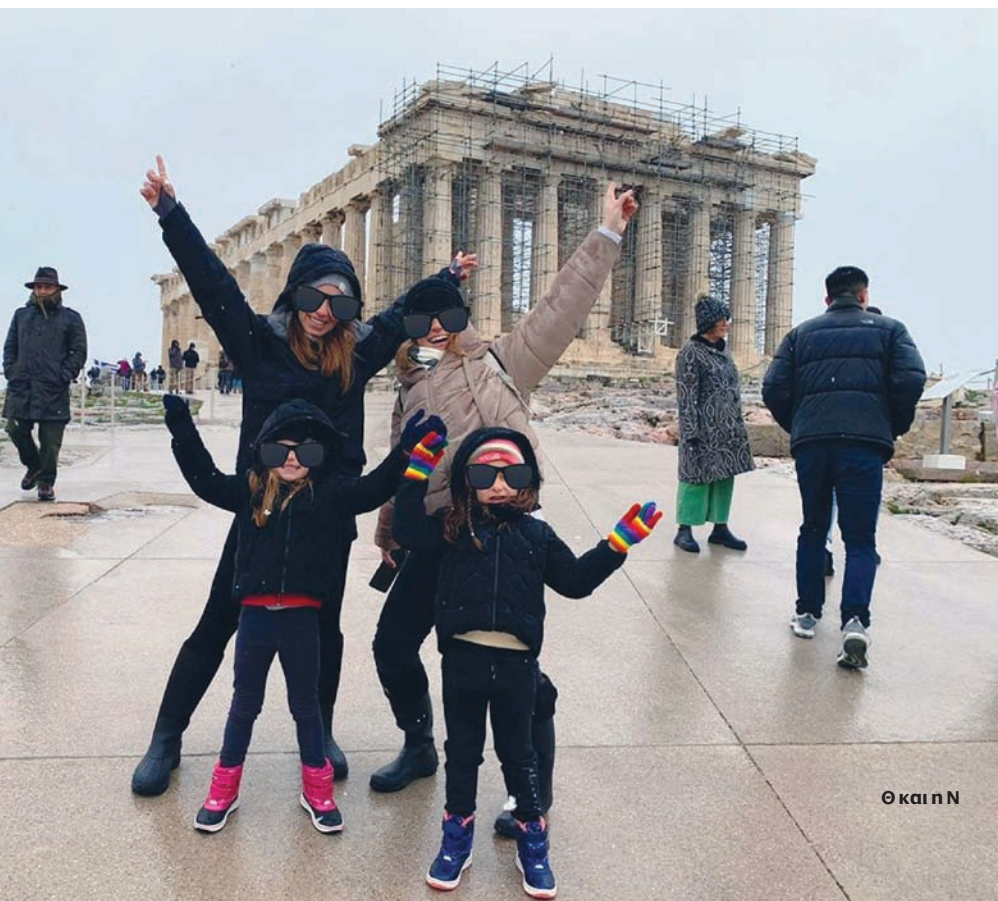
Δεν θέλουν να αποκαλύψουν τα ονόματά τους γιατί δραστηριοποιούνται και οι δύο στον χώρο της εκπαίδευσης. Γνωρίστηκαν το 2016 και λίγα χρόνια μετά ξεκίνησαν την οικογένειά τους. Έφεραν στον κόσμο δύο υπέροχα κοριτσάκια με τη βοήθεια ενός κολλητού φίλου ο οποίος έγινε δότης σπέρματος.

«Ο φίλος μας είναι κοντά στην οικογένειά μας αλλά δεν είναι ο πατέρας των κοριτσιών. Τα κορίτσια μας ξέρουν όλη την αλήθεια. Ότι η μαμά και η πομπή ήθελαν πολύ να τις αποκτήσουν και το κατάφεραν με τη βοήθεια του Γ. Ένας άλλος κολλητός μας φίλος είναι ο νονός των κοριτσιών μας. Είμαστε μια τυπική ελληνική οικογένεια. Τόσο τυπική που θα σου πω ότι οι γονείς μας κάνουν πολλή παρέα ως συμπέθεροι. Για να καταλάβεις, πηγαίνουν διακοπές μαζί. Είναι ευτυχισμένοι παπούδες και συμπέθεροι. Δεν ξέρω αν στην αποδοχή συνέβαλε το γεγονός ότι είναι μορφωμένοι άνθρωποι. Είναι γιατροί. Εμείς έχουμε κάνει σύμφωνο συμβίωσης, έχουμε συντάξει διαθήκη για να διασφαλίσουμε ότι με τον θάνατο της φυσικής μητέρας η άλλη θα αναλάβει την κηδεμονία. Διαδικασίες που έχουν κάνει όλα τα ομόφυλα ζευγάρια για να νιώσουν ασφάλεια. Είμαστε στον χώρο της εκπαίδευσης και οι δύο. Δεν υπάρχουν βιβλία που να εξοικειώνουν τα παιδιά με εναλλακτικές μορφές οικογένειας. Υπάρχουν συντηρητικοί συνάδελφοι που μπαίνουν στη σχολική τάξη με ατζέντα οπισθοδρομής. Έχουμε βαπτίσει τις κόρες μας κανονικά

ΟΡ
ΑΤ
Τ
Η
ΤΑ

Μακς Γεωργιάδης -
Μανώλης Μιμίκος

Θ και Ν

Ιωάννα

Αριστέα και Νίκη

σε εκκλησία. Θέλαμε να μη διαφέρουν και σε αυτό με τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους. Είναι παιδιά βαπτισμένα και διαβασμένα, όπως τα περισσότερα παιδιά των ελληνικών οικογενειών. Περιμένουμε το νομοσχέδιο για να παντρευτούμε και να λάβουμε όλα τα προνόμια που προκύπτουν από τον πολιτικό γάμο εμείς και τα παιδιά μας. Μεγαλώνουμε τα κορίτσια μας με αγάπη και με αλήθεια. Η στήριξη της οικογένειας είναι από τα πιο σημαντικά πράγματα. Μακάρι να έρθει και από την κοινωνία».

Ο Γ. δουλεύει στον χρηματοοικονομικό τομέα και δεν ήθελε να μιλήσει με το όνομά του. Ο φίλος του είναι Κύπριος, έχουν σχέση εξ αποστάσεως και συναντιούνται όσο πιο συχνά μπορούν.

«Οι γκέι στην Ελλάδα δεν ζουν ελεύθερα και ισόνομα. Καταρχάς πιστεύω ότι δεν ενδιαφέρει κανέναν ο δικός μου σεξουαλικός προσανατολισμός. Το να μπορείς να είσαι με όποιον άνθρωπο θέλεις και να μπορείς να έχεις αγάπη και φροντίδα δεν θα έπρεπε καν να το συζητάμε ως νομικό δικαίωμα. Όσο για τα παιδιά, η αγάπη είναι αυτό που θρέφει την οικογένεια, η φροντίδα και το να ζουν σε ένα όμορφο και υγιές περιβάλλον.

Είμαι 48 χρονών και έκανα τα τελευταία 10 χρόνια αλλαγή προσανατολισμού. Μέχρι τότε είχα ετερόφυλες σχέσεις, όχι επειδή το καταπίεζα αλλά επειδή μου άρεσε. Συνέβη κάτι το οποίο με ταρακούνησε και εκ των υστέρων συνειδητοποίησα ότι με ενδιαφέρει το ίδιο φύλο. Ήμουν τρελά ερωτευμένος με μία γυναίκα και σκοπεύαμε να παντρευτούμε, με εγκατέλειψε για κάποιον άλλον και είπα θα το γυρίσω σε άντρες, από αντίδραση. Όμως μετά από δύο χρόνια με προσέγγισε ένας άντρας, και ήταν τόσο ωραίο, τόσο γλυκό, με συνεπήρε, τον ερωτεύτηκα. Κάτσαμε μαζί ενάμιση χρόνο και ήταν μία πολύ έντονη σχέση. Δεν είχα την ευκαιρία να το δω νωρίτερα, είχα φίλους γκέι, αλλά δεν μου έχει συμβεί ποτέ να ερωτευτώ άντρα, συνειδητοποίησα όμως ότι μου ταιριάζει πιο πολύ.

Πέρα από τη μητέρα μου, δεν νιώθω την ανάγκη να κρύψω το ποιος είμαι. Στη μητέρα μου δεν το είπα γιατί ήταν μεγάλης ηλικίας και φρεσκοχήρα όταν εγώ έκανα τις δικές μου επιλογές, δεν ήθελα να της φέρω στεναχώριες, την προστάτησα. Δε νομίζω ότι θα μου άρεσε η οποιαδήποτε αντίδρασή της. Δεν με στενοχωρεί που εμφανίζομαι κάποιος άλλος, είναι 86 χρονών και ακόμα νομίζει ότι τα έχω με γυναίκες, κατά καιρούς γνωρίζει κάποια κολλητή μου φίλη την οποία θεωρεί σύντροφό μου, οπότε, λέω, άσε να πάει ευτυχισμένη και ήρεμη.

Δεν ξέρω αν θα θελήσω να παντρευτώ, δεν αποκλείω κάτι. Αν κάποια στιγμή βρεθώ με κάποιον άνθρωπο και συνεχίσουμε τη ζωή μέχρι τέλους θα πρέπει να μπορεί να παίρνει αποφάσεις και εκείνος για τους γιατρούς, για τα περιουσιακά, για οτιδήποτε χρειαστεί να έχει δικαίωμα στη ζωή μου και νομοθετικά. Θέλω να είμαι ισόνομο και ισότιμο μέλος, γιατί να μην έχω έναν νόμιμο σύντροφο;» ♥

Μεγαλώνοντας ως γκέι γυναίκα στα τέλη του 20ού αιώνα

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Η Άννα είναι 50 χρονών, μεγάλωσε σε μία επαρχιακή πόλη και τα τελευταία 20 χρόνια ζει στην Αθήνα και εργάζεται σε μία πολυεθνική στον κατασκευαστικό τομέα. Στην ιστορία της αντικατοπτρίζονται τα βιώματα μιας ολόκληρης γενιάς γυναικών, και περισσότερων, που έχοντας διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό έπρεπε να ζουν κρυφές ζωές.

Ξ Για τις προηγούμενες γενιές τα πράγματα ήταν πολύ δύσκολα και οι γκέι γυναίκες είχαν πολύ λιγότερη ορατότητα από τους άνδρες, έτσι δεν είναι;

Νομίζω ότι αυτό οφείλεται στη γενικότερη θέση της γυναίκας, που δεν ξέφυγε ούτε σε αυτό το κομμάτι. Οι δικές μας γενιές γυναικών, ειδικά στην επαρχία, μεγάλωναν με την έγνοια να προσέχουν τι θα πει ο κόσμος, και γι' αυτό τον λόγο πάντα κρύβονταν –όπως και σήμερα– περισσότερο από τους άντρες. Επιπλέον πολλές γυναίκες γκέι, επειδή ήθελαν να κάνουν παιδιά, κατάπιαν τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, παντρεύτηκαν με άντρες και καταπιέστηκαν, γιατί στην κοινωνία που μεγάλωσα με το να κάνεις παιδί προϋπέθετε να είσαι παντρεμένη. Πιστεύω ακράδαντα ότι υπάρχουν πολλές γκέι γυναίκες εκεί έξω παντρεμένες με παιδιά, έχω πολλά τέτοια παραδείγματα. Άλλες, αν είχαν καλό σύντροφο, έμειναν στον γάμο και άλλες χωρίσανε, πάντως ποτέ δεν χάρηκαν τη ζωή τους πολλές γυναίκες λεσβίες των προηγούμενων γενιών.

Ξ Δηλαδή οι άντρες επειδή μεγάλωναν με περισσότερο προνόμια και πιο ελεύθερα ήταν πιο χειραφετημένοι και ήξεραν να διεκδικούν περισσότερα. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός ενέπιπε κι αυτός στις διακρίσεις ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ναι, νομίζω ότι η έλλειψη ορατότητας έχει να κάνει πάρα πολύ με τη διάκριση των δύο φύλων. Και παρά το γεγονός ότι η γυναικεία σεξουαλικότητα θεωρούνταν κάτι πιο αποδεκτό στο συλλογικό φαντασιακό – και επειδή οι στρέιτ άντρες είχαν φρετιχοποιήσει το λεσβιακό σεξ. Παλιότερα όταν κάποιος άκουγε ότι ένας άντρας είναι γκέι το μυαλό του πήγαινε στη σεξουαλική πράξη, και ίσως από εκεί έρχεται ως κατάλοιπό το «τι με νοιάζει εμένα τι κάνει ο άλλος στο κρεβάτι του» – φυσικά, δεν έχει να κάνει μόνο με το «κρεβάτι» ο σεξουαλικός μας προσανατολισμός. Ενώ στις γυναίκες δεν ήταν ακριβώς έτσι, και δεν ξέρω αν παίζει ρόλο ότι από τη φύση τους είναι δυναμει μπότερες. Πάντως παρά το ότι η σεξουαλική πράξη ανάμεσα σε δύο γυναίκες είναι πιο αποδεκτή στο φαντασιακό των περισσότερων σε σχέση με αυτή των αντρών, εντούτοις οι γυναίκες κρύβονταν περισσότερο. Και γι' αυτό λέμε ότι αυτό εξηγείται από το ότι οι γυναίκες δεν μάθαιναν να διεκδικούν πράγματα για τον εαυτό τους, αλλά και επειδή γενικότερα η σεξουαλικότητα για αυτές ήταν κάτι δευτερεύον, δεν μάθαιναν να έχουν επιθυμίες και στο ερωτικό κομμάτι. Ενώ οι άντρες στερεοτυπικά κρίνονταν και από την επιδοσή τους στο σεξ, για παράδειγμα, στις γυναίκες άλλα ήταν τα σημαντικά, να είναι καλές μπότερες, νοικοκυρές και σύντροφοι.

Ξ Εσύ πότε το συνειδητοποιήσεις και πότε το αποδέχτηκες;

Το συνειδητοποίησα γύρω στα 18, 1992 ας πούμε, αλλά το αρνιόμουν και προσπαθούσα να κάνω σχέσεις με άντρες. Την πρώτη μου σχέση την έκανα όταν έφυγα από την πόλη μου για σπουδές, στα 22, κι ήταν σαν αδερφή, φίλη, σχέση μου, όλα μαζί. Ήμασταν τρία χρόνια μαζί και όταν χωρίσαμε άρχισα να προσπαθώ να κάνω πάλι σχέσεις με άντρες, αλλά ποτέ δεν μου άρεσε το σεξ, δεν πέραγα καλά, ούτε ερωτευτήκα πο-

τέ κάποιον άντρα. Μετά τα 29 ξεκίνησα να κάνω αποκλειστικά σχέσεις με γυναίκες.

Ξ Τι σε ενοχλούσε πιο πολύ στους περιορισμούς που αισθανόσουν ότι είχες;

Με ενοχλεί ακόμα πάρα πολύ το γεγονός ότι δεν το ήξεραν οι γονείς μου, γιατί πάντα είχα αυτή την ενοχή ότι λέω ψέματα, και επίσης δεν μπορούσα να φέρω τη σχέση μου στο σπίτι – θα ήθελα να μπορούσα να τους γνωρίσω τη σύντροφό μου. Και θα ήθελα στη δουλειά μου να μπορώ να πω τι μου έκανε η φίλη μου, όπως λένε οι άλλοι τι συνέβη στο δικό τους σπίτι. Επειδή δουλεύω σε μία πολυεθνική με πάρα πολλούς εργαζόμενους δεν τους εμπιστεύομαι όλους, και περισσότερο από το να με κοροϊδεύουν φοβάμαι μη μου δημιουργήσουν πρόβλημα, γιατί υπάρχουν κάποιοι που ξέρω ότι είναι ομοφοβικοί.

Από την άλλη, στην εταιρία μας κάνουμε υποχρεωτικά σεμινάρια για το diversity, το συζητάμε δηλαδή, αλλά αυτό γίνεται στα πλαίσια του επιχειρείν. Είναι σίγουρα σημαντικό, αλλά δεν ξέρω πόσο βοηθάει στην πράξη. Πάντως δεν νιώθω ελεύθερη να το πω, ακόμα και σε απλές συζητήσεις για το πού θα πάμε διακοπές το καλοκαίρι, εγώ πάντα πάω με παρέα. Βέβαια πολλοί το καταλαβαίνουν, γιατί υπάρχει και το άλλο στερεότυπο, ότι αν είσαι γυναίκα άνω των 40 και ανύπαντρη στο μυαλό πολλών παίζει να είσαι λεσβία.

Ξ Οπότε είσαι εντελώς ο εαυτός σου μόνο όταν βρίσκεσαι σε ασφαλή περιβάλλοντα;

Όταν βγαίναμε πηγαίναμε συνήθως σε γκέι μαγαζιά, κάτι που εμένα με κούραζε πολλές φορές, αλλά έτσι όπως είναι φτιαγμένη η κοινωνία, τουλάχιστον έτσι όπως ήταν, σε ανάγκαζε να γκετοποιηθείς. Για αυτό φτιάχονταν αυτές οι πολύ μεγάλες παρέες γκέι γυναικών, σαν μικρές κοινότητες όπου μπορούσαμε να υπάρξουμε και να κοινωνικοποιηθούμε μεταξύ μας. Πώς;

Επειδή παλιότερα τα πράγματα ήταν ακόμα πιο δύσκολα και οι γκέι γυναίκες κρύβονταν πάρα πολύ, οι λεσβίες που ζούσαν πιο ανοιχτά πήγαιναν σε ένα μπαρ και γνωρίζονταν, τα έφτιαχναν, όταν χώριζαν έμεναν φίλες, μετά τα έφτιαχναν με κάποια άλλη που έρχονταν κι αυτή στην παρέα, που έμενε και ίσως και να έβρισκε σύντροφο μέσα σε αυτό τον κύκλο ασφαλείας, και έτσι οι παρέες μεγαλώνουν γιατί οι λεσβίες συνήθως όταν χωρίζουν παραμένουν φίλες. Αυτό συμβαίνει σχεδόν σε όλες τις παρέες γκέι γυναικών, τουλάχιστον συνέβαινε. Τώρα που τα γκέι άτομα είναι απελευθερωμένα και εκφράζονται, και που μπορεί πιο εύκολα να βρεις να φλερτάρεις και να κοινωνικοποιηθείς, ανοίγει ο κύκλος.

Ξ Εσύ το έλεγες στο περιβάλλον σου, στην πόλη που μεγάλωσες;

Όχι γιατί το μεγαλύτερο μου θέμα πάντοτε, ο μεγάλος μου τρόμος και το κύριο μέλημά μου, ήταν να μην το μάθουν οι γονείς μου – επομένως δεν το έλεγα σε κανέναν από φόβο μήπως με κάποιο τρόπο φτάνει στα αυτιά τους. Νομίζω ότι αν μπορούσαν να το ξέρουν οι γονείς μου δεν

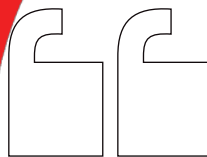
θα κολλούσα πουθενά, θα το έλεγα σε όλο τον κόσμο. Κι αυτό δείχνει την ευθύνη που έχουν οι γονείς που δεν αποδέχονται τα παιδιά τους και τα αναγκάζουν να κρύβονται, γιατί τα γεμίζουν ενοχές. Στην αδελφή μου το είπα όταν πια έκανα την πρώτη μου σοβαρή σχέση, σε ένα μπαρ, στην πόλη μας, μου είπε ότι δεν είχε πρόβλημα και ότι έπρεπε να της το έχω πει και «το μόνο που έχω να σου πω είναι να κάνεις ένα παιδί». Βέβαια μετά για πολλούς μήνες δε με ρώτησε ξανά τίποτα, ήταν δηλαδή αμήχανη. Τώρα βέβαια δεν υπάρχει κανένα θέμα.

Επίσης παλιότερα υπήρχε αυτή η αντίληψη, που είχαμε εμείς οι ίδιες, ότι οι σχέσεις μεταξύ μας δεν κρατάνε, ότι κάποια στιγμή τελειώνουν και πας στην επόμενη. Εγώ ήμουνα πάντα κατά αυτού, ήθελα να έχω μια σύντροφο. Αλλά όταν κάναμε σχέση λέγαμε ότι θα τελειώσει και θα πάμε στην επόμενη γιατί εμείς δεν παντρευόμαστε, άρα με κάποιο τρόπο αυτοανααιρούμαστε όταν λέγαμε ότι δεν διαφέρουμε από τους στρέιτ. Συνήθως οι σχέσεις δεν κρατούσαν. Αυτό συνέβαινε και γιατί δύο γυναίκες, αναπόφευκτα, με το πέρασμα του χρόνου γίνονται φίλες, τελειώνει το ερωτικό και πας παρακάτω. Αν και γνωρίζω σχέσεις μακροχρόνιες που μετά από πολλά χρόνια δεν κάνουν σεξ, αλλά μένουν μαζί σαν σύντροφοι. Επιπλέον τα στρέιτ ζευγάρια κάνουνε παιδί κι αυτό τους κρατάει περισσότερο, ενώ όταν δεν υπάρχει η προοπτική του παιδιού τελειώνει σχέση και πας στην επόμενη. Στη δική μου τη γενιά οι γκέι γυναίκες δεν έκαναν παιδί, ήταν απαγορευτικό, δεν υπήρχε καν στο μυαλό μας ότι μπορείς να κάνεις με εξωσωματική.

Ξ Οπότε αυτή η αλλαγή στο νόμο που αναγνωρίζει το δικαίωμα στον γάμο, ανοίγει προοπτική στους ανθρώπους να σκεφτούν να κάνουν οικογένεια.

Νομίζω ότι αν ήμουνα τώρα 35 χρονών και γίνονταν όλα αυτά, θα σκεφτόμουν να κάνω παιδί με τη σύντροφό μου. Αλλά όλα είναι αλλιώς. Θέλω να βγω έξω με τη Ν. και να την πάρω αγκαλιά, και δεν τολμάω. Μη μας δει κάποιος, μη σκεφτεί κάτι... Δεν είχε πολλές σχέσεις με γυναίκες στο παρελθόν, έχουμε έξι χρόνια διαφορά, και είναι πιο απελευθερωμένη. Ένιωσα ότι θα ήθελα να μείνω μαζί της, και εκείνη από ό,τι λέει, γι' αυτό και ζούμε και οργανώνουμε τη ζωή μας μαζί. Όμως δεν μπορούμε να εκφραστούμε ελεύθερα.

Αν έχεις μάθει να σε νοιάζει τι θα πουν ο άλλοι, δυσκολεύεται περισσότερο, αν είσαι άνθρωπος που δε σε νοιάζει, με την καλή έννοια, είναι πολύ καλύτερα τα πράγματα. Στις διακοπές παλιότερα, μπορεί να ήμασταν τρία ζευγάρια γυναίκες, και ντρεπόμασταν να εμφανιστούμε το πρώτο βράδυ μαζί στο δωμάτιο με το διπλό κρεβάτι, ως ζευγάρι. Αυτά τα πράγματα τώρα έχουν αλλάξει, υπάρχει περισσότερη ορατότητα και δεν σε νοιάζει, και με τον νόμο που έρχεται η συζήτηση έχει ανοίξει και τα πράγματα θα είναι όλο και καλύτερα. Αλλά στη δική μου γενιά γνωρίζω ανθρώπους που οι γονείς τους τούς έδιωξαν από το σπίτι. Τις προάλλες μιλούσα με ένα συγγενικό μου πρόσωπο και πιάσαμε την κουβέντα για τον καινούργιο νόμο. Μου είπε «μα γιατί γίνεται τόσος τρόπος για 500 άτομα», και ήθελα να του πω ότι είναι πάρα πολλοί εκεί έξω. Υπάρχει αυτή η εσφαλμένη αντίληψη, όπως και ότι «ας κάνουν ό,τι θέλουν τι μας νοιάζει;» Όσοι το λένε αυτό μάλλον δεν καταλαβαίνουν, σίγουρα έχουν λάθος αντίληψη για την πραγματικότητα. **▲**

Ο μεγάλος μου τρόμος και το κύριο μέλημά μου ήταν να μην το μάθουν οι γονείς μου. Νομίζω ότι αν μπορούσαν να το ξέρουν οι γονείς μου δεν θα κολλούσα πουθενά, θα το έλεγα σε όλο τον κόσμο. Κι αυτό δείχνει την ευθύνη που έχουν οι γονείς που δεν αποδέχονται τα παιδιά τους και τα αναγκάζουν να κρύβονται, τα γεμίζουν ενοχές.

ΟΡ
ΑΤ
Τ
Η
ΤΑ

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

look

Intimissimi: Be Your Own Valentine

Love yourself: Ένα σημαντικό μήνυμα αγάπης που τείνουμε να ξεχνάμε. Ευτυχώς όμως υπάρχουν κάποιοι δίπλα μας που φροντίζουν να μας το θυμίζουν, αποτίνοντας φόρο τιμής στη γυναικεία μας φύση. Φέτος, με αφορμή τον Άγιο Βαλεντίνο, η Intimissimi παρουσιάζει τη νέα της καμπάνια με ένα αισιόδοξο μήνυμα, τήρ επιβίωσης και λάμψης: Να φροντίζεις τον εαυτό σου, να νιώθεις όμορφα κάθε μέρα και να προβάλλεις τις σουπέρ δυνάμεις σου. Η νέα σειρά Valentine's Day περιλαμβάνει ασορτί sets κεντημένα με λεπτή δαντέλα σε διαφορετικές

γραμμές που αγκαλιάζουν το σώμα με τον πιο αισθησιακό τρόπο: από την πιο ρομαντική συλλογή «Most Romantic Season», σε powder αποχρώσεις με αστραφτερές πινελιές, στην πιο ποιητική «Queen Of Hearts» με σχέδιο καρδιάς και αιθέριο τούλι, και τέλος στην πιο παθιασμένη «Intricate Surfaces» με τη sexy γοητεία της ημιδιαφανούς δαντέλας και metallic details. Και αν είσαι του Shocking Pink, θα βρεις ό,τι ψάχνεις στην εντυπωσιακή «Sweet Like Sugar». Τώρα ξέρεις πώς θα γιορτάσεις αυτή την ξεχωριστή ημέρα. Με αγάπη από εσένα προς εσένα...

TOMMY JEANS

Alaska φουσκωτό τζάκετ cropped €142,74

DELUX HELLAS

Γυαλιά ηλίου Gucci

CATRICE

Shine Bomb Lip Lacquer 040 About Last Night

INTIMISSIMI

Μπαλκονέ σουτιέν Elena Sweet Like Sugar €42,90

MK FINE JEWELRY

Σκουλαρίκια Heart & Arrow ασήμι με φιλντσί €70

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ**MINAS DESIGNS**

Pendant Real heart C250

**-Τι θα κάνεις
του Αγίου
Βαλεντίνου,-
-Ότι κοψάμαι.****FUJIFILM**Fujifilm
Instax Mini 12-
Blossom Pink**CALZEDONIA**Διαφανές καλσόν 30 Den με
φλοκωτό Print Love €17,95**PENNY BLACK**

Σακάκι €220

SWATCHΡολόι Sweet
Embrace €110**ESSENTIAL ANTWERP**

Jacquard-knitted φόρεμα ζεμπρέ €195

JACQUEMUS

Τσάντα Le Bisou Ceinture €620

CONVERSE

Πανούτσια Valentine's Day pack €80,99

MAYBELLINE

Ροζ μάσκαρα Lash Sensational Sky High

CITY GUIDE

Η Όλγκα Τοκάρτσουκ στη Στέγη

Η βραβευμένη με Νόμπελ Λογοτεχνίας συγγραφέας για πρώτη φορά στην Ελλάδα

Με ύφος διακριτό, συνδυάζει στη γραφή της την πραγματικότητα και τη μυθοπλασία, αξιοποιεί τις λαϊκές παραδόσεις και την ιστορία, αντανακλώντας παράλληλα την προσήλωσή της στις θεωρίες του Καρλ Γιουνγκ. Μέσα από «*Το αρχέγονο και άλλοι καιροί*» προσέγγισε την πολυτάραχη διαδρομή της πατρίδας της Πολωνίας υπό τη μορφή μιας επικής αλληγορίας. Στους βραβευμένους (με Nike και Booker) «*Πλόνητες*» συνύφανε αφηγήσεις και στοχασμούς για τη σημασία του ταξιδιού με μια συναρπαστική διερεύνηση του ανθρώπινου σώματος, ενώ με «*Τα βιβλία του Ιακώβ*» κατέθεσε ένα πολυσέλιδο μυστικιστικό έργο για την ιστορία, τις ανατροπές και τα γυρίσματά της.

Τέσσερις μήνες μετά την παράσταση «*Οδήγησε το αλέτρι σου πάνω από τα οστά των νεκρών*» από την εμβληματική ομάδα Complicité, στις 9 Φεβρουαρίου (στις 20:30) ανεβαίνει στην κεντρική σκηνή της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση και η νομπελίστρια συγγραφέας της ιστορίας που διασκεύασε για το θέατρο ο Simon McBurney. Λίγο πριν εκδοθεί στα ελληνικά το πιο πρόσφατο μυθιστόρημα της «*Empuzjon*», η Όλγκα Τοκάρτσουκ θα μιλήσει για τη λογοτεχνία, την κοινωνία και την τέχνη της τρυφερότητας, σε μια συζήτηση που συντονίζει ο δημοσιογράφος και επιμελητής εκδόσεων Γρηγόρης Μπέκος. Οι θέσεις έγιναν απαραίτητες αλλά μπορείτε να παρακολουθήσετε την εκδήλωση μέσω live streaming.

INFO

Στέγη Ιδρύματος Ωνάση
Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου στις
20:30

Όλγκα Τοκάρτσουκ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μη χάσετε αυτή την εβδομάδα

12

Θέατρο, συναυλίες, εκθέσεις. Πολιτιστικές προτάσεις που μας εντριγκάρουν αυτό το επταήμερο.

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

1 Σαλό, 120 ημέρες στα Σόδομα

Σε ένα εφιαλτικό περιβάλλον ανεξέλεγκτης βίας, οι φασίστες αναλαμβάνουν τη διαπαιδαγώγηση εννέα κοριτσιών και εννέα αγοριών, τα οποία μετατρέπονται σε δούλους και τα υποβάλλουν σε ακραία σωματικά και ψυχικά βασανιστήρια. Ο σκηνοθέτης **Άρης Μπινιάρης**, σε συνεργασία με τον συνθέτη **Τζεφ Βάγγκερ**, μεταφέρουν στη σκηνή τη ζοφερή φιλική αφήγηση του σπουδαίου Πιερ Πάολο Παζολίνι, μια αλληγορία για την τρομακτική ανθεκτικότητα του ολοκληρωτισμού. Η δράση εκτυλίσσεται σε τρεις κύκλους (της μανίας, των κοπράνων και του αίματος), ενώ δυο αφηγήτριες διηγούνται τολμηρές ερωτικές ιστορίες. *Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής, 10 Φεβρουαρίου-10 Μαρτίου στις 20:30, Κυριακή στις 19:30*

©ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΜΠΟΥΚΟΣ

2 Ποια είναι «Η προξενήτρα»;

Μια φάρσα για το χρήμα και τον έρωτα, όπου όλοι αναζητούν την περιπέτεια και την εφικτή ευτυχία, είναι το έργο του βραβευμένου με Πούλιτζερ Θόρντον Ουάιλντερ. Για να την κατακτήσουν όμως θα πρέπει να κρυφτούν, να μεταμφιεστούν, να συνωμοτήσουν, να αντιμετωπίσουν απρόσμενες καταστάσεις στις οποίες έχει βάλει το κεράκι της η δαιμόνια προξενήτρα Ντόλυ. Παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο Εθνικό Θέατρο από τον **Θωμά Μοσχόπουλο** με τους Γαλήνη Χατζηπασχάλη, Σίμο Κακάλα, Ράνια Οικονομίδου, Πάνο Παπαδόπουλο, Ευδοκία Ρουμελιώτη κ.ά.

Θέατρο REX, από 10 Φεβρουαρίου

3 Ανεβάζουν αυλαία

Διπλό ραντεβού στο Θέατρο του Νέου Κόσμου. Από τις 12/2 στο Δώμα ο Μιχάλης Πανάδης θα ερμηνεύει τον έφηβο Κάρλος που ψάχνει τον εαυτό του στο «*A.K.A. (Also known as)*», τον πολυβραβευμένο στην Ισπανία μονόλογο του Ντάνιελ Μέγιερ που μας συστήνει η **Μαριτίνα Πάσσαρη**. Στην κεντρική σκηνή, από τις 14/2, η γνωστή ηθοποιός Νάντια Κοντογεώργη σκηνοθετεί το «*Burn this*» του Λάνφορντ Γουίλσον. Ένα έργο για τη σαρωτική δύναμη του έρωτα, τη φιλία, την ομοφοβία, το πένθος και την προσωπική εξέλιξη, με τους **Κίμωνα Κουρή, Μάριο Σαραντίδη, Ιβάν Σβιτάιλο και Ιωάννα Τριανταφυλίδου**.

©ΠΑΡΚΟΣ ΣΚΑΦΙΔΑΣ

Μελίνα Παξινού

4 Πέντε βράδια με τζαζ

Η αυλαία ανεβαίνει με τον **Γιώργο Κοντραφούρη** και τον **Δημήτρη Καλαντζή** στο καινούργιο του πρότζεκτ «*United States of mind*» (στις 10/2) και μ' ένα τρίωρο live από τους Human Touch, τη Μελίνα Παξινού και τον Στάθη Άννινο (στις 11/2). Το Black Box Jazz Music Festival όμως συνεχίζεται και την επόμενη εβδομάδα με τους Spiral Trio, τον πιανίστα Γιώργο Τσώλη, τον Κουβανό τρομπετίστα Jorge Vistel, τον Πέτρο Κλαμπάνη, τον Δημήτρη Τσάκα καθώς και προβολή του τισκοκοικού φιλμ «*The Lodger*» συνοδεία ζωντανής μουσικής. *Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός 10-18 Φεβρουαρίου*

5 Η Ρενέ Ρεβιά στο Άουσβιτς

Τεχνη στα εβραϊκά σημαίνει αρχέγονο βάθος και στην άβυσσο της τραυματικής μνήμης του Ολοκαυτώματος καταδύεται η γνωστή φωτογράφος. Έχοντας χάσει μέλη της οικογένειάς της στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης, ακολουθεί με τον φακό της τα ίχνη τους στο σκοτεινό βαγόνι του τρένου που τους μετέφερε στο γκριζό τοπίο του Μπίρκεναου, στους διαδρόμους, στις σκάλες, στους κοιτώνες του Άουσβιτς και στους τοίχους των θαλάμων αερίων. Την έκθεση επιμελείται ο **Κωστής Αντωνιάδης**. *Μουσείο Μπενάκη Πειραιώς 138, 14 Φεβρουαρίου-19 Μαΐου (εγκαινία στις 20:00)*

6 Ο Billy Woods στα Εξάρχεια

Γεννήθηκε στην Ουάσινγκτον, πέρασε μεγάλο μέρος της παιδικής του ηλικίας στην Αφρική και τις Δυτικές Ινδίες, και αυτό το Σάββατο έρχεται από τη Νέα Υόρκη, όπου κατοικοεδρεύει, για να εκτοξεύσει τις καλειδοσκοπικές του ρίμες. Στις αποσκευές του ο παραγωγικότερος underground ράπερ φέρνει κομμάτια από το πρόσφατο άλμπουμ του με τίτλο «Mars», το οποίο κέρδισε τους κριτικούς. Μαζί του θα εμφανιστεί και το post-punk/synthwave τρίο των **Dramachine**. *An Club, 10 Φεβρουαρίου στις 21:00*

7 Μια Κυριακή με τέχνη στην Ελευσίνα

Τελευταία ευκαιρία για να ανακαλύψουμε τις τρέχουσες εκθέσεις της 2023 Ελευσίς Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης και μάλιστα με ξεναγήσεις. Στις 13:00 ο **Αντώνης Θεοδωρίδης** μας συστήνει στο Πολιτιστικό Κέντρο Λ. Κανελλόπουλος το φωτογραφικό οδοιπορικό του σε Οσάκα και Ελευσίνα, ενώ στις 16:00 και 17:00 αντίστοιχα δίνουμε ραντεβού στο Παλαιό Ελαιουργείο με την καλλιτέχνη **Στεφανία Στρούζα** και τον επιμελητή της ομαδικής «A Rave Down Below» **Πάνο Γιαννικόπουλο**. Ο εικαστικός περίπατος κλείνει στις 18:00 στο Ίρις παρέα με τον **Χουάν Σαντοβάλ** και τον «Πίλινο στρατό της Ελευσίνας». *Ίρις και Παλαιό Ελαιουργείο, 11 Φεβρουαρίου στις 13:00-20:00*

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

8 Ο El Greco του Γιώργου Χατζηνάσιου

Παγκόσμια προεμιέρα για την πρώτη όπερα του γνωστού συνθέτη, ο οποίος μετρά πάνω από μισό αιώνα παρουσίας στη μουσική. Ένα μουσικοσκοπικό θέαμα με ψηφιακές προβολές στα χνάρια της καλλιτεχνικής αναζήτησης του κορυφαίου ζωγράφου **Δομήνικου Θεοτοκόπουλου**, από την Κρήτη στην Ιταλία και τελικά την Ισπανία. Παρουσιάζεται σε λιμνέτο του Ηλία Λιαμψή, με τον **Dario Di Vietri** στον ρόλο του τίτλου και τους λυρικούς τραγουδιστές **Ελένη Καλένος, Δημήτρης Τηλιακό, Deyan Vatchkov, Μαρίνο Ταρνανά, Μαρισία Παπαλεξίου κ.ά.**

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 13, 15, 17 & 20 Φεβρουαρίου στις 20:00

9 Η Απειλή σε 4Κ

Σε μία απομονωμένη βάση στην Ανταρκτική, μια ομάδα επιστημόνων έρχεται αντιμέτωπη με μια φονική εξωγήινη οντότητα, η οποία έχει την ικανότητα να καταλαμβάνει το εσωτερικό τους και να παίρνει τη μορφή τους. Σαραντά χρόνια από την κυκλοφορία της, το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας Νύχτες Προεμιέρας παρουσιάζει την ταινία φαντασίας του **Τζον Κάρπεντερ** σε πρόσφατη 4Κ ψηφιακή επεξεργασία από τον ίδιο τον σκηνοθέτη.

Κινοβό Όπερα 1 10 Φεβρουαρίου τα μεσάνυχτα

10 Η σιωπηλή πρακτική του Παντελή Βιταλιώτη

Μια σύγχρονη αφήγηση γύρω από τον ύπνο και το όνειρο, μέσα από μια σειρά τοπίων που εγκολπώνουν αρχαιολογικά μνημεία, βραχώδεις σχηματισμούς και απηχήσεις της ιδέας του σπιτιού ενορχηστρώνει ο καλλιτέχνης. Στην έκθεση «Wake me from sleep, open the gate», που επιμελείται ο **Πάνος Γιαννικόπουλος**, διερευνά τη μετατόπιση, την αποδιάρθρωση και την επανάληψη και παρουσιάζει, επίσης, κεραμικά γλυπτά και έργα ήχου.

Space 52, 9 Φεβρουαρίου-2 Μαρτίου (εγκαινία στις 20:00-22:00)

11 The Condition of (Im)-Possibility: The Invaders

Με κάθε νέα συνθήκη που (μπορεί να) εισβάλει δυνητικά στη ζωή μας καταπιάνεται η έκθεση που επιμελείται η **Εύα Κέκου**. Στοχεύοντας να διερευνήσει τον χαρακτήρα αυτών των μεταβολών και το πώς γίνονται αντιληπτές, παρουσιάζει έργα από τους Χλόη Ακριθάκη, Άγγελο Αντωνόπουλο, Αύγουστο Βεϊνόγλου, Γιώργο Δρίβα, Πέγκυ Κλιάφα, Χριστίνα Μήτρετσε, Πάνο Παπαδόπουλο, Διαμαντή Σωτηρόπουλο, Τόλη Τατόλα, Πάνο Χαλαλάμπου και Θάλεια Χιώτη. Τη βραδιά των εγκαινίων θα παρουσιαστεί περφόρμανς από τον Δημοσθένη Αγραφιώτη και στις 24 Φεβρουαρίου από την Τζέινφερ Νέλσον.

Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων, 8-25 Φεβρουαρίου (εγκαινία στις 19:00)

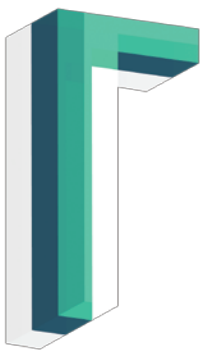

Λήδα Παπακωνσταντίνου

12 Μακρύς ο δρόμος...

Ακούραστος εργάτης της τέχνης από το 1973, ο **Γαβριέλ Μιχάλης** αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ιστορίας πολλών καλλιτεχνών, συμβάλλοντας στην κατασκευή των έργων τους. Στον χώρο του στα Καλύβια Θορικού ανοίγει στο βλέμμα μας έργα ζωγραφικής, γλυπτά και κατασκευές που έχουν εκτεθεί σε σημαντικές εκθέσεις και έχει αποκτήσει μέσα από τη συνεργασία του με τους Δημήτρη Αλθρινό, Διοκάντη, Γιάννη Μπουτέα, Λήδα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Παπασιπούρου, Mariella Simoni, Θανάση Τότσικα και Γιώργο Χατζημιάλη.

ΠΕΣ Πολύτροπον, 10 Φεβρουαρίου-10 Απριλίου (εγκαινία στις 19:00)

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια
ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Photis: σάντουιτς από την κουζίνα της μαμάς

Σάντουιτς που κάνει τη διαφορά, σαν φρεσκομαγειρεμένο φαγητό

Είχα καιρό να κατηφορίσω την Πραξιτέλους πεινασμένη. Και όταν μου έτυχε, με κλειστά σχεδόν τα μάτια έβαλα πλώρη για το Big Mouth, το σαντουιτσάδικο που το δικό μου γούστο θα ψήφιζε σαν καλύτερο της πόλης. Έλα όμως που το «Μεγάλο στόμα» το βρήκα για πάντα κλειστό και στη θέση του έναν Photis, να διαφημίζει στην κυανόλευκη, νοσταλγική ταμπέλα του με έμπνευση από τα ένδοξα βος, τα deli-σάντουιτς του, σε ένα ολόφρεσκο ντεκόρ που ακόμη μυρίζει λαδομπογιά. Και τότε μου ήρθε στο μυαλό η προτροπή φίλου καλοφαγά που μου είχε προτείνει τις προάλλες να δοκιμάσω τα καινούργια σάντουιτς της Πραξιτέλους – «τα καλύτερα της γειτονιάς», όπως μου τόνισε.

Μια ανοιχτή κουζίνα και δυο κορίτσια, το ένα στις κατσαρόλες το άλλο στην εξυπηρέτηση, ίχνος πουθενά από εικόνα φαγητού, ούτε καν σε φωτογραφία, ούτε καν σε μυρωδιά ένεκα του καλού εξαερισμού. Εδώ δεν υπάρχει ψυγείο, δεν υπάρχει εκθεσιακός χώρος με απλωμένες σάλτσες και αλοιφές, δεν υπάρχει καν κέτσαπ ή μουστάρδα, ούτε αλατοπίπερο. Κάτι που το μεταφράζεις και σαν απόλυτη βεβαιότητα του μάγειρα για το προϊόν του, κάτι σαν «φάτο όπως στο φτιάχνω και θα με θυμηθείς». Και σαν να μου άρσε αυτή η βεβαιότητα. Μόνο μια μικρή λίστα με τα λιγοστά σάντουιτς του μενού... επιλέγεις, περιμένεις. Σάντουιτς από σπιτί, σε έναν κατάλογο που σχεδίασε ο σεφ **Αλέξανδρος Παπανδρέου** για κάθε γούστο. Η διαφορά στην ποιότητα της πρώτης ύλης: μαύρος ελληνικός χοίρος και κρέας από το κρεοπωλείο Μπούμπα στα Μελίσσια (που δεν είναι κρεοπωλείο αλλά μπουτικ εκλεκτή με τα ποιοτικότερα κρέατα της ελληνικής υπαίθρου), αλλαντικά από τον Μιράν, ψωμί από διαφορετικούς γνωστούς φούρνους. Από αλλού το μπέικγκελ, από αλλού το μπριός ή οι διαφορετικές

μπαγκέτες. Στη συνέχεια, έρχεται το μαγείρεμα: ημέρας και λαχταριστό χοιρινό και μοσχαρίσιο κότσι που λιώνουν στην κατσαρόλα, σπιτική σάλτσα φέτας, ψητές πιπεριές Φλωρίνης, όλα ετοιμάζονται εδώ, τίποτα δεν αγοράζεται ετοιματζίδικο. Δοκίμασα τη βελούδινη και τραγανή απ' έξω μπαγκέτα που γεμίζει με λαχταριστά, αφράτα κεφτεδάκια μέσα στην πιο ανάλαφρη και πεντανόστιμη σάλτσα ντομάτας, με λιωμένη μοσχαρέλα και φρέσκια ρόκα. Δεν είναι μόνο η απόλυτη νοστιμιά για ένα σπιτικό, υπέροχο, χορταστικό σάντουιτς, αλλά και το τύλιγμα

που συμβάλλει στο τελικό αποτέλεσμα. Λεπτή μπαγκέτα, όλα τα υλικά μπαίνουν στο εσωτερικό και μένουν εκεί μέχρι την τελευταία μπουκιά, κάθε δαγκωνιά όλη η γεύση, καθαρές δουλειές, η σάλτσα δεν τρέχει, δεν σε λερώνει, δεν ξεφεύγει προς ανεπιθύμητες κατευθύνσεις.

Για να σας ανοίξω την όρεξη, να σας περιγράψω μερικά από τα σάντουιτς που λιγουρεύτηκα: το παστράμι σε μπαγκέτα από καλαμποκίσιο αλεύρι, ψητές ντοματούλες, λιωμένη γραβιέρα και καραμελωμένα κρεμμύδια. Το βίγκαν σε ψωμί με σουσάμι, χούμους, ρόκα, ντομάτα και καραμελωμένα κρεμμύδια βάζει στον πειρασμό και τον κάθε μη βίγκαν. Ωραιότατο και το μοσχαρίσιο κότσι με τσαλαφούτι, ψητές πιπεριές Φλωρίνης και σπανάκι σε μπαγκέτα. Αλλά και αυτό με την αυγοσαλάτα, την κρητική λιωμένη γραβιέρα, την ντομάτα και τη ρόκα. Στην επόμενη βόλτα θα επιστρέψω για την μπαγκέτα με σολομό, αβοκάντο, αγγούρι και άνηθο.

Όταν το πρόχειρο φαγητό μεταφράζεται σε ζεστή σπιτική κουζίνα, σε κάτι υγιεινό και προσεγγμένο. Όταν το street food δεν είναι «του δρόμου», όταν το γρήγορο φαγητό μπορεί να φλερτάρει με την ποιότητα.

ΠΟΥ
ΤΡΩΜΕ

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ
ΨΥΧΟΥΛΗ

Photis, Πραξιτέλους
20, 2103221638,
Δευτέρα-Σάββατο
9 π.μ.-5 μ.μ.

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

Παγκόσμια Ημέρα Ραδιοφώνου 13/2: John Peel

» Αν υπάρχει ένας άνθρωπος στον κόσμο που να αποτελεί τον απόλυτο ήρωα για όσους ακόμη αγαπούν το ραδιόφωνο, αυτός είναι ο John Peel.

Δεν θα ξεχάσω εκείνο το απόγευμα που βγαίνοντας από ένα Garfunkel's στο Piccadilly Circus, έτσι όπως στάθηκα σε έναν από τους πολλούς εκείνη την εποχή πάγκους της Evening Standard, διάβασα την είδηση που δεν μπορούσα να πιστέψω: «John Peel Dies»! Ήταν 25 Οκτωβρίου του 2004.

Αν οι δικοί μας τοπικοί ραδιοφωνικοί ήρωες, ο Γιάννης Πετρίδης και ο Γιώργος Παπαστεφάνου μας έκαναν να αγαπήσουμε την παγκόσμια και την ελληνική μουσική αντίστοιχα, ο John Peel ήταν εκείνος που σημάδεψε όσους από εμάς έτυχε να βρεθούμε για κάποιο διάστημα, σπουδάζοντας ή/και δουλεύοντας, στην Αγγλία. Η πρώτη μου επαφή μαζί του ήταν στο πρώτο μου ταξίδι στα μέσα των 80s, όταν προσπαθούσα να καταλάβω τα ονόματα των συγκροτημάτων που μου άρεσαν για να τα ζητήσω την επόμενη μέρα στο Rough Trade –το ένα και μοναδικό τότε– στη Ladbroke Road, μια μικρή πάροδο της Portobello. Όταν αργότερα έμεινα στην Αγγλία δεν έχανα εκπομπή του, όπως και στα σύντομα ταξίδια μου στα κατοπινά χρόνια. Ο John Peel είχε έναν μοναδικό τρόπο να ανακαλύπτει και να υποστηρίζει νέους ήκους πηγαίνοντας πολύ συχνά κόντρα στους καταλόγους επιτυχιών και σε ό,τι έμοιαζε κατεστημένο. Χώρια από το φτύσιμο στον David Cassidy, τον Gary Glitter και τους Osmonds που έσκιζαν εκείνη την εποχή, δεν είχε κανένα πρόβλημα να τα βάλει και με σοβαρά σχήματα όπως οι Emerson, Lake and Palmer ήδη από το 1976, βλέποντας ότι το ίδιο-

μα που τότε ονομαζόταν progressive, παρήκμαζε επικίνδυνα. Θεωρούσε ότι παρά τις μεγάλες εκτελεστικές αρετές των μελών αυτού του είδους των συγκροτημάτων, η σχέση τους με την κλασική μουσική τους οδηγούσε σε τεράστια χασμουρητά από τη μία και πολύ μακριά από τη φύση του rock από την άλλη. Την ίδια στιγμή, το punk που αναδύοταν φαινόταν να έχει τη δυναμική να ξεσκώσει και πάλι τους νέους. Teenage Kicks, λέμε!

Στις 8 Μαΐου του 1986 ήμουν αρκετά τυχερός να βρεθώ στο Hammersmith Palais, όπου έπαιζαν οι Sonic Youth με τους Jesus And Mary Chain. Οι Νεοϋορκέζοι είχαν μόλις πριν από λίγες μέρες κυκλοφορήσει το «Evol» –το Rough Trade είχε φέρει δεκάδες αντίτυπα–, έναν δίσκο με τη Lung Leg στο εξώφυλλο από την underground ταινία «Submit To Me» του Richard Kern.

Είχα αγοράσει τον δίσκο αλλά επειδή δεν μπορούσα να τον ακούσω εκεί, είχα αγοράσει και την κασέτα για να την ακούω στο walkman, η οποία μου άρεσε πολύ λιγότερο από το «Bad Moon Rising».

Ο John Peel είχε γράψει στον Observer την Κυριακή 11 Μαΐου ότι οι Sonic Youth «είναι έξυπνοι άνθρωποι που παίζουν βλακώδη μουσική», επειδή σε μια εποχή ακραίας σκληρότητας και επιθετικότητας στους δρόμους των μεγαλουπόλεων επιμένουν να επιδίδονται δισκογραφικά «σ' έναν ηχητικό βανδαλισμό». Αυτό που είδε όμως εκείνη τη βραδιά ήταν ότι «είναι ίσως οι μόνοι που μπορούν να αναβιώσουν την ενέργεια του αμερικάνικου rock των 60s. Μέσα στο feedback και τους μοβ φωτισμούς τους, μου φέρνουν στο μυαλό αυτό που μπορώ να θυμηθώ από το Sunset Strip του 1967» έγραφε. Και εκ του αποτελέσματος είχε απόλυτο δίκιο!

Όσο για τους Jesus and Mary Chain, ήταν για άλλη μια φορά ύποπτοι να παίξουν –παρ' ότι ήταν το πρώτο όνομα– κανένα εικοσάλεπτο πάλι και να πέσει το ξύλο της αρκούδας, όπως είχε ξαναγίνει εκείνη την εποχή. Ευτυχώς έπαιξαν 40 λεπτά βγαίνοντας μ' ένα άπιστευτης δύναμης «Taste Of Cindy».

Στο κείμενο του John Peel στον Observer με είχαν εντυπωσιάσει, πέρα από το βάθος των παρατηρήσεών του, και δύο απλούστερα πράγματα: το πρώτο ήταν η άποψή του ότι δεν έχει σημασία πόση ώρα παίζει μια μπάντα αλλά με ποιον τρόπο παίζει. «Άλλωστε» έγραφε, «η μουσική δεν πάει με το μέτρο». Και το δεύτερο είχε να κάνει με τα encore. «Δεν είμαι ο άνθρωπος των encore, ειδικά όταν είναι προβλέψιμα. Φανταστείτε τον Leonardo Da Vinci αφού έχει τελειώσει τον «Μυστικό Δείπνο», και επειδή το έργο είχε πολύ μεγάλη επιτυχία, να πηγαίνει μετά και να ζωγραφίζει στον πίνακα δυο τρεις επιπλέον τύπους»!

ΥΓ1: Στη λίστα τα 10 πολύ αγαπημένα τραγούδια του John Peel.

ΥΓ2: Να μπορώ να αναζητώ πάντα την καινούργια μουσική και να μην επαναπαύομαι σε ό,τι ήδη ξέρω ή σε ό,τι έχει συνηθίσει να ακούει ο κόσμος στο ραδιόφωνο.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CLLXI

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

PLAY IT AGAIN, SAM

Η διάσημη κωμωδία του Γούντι Άλεν στη σκηνή του Faust από τον Γιώργο Ζαχαράκη. Πρωτανέβηκε στο Μπρόντγουεϊ, με πρωταγωνιστές τον Γούντι Άλεν και την Νταϊάν Κίτον, και μετά από 453 παραστάσεις και 3 βραβεία Τόνυ ο νευρωτικός ήρωας της ιστορίας παρέλασε και στη μεγάλη οθόνη, στην ταινία που στην Ελλάδα γνωρίσαμε με τον τίτλο «Οραίος και σέξι».

Τώρα, το δεύτερο θεατρικό έργο του διάσημου Αμερικανού καλλιτέχνη ζωντανεύει και στην Αθήνα. Μέσα από τη σκηνοθεσία και τη μετάφραση του Γιώργου Ζαχαράκη, η παράσταση έρχεται να μας θυμίσει τις κωμικές περιπέτειες του παράξενου και αδέξιου κριτικού κινηματογράφου Άλλαν Φέλιξ ο οποίος, προσπαθώντας να ξεπεράσει το διαζυγίό του, φαντάζεται τον Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ να ζωντανεύει μέσα από τα πόστερ της ταινίας «Καζαμπλάνκα» και να τον συμβουλευτεί. Ο Ντικ και η Λίντα, ένα φιλικό του ζευγάρι, τον βοηθούν κανονίζοντας του ραντεβού με διάφορες γυναίκες. Μετά από απανωτές αποτυχημένες προσπάθειες όμως, φτάνει να φαντασιώνεται ερωτικά σενάρια, ακόμα και με τη γυναίκα του καλύτερου του φίλου!

«Όταν πρωτοδιάβασα το έργο, 12 χρόνια πριν, ταυτίστηκα με τον πρωταγωνιστή. Όπως εγώ –τότε στα 30 μου– έτσι κι ο Άλεν, προσπαθώντας να διαχειριστεί την ανασφάλεια και τη μοναξιά του, φαντάζεται διάφορα σενάρια για το πώς θα μπορούσε να «σκηνοθετήσει» την ερωτική του ζωή, επηρεασμένος από τις αγαπημένες του κλασικές ταινίες. «Ο ψυχαναλυτικός αλλά ταυτόχρονα ανάλαφρος τρόπος του Γούντι Άλεν να διεισδύει στον ψυχισμό των ηρώων και να ασχολείται με βασικά θέματα ανθρώπινων σχέσεων, σε συνδυασμό με το ευφυές χιούμορ του, είναι κάτι που με γοητεύει μέχρι σήμερα» δηλώνει ο Γιώργος Ζαχαράκης.

Στόχος του σ' αυτή την παράσταση είναι οι ερμηνείες να βασίζονται στην αμεσότητα, τον ρεαλισμό και την ειλικρίνεια, να διατηρηθεί ο γρήγορος ρυθμός του κειμένου, το ύφος της εποχής (1969) και να αποδοθεί έτσι ώστε να παραμένει έντονα κωμικό για το ελληνικό κοινό.

Παίζουν: Νικόλας Βασιλειάδης, Θάνος Δεσποτόπουλος, Νόνη Ζαννή, Λίνα Καλπαζίδου, Σοφία Κικιλίντζια, Παναγιώτης Λέκκας.

INFO

Faust Bar - Theatre - Arts, Καλαμιώτου 11 & Αθηνάϊδος 12, 2103234095
Κάθε Τετάρτη & Πέμπτη στις 20:00

Προώληση εισιτηρίων

www.more.com/theater/play-it-again-sam-proin-oraios-seksi/

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Animal ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σοφία Εξάρκου ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Δήμητρα Βλαγκοπούλου, Φλομαρία Παπαδάκη, Αχιλλέας Χαρίσκος, Βούντου Γιούργκενς, Χρόνης Μπαρμπαριάν, Ηλίας Χατζηγεωργίου

Η Κάλια είναι μια δυναμική χορεύτρια σε ελληνικό ξενοδοχείο τρίτης κατηγορίας το οποίο φιλοξενεί κάθε καλοκαίρι τουρίστες κυρίως από τη Ρωσία και τις βαλκανικές χώρες. Η αποστολή της Κάλιας και των συνεργατών της είναι να βρουν τα κατάλληλα μουσικοχορευτικά νούμερα για να ψυχαγωγήσουν τους εκλεκτούς πελάτες του ξενοδοχείου.

Στη δεύτερη ταινία της μετά από το ιδιαίτερο «Park» του 2016 που απομυθοποιούσε με μια διάχυτη μελαγχολία το όνειρο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 μέσω κάποιων εγκαταλελειμμένων και γεμάτων από αράχνες πλέον ολυμπιακών ακίνητων που φιλοξενούσαν τα παιχνίδια κάποιων ζωηρών εφήβων, η Σοφία Εξάρκου συνεχίζει να πορεύεται στο πεδίο της ευστοχίας και δηκτικής κοινωνικοπολιτικής αλληγορίας. Το «Animal» όχι μόνο καυτηριάζει υποδειγματικά μια ακόμη πτυχή του «Ελληνικού ονείρου» (η λάμψη του ειδυλλιακού ελληνικού καλοκαιριού κρύβει καλά το σκοτεινό παρασκήνιο και τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης των εποχιακών υπαλλήλων στον τομέα του τουρισμού), αλλά πετυχαίνει να γίνει μια στιβαρή αλληγορία για την κρίση της Δύσης και του καπιταλισμού. Η αφήγηση της Εξάρκου δηλώνει την ικανότητά της (ένα κράμα άνεσης και δεξιοτήτας) στην ανάπτυξη μιας ιστορίας πολλών επιπέδων και συμβολισμών. Μια ιστορία στην οποία φαινομενικά δεν συμβαίνει τίποτα συνταρακτικό, αλλά πίσω από την καθημερινή ρουτίνα των ηρώων κρύβεται ένα οδυνηρό και ατελείωτο δράμα. Τα μικρά παιδιά κάποιων εκ των διασκεδαστών μοιραία «εθίζονται» στην απατηλή λάμψη του γκλίτερ και των προκλητικών ερωτικών χορών οδηγώντας τα ένα βήμα πιο κοντά στην επώδυνη ενηλικίωση. Το μεταναστευτικό ζήτημα μέσω της ιστορίας της 17χρονης «Πολωνής» δίνεται σαν ένα ακόμη ψεύτικο όνειρο που ξεθωριάζει. Το αίσθημα ματαιότητας συντροφεύει στις βόλτες με τα πειραγμένα μηχανάκια τους αφελείς πρωταγωνιστές που θα βιώσουν κι εκείνοι τη διάψευση των προσοπικών ονείρων τους με τον πιο σκληρό τρόπο. Χρυσός Αλέξανδρος στη Σοφία Εξάρκου (μόλις η δεύτερη φορά που το βραβείο πηγαίνει σε ελληνικά χέρια, τριάντα χρόνια μετά από τη νίκη του Σωτήρη Γκορίτσα για το «Απ' το χιόνι») και βραβείο Καλύτερης Γυναικείας Ερμηνείας για τη συγκλονιστική Δήμητρα Βλαγκοπούλου, η οποία είχε κερδίσει και το αντίστοιχο βραβείο στο φεστιβάλ του Λοκάρνο.

ΑΚΟΜΗ

►►► Στο animation «Μάγια η μέλισσα 3: Η χρυσή σφαίρα» (Maya the bee: The golden orb) (-) του Νόελ Κλίρι, η διάσημη μελισσόουλα και ο κολλητός της Γουίλι καλούνται να σώσουν μία πριγκίπισσα από την καταστροφή. ►►► Το ντοκιμαντέρ «Αφρίν στον καιρό της πλημμύρας» (-) του Άγγελου Ράλλη περιγράφει πώς ένα δωδεκάχρονο κορίτσι επιβιώνει της κλιματικής αλλαγής σε έναν τόπο στη νότιο Ασία όπου οι πλημμύρες είναι καθημερινή συνθήκη.

JUST THE NOTES

Animal ***

Η απατηλή λάμψη του ελληνικού καλοκαιριού

Σιδερένια γροθιά ***1/2

Η ασάβλητη ερμηνεία του Ζακ Έφρον

Priscilla **1/2

Η ωραία και το τέρας

Λατρεύω να σε μισώ *

Ερωτας μέχρι θανάτου

Μάγια η μέλισσα 3: Η χρυσή σφαίρα -

Πετάει, πετάει η μέλισσα...

Αφρίν στον καιρό της πλημμύρας -

Στο έλεος του ποταμού

- * ΑΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

«Η «Arcadia» του Γιώργου Ζών στο φεστιβάλ Βερολίνου (15-25/2)

Σιδερένια γροθιά (THE IRON CLAW) ***1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σον Ντέρκιν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ζακ Έφρον, Τζέρεμι Άλεν Γουάιτ, Λίλι Τζέιμς, Χολτ Μακάλανι

Η πραγματική ιστορία των αδελφών Φον Έρικ, που έγραψαν ιστορία στον χώρο της αμερικανικής επαγγελματικής πάλης της δεκαετίας του '80 και η σχέση τους με τον επιβλητικό, σκληρό πατέρα ο οποίος πάντα τους ωθούσε στα άκρα προκειμένου να πετύχουν τους στόχους τους.

Ο Σον Ντέρκιν είναι δεξιοτέχνης σεναριογράφος, οπότε η αληθινή ιστορία των θρυλικών για τον χώρο του wrestling αδελφών Φον Έρικ, μοιάζει κάπως με βούτυρο στο ψωμί του Αμερικανού σκνοθέτη. Πιασάρικο θέμα πυκνογραμμένη δραματουργία που τονίζεται από τη φιγούρα ενός καταστροφικού πατέρα (ο Χολτ Μακάλανι στον ρόλο), ρεαλισμός που σπάει κόκαλα, αλλά και ένα συζητήσιμο σχόλιο πάνω στη θρησκοκληψία μιας ολόκληρης κοινωνίας. Ο Ζακ Έφρον σε μια δυνατή ερμηνεία μεταμόρφωση είναι λόγος από μόνος του για να δει κάποιος το φιλμ που αποτελεί μια μελαγχολική παραβολή για τη διάψευση του αμερικανικού ονείρου.

Priscilla **1/2

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Σοφία Κόπολα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Κάλι Σπένι, Τζέικομπ Ελόρντι, Νταγκμάρα Ντομιντσό

Η σχέση της Πρισίλα και του Έλβις από την αρχή της γνωριμίας τους σε εκείνο το πάρτι στη Γερμανία του 1959 όπου ο Πρισίλεϊ υπηρετούσε τη στρατιωτική θητεία του μέχρι και την αποχώρηση της πρωίδας από την Graceland.

Όχι η αντισυμβατική βιογραφία που θα περίμενε κανείς από τη δοκιμασμένη σε «πειραγμένα» love stories Σοφία Κόπολα, η οποία δείχνει υπέρμετρη πίστη στα απομνημονεύματα της Πρισίλα Πρισίλεϊ και αδυνατεί να αποδώσει με άρτιους και εμπνευσμένους κινηματογραφικούς όρους την επεισοδιακή σχέση του ζευγαριού. Για δύο ώρες γινόμαστε μάρτυρες ενός άνοστου ρομάντζου, χωρίς το παραμικρό δραματουργικό ενδιαφέρον, ενώ υπάρχει θέμα και στις ερμηνείες. Πιο πειστικός ο Τζέικομπ Ελόρντι στον ρόλο του Έλβις (παρουσιάζεται ως ένα εγωπαθές και κακοποιητικό αντράκι), άνευ αξίας η ερμηνεία της Κάλι Σπένι ως Πρισίλα.

Λατρεύω να σε μισώ (ANYONE BUT YOU) *

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γουίλ Γκλουκ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Σίντνεϊ Σουίνι, Γκλεν Πάουελ, Ντέμους Μαλρόνι

Η Μπι και ο Μπεν μοιάζουν με ιδανικό ζευγάρι στα μάτια τρίτων, αλλά το τραυματικό παρελθόν τους δηλώνει άλλα. Η μοίρα τα φέρνει έτσι ώστε οι δύο πρώην εχθροί να αναγκαστούν να συνυπάρξουν για ένα Σαββατοκύριακο στην Αυστραλία όπου πρόκειται να παντρευτούν δύο αγαπημένα τους πρόσωπα.

Τα γνωστά κλισέ είτε συντηρούνται ευλαβικά (παρεξηγήσεις, απρόβλεπτα αστεία και τυπικές βαρετές δοξασίες για τη σημασία του γάμου) είτε ανατρέπονται... αναίμακτα (το ομόφυλο ζευγάρι των νεόνυμφων), αλλά εκείνο που μένει τελικά είναι η ξεχωριστή παρουσία της Σίντνεϊ Σουίνι που δείχνει να έχει το τσαγανό και το ταλέντο για να διακριθεί ως νέα βασίλισσα του romcom. Γελάς σε 2-3 σκηνές αλλά ως εκεί αφού στο μεγαλύτερο μέρος του φιλμ παραλούνουν όλα τα προβλέψιμα σκετς μιας ιστορίας χωρίς αληθινό ενδιαφέρον.

«Τι θέλεις από τη ζωή σου, Κέβιν φον Έρικ;» (Σιδερένια γροθιά)

ΣΟΦΙΑ ΕΞΑΡΧΟΥ

Μας κυνηγάει η προσκόλληση στο παρελθόν

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

© MARGARITA NIKITAKI

Τον περασμένο Νοέμβριο έγινε η πρώτη γυναίκα Ελληνίδα σκηνοθέτρια που κερδίζει τον Χρυσό Αλέξανδρο του Διεθνούς Διαγωνιστικού Τμήματος στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Πριν από 32 χρόνια το κορυφαίο μας κινηματογραφικό φεστιβάλ έπαψε να είναι αποκλειστικά εγχώρια υπόθεση κι άνοιξε τις πόρτες του στους ξένους δημιουργούς. Το εν λόγω βραβείο είχε κερδίσει ο Σωτήρης Γκορίτσας στο φεστιβάλ του 1993 με το «Απ' το χιόνι», ο οποίος έγινε ο πρώτος Έλληνας σκηνοθέτης που το καταφέρνει αλλά από τότε είχαμε εγχώρια... λειψυδρία. Μέχρι που ήρθε η ώρα της Σοφία Εξάρχου και του «Animal».

— **Αλήθεια, όταν παρελάμβανες το βραβείο, είχες συνειδητοποιήσει την ιστορική σημασία της εν λόγω βράβευσης;**
Για να είμαι ειλικρινής όχι. Δεν ήξερα ότι είχε τόσο καιρό να πάρει Έλληνας σκηνοθέτης τον Χρυσό Αλέξανδρο. Από τότε που πήγα να στη Θεσσαλονίκη ως φοιτήτρια στη σχολή κινηματογράφου θυμόμουν ότι δεν είχε πάρει κάποιος Έλληνας το εν λόγω βραβείο, αλλά δεν ήξερα ότι ήταν τόσο παλιά η βράβευση του Γκορίτσα. Το έμαθα εκείνη τη βραδιά όταν το ανακοίνωσαν.

— **Είναι κλισέ η ερώτηση, αλλά μπορείς να μας περιγράψεις πώς ένιωσες εκείνη τη στιγμή;**
Ήταν κάπως περίεργα τα συναισθήματα. Φυσικά και ένιωσα μια κάποια συγκίνηση ανάμεικτη με περηφάνια καθώς έχει ξεχωριστή σημασία να βραβεύεσαι στη χώρα σου, εκεί δηλαδή που ζεις και εργάζεσαι. Εκεί που βρίσκονται όλοι οι συνεργάτες και οι φίλοι σου. Και ήταν πολύ συγκινητικό που εκείνη τη βραδιά βρισκονταν στην αίθουσα πολλοί από τους συνεργάτες του φιλμ. Έτσι μπόρεσα να μοιραστώ τούτη τη χαρά μαζί τους. Αυτό πάντως που είπα τη στιγμή που παραλάμβανα το βραβείο ήταν η μεγαλύτερη αλήθεια: το φεστιβάλ ήταν για μένα όλα αυτά τα χρόνια ένα μεγάλο σχολείο. Το να φτάνω λοιπόν σε αυτό το σημείο, να βραβεύομαι δηλαδή σε αυτόν τον αγαπημένο μου χώρο, ήταν ένα πολύ παράξενο συναίσθημα. Ήταν πολύ ιδιαίτερο.

— **Όταν καταλάγιασε κάπως ο ενθουσιασμός του βραβείου, στις συζητήσεις**

σας, δεν αναρωτηθήκατε ποιοι ήταν οι λόγοι που δεν είχε κερδίσει τόσο καιρό ένας Έλληνας σκηνοθέτης τον Χρυσό Αλέξανδρο;
Ήταν τόσο μεγάλη η χαρά μας που δεν το σκεφτήκαμε καν. Οι απορίες ακολούθησαν μετά από αρκετές ώρες, αλλά και πάλι δεν βρήκαμε τις απαντήσεις.

— **Το «Animal» ήταν ο πρώτος τίτλος που επέλεξες για το φιλμ ή υπήρχαν κι άλλες εναλλακτικές;**
Από την αρχή αυτός ήταν ο τίτλος που είχαμε επιλέξει. Για την ακρίβεια πρώτα καταλήξαμε στη λέξη *anima* που στα λατινικά σημαίνει ψυχή. Η λέξη *ανιματέρ* προέρχεται από αυτή και ουσιαστικά σημαίνει εμπυχωτής, αυτός που δίνει ενέργεια, ψυχή στο κοινό. Οπότε αυτό σκεφτόμουν αλλά μετά ήρθε η ιδέα με το *I (animal)* στο τέλος, όπου η ψυχή μετατρέπεται σε ζώο. Οπότε επιλέχτηκε αυτός ο τίτλος γιατί περιγράφει εύστοχα τις συνθήκες αυτού του σύμπαντος, αλλά και τον αγώνα που δίνουν οι πρωταγωνιστές για να καλύψουν την απόσταση ανάμεσα στο *anima* και το *animal*. Πράγμα που φαίνεται και στο τέλος του φιλμ όταν φεύγει από τον τίτλο «Animal» το *I* και μένει η ψυχή (*anima*).

— **Από την δόξα των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 που ήταν το θέμα στο «Park», της πρώτης σου ταινίας, στην αιώνια λάμψη του «ελληνικού καλοκαιριού». Φαίνεται ότι δεν σε αγγίζει το αφήγημα του «Ζήσε τον μύθο σου στην Ελλάδα».**
Νομίζω ότι είναι κάτι που μας κυνηγάει σαν

λαό. Αυτή η προσκόλληση στο παρελθόν και η ανάγκη να το αναβιώσουμε με λάμψεις, καθώς και το πώς αυτό σχετίζεται με το σήμερα –η αδυναμία μας δηλαδή να μιλήσουμε για το τώρα– είναι κάτι που με ενδιαφέρει πολύ. Και για αυτόν τον λόγο τοποθέτησα τον τουρισμό στο κέντρο της ιστορίας επειδή είναι πλέον μέρος της ταυτότητάς μας, εκτός από τον τομέα της πιο «βαριάς βιομηχανίας» στη χώρα μας.

— **Υπάρχει κάποια σκέψη για μορφή τριλογίας με θέμα τη σύγχρονη Ελλάδα;**
Όχι, αν και όταν έγραφα το σενάριο και ξεκίνησα από την ιδέα της εργασίας θέλοντας να μιλήσω για τα εργασιακά δικαιώματα γενικότερα στη Δύση και για τον καπιταλισμό, δεν είχα συνειδητοποιήσει τον συσχετισμό ανάμεσα στο «Park» και το «Animal». Αυτό συνέβη μόνο όταν αντιλήφθηκα ότι και πάλι περιγράφω ένα σόου, μια φέεστα και τι ακριβώς κρύβεται πίσω από αυτήν.

— **Όταν άρχισες να γράφεις τις ιστορίες για τα κεντρικά πρόσωπα του έργου σου, έκανες κάποιου είδους έρευνα γύρω από τις εργασιακές συνθήκες στον τουρισμό;**
Ναι και με σόκαραν τα στοιχεία που βρήκα, όχι τόσο για τα οικονομικά δεδομένα –το πόσο μεγάλος πληθυσμός εργάζεται το καλοκαίρι σε τουριστικές επιχειρήσεις είναι κάτι που όλοι το γνωρίζουμε–, αλλά κυρίως για τις συνθήκες στις οποίες αναγκάζονται να εργάζονται οι περισσότεροι εποχιακοί εργάτες, όχι μόνο οι ανιματέρ, που είναι κυριολεκτικά απάνθρωπες. Είναι

ένα τεράστιο πρόβλημα που μόνο τα τελευταία δύο χρόνια άρχισε να αναδεικνύεται από τα ΜΜΕ και να συζητιέται. Αυτό πραγματικά με σόκαρε: οι συνθήκες όπου ζουν και λειτουργούν οι εργαζόμενοι, τα εξαντλητικά ωράρια, τα χαμηλά μεροκάματα κ.λπ. Η δομή αυτού του συστήματος και ειδικά των ξενοδοχείων που παρέχουν αυτές τις ανέσεις και τις σπέσιαλ παροχές προς τους επισκέπτες τους σε βάρος των εργαζομένων ήταν εκείνο που αγνοούσα και το ανακάλυψα μέσω της έρευνάς μου για το «Animal».

— **Έχει ενδιαφέρον που επέλεξες να δείξεις την παραπάνω συνθήκη μέσα από το βλέμμα της ηρωίδας σου –η Βλεγκπούλου είναι συγκλονιστική στην ερμηνεία της– και των συναδέλφων της, κι όχι από την πλευρά των αφεντικών τους. Το έκανες για να αποφυγείς την παγίδα της εύκολης καταγγελίας;**
Όχι. Ακόμη κι αν έβαζα στην ιστορία κάποιους εργοδότες ή διευθυντές, δεν φοβόμουν μήπως η ταινία γίνει εύκολη καταγγελία επειδή ήταν συγκεκριμένη η αφήγηση που ακολουθήσαμε. Ήθελα πρωταγωνιστής της ταινίας να είναι το ίδιο το σύστημα κι όχι να το προσωποποιήσω. Όχι δηλαδή να υπάρχει ο κακός με τον οποίο συγκρούονται οι ήρωές μου –ναι, η Δήμητρα δίνει όντως μια απίστευτη ερμηνεία–, αλλά ότι πίσω από την ιστορία αυτών των ανιματέρ κρύβεται κάτι πιο μεγάλο. Ένα ολόκληρο σύστημα και η δομή του.

— **Δεν σε δυσκόλεψε αυτό;**
Η αλήθεια είναι ότι με δυσκόλεψε στη συγγραφή του σεναρίου επειδή είναι πιο εύκολο να δημιουργήσεις ξεκάθαρες συγκρούσεις ή αναγνωρίσιμους χαρακτήρες –τι πιο εύκολο από το να βάλω έναν κακό εργοδότη που ασκεί μοχλό πίεσης στους εργαζομένους του;– από το βάλεις μια μεγαλύτερη ιδέα πάνω από τις ζωές των πρώτων σου. **A**

Ήθελα
πρωταγωνιστής
της ταινίας να
είναι το ίδιο
το σύστημα
κι όχι να το
προσωποποιήσω

INFO
Η ταινία «Animal»
κυκλοφορεί στις
αίθουσες από τις
8 Φεβρουαρίου
από την εταιρεία
Weird Wave

Επιβιώνοντας σε έναν κόσμο αιφνίδια εχθρικό

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Αγαπώ την Πράγα, αγαπώ τον Κάφκα, αγαπώ την τσέχικη λογοτεχνία. Έχω ταξιδέψει έξι φορές στην Πράγα, τελευταία βρέθηκα και στο θέατρο Κάρλοβι Βάρι που ως πρόσφατα σνόμπαρα – αδικώς, όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων. Δεν έχω πάει ακόμα στο Μπρνο, αυτό που χαρακτηρίζεται και ως «συμπρωτεύουσα» της Τσεχίας.

Στο Μπρνο με ταξίδεψε ένα πολύ ιδιαίτερο μυθιστόρημα που μόλις διάβασα. Το έχει γράψει μια σαραντάρα σήμερα (που όμως όταν το έγραφε ήταν κάτω από τριάντα χρόνων) Τσέχα, ονόματι **Κατερίνα Τούτσκοβα**, και πράγματι με εντυπωσίασε με το πεζογραφικό της επίτευγμα. Η ίδια η γλώσσα που χρησιμοποιεί η συγγραφέας – και αποδίδει εξαιρετικά στη μετάφραση ο Κώστας Τσίβος – είναι δίκως φιοριτούρες, χωρίς μοντερνισμούς και δηθενιές, αλλά με μια δωρική απλότητα που κάνει τον αναγνώστη να μη θέλει να το αφήσει από τα χέρια του.

Η ιστορία που αφηγείται το μυθιστόρημα ανήκει σε εκείνες τις στιγμές της Ιστορίας που ελάχιστοι από εμάς γνωρίζουμε (θα μου πείτε, εδώ δεν ξέρουμε τη δική μας Ιστορία, θα ξέρουμε των Τσέχων). Η συγγραφέας μας μεταφέρει στον Μάιο του 1945, όταν οι συμμαχικές δυνάμεις απελευθερώνουν το Μπρνο. Και μπορεί αυτό να ήταν λύτρωση για τους αυτόχθονες Τσέχους, αλλά για εκείνους με Γερμανική καταγωγή που έμεναν στην περιοχή ήταν καταδίκη.

Η Γκέρτα είναι μισή Γερμανίδα και μισή Τσέχα. Δυστυχώς για εκείνη, οι συντοπίτες της την θεωρούν σκέτη Γερμανίδα, άρα βδέλυγμα, και τη συμπεριλαμβάνουν με τους υπόλοιπους Γερμανούς που ως τότε συζούσαν ειρηνικά με τους Τσέχους σε μια απνή καταδίωξη που εμένα τουλάχιστον μου έφερε στο

νου τους διωγμούς των Ελλήνων από τους Τούρκους την περίοδο της Μικρασιατικής καταστροφής.

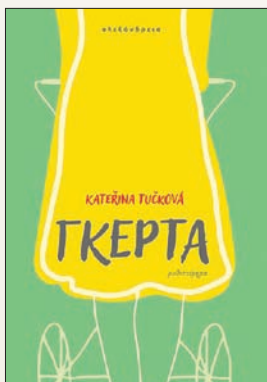
Η συγγραφέας επικεντρώνεται στα δεινά που υπέστησαν οι γυναίκες εκείνης της ιδιαίτερης κατηγορίας Γερμανίδων που βρέθηκαν αίφνης εγκλωβισμένες στην ελευθερωμένη Τσεχία. Έρμια του μίσους των Τσέχων, αυτές οι γυναίκες υφίστανται τα πάνδεινα. Μέσα από την κεντρική ηρωίδα, την Γκέρτα, μια γυναίκα που αγωνίζεται να επιβιώσει σε έναν κόσμο αιφνίδια εχθρικό, ο αναγνώστης γίνεται μάρτυρας μιας εποχής που εξακολουθεί να είναι βίαιη παρόλο που ο πόλεμος έχει πια τελειώσει, και

συνακόλουθα μπορεί να αντιληφθεί και το σημερινό βάσανο των απανταχού προσφύγων στην προσπάθειά τους να βρουν ένα πιο ειρηνικό μέρος να σταθούν.

Το μυθιστόρημα προκαλεί χωρίς μελό συναισθηματισμούς τη συμπόνια του αναγνώστη προς τις γυναίκες εκείνες, αφυπνίζει την ενσυναίσθησή του χωρίς να την εκβιάζει, τον βάζει να σκεφτεί καλύτερα πριν καταδικάσει. Αλλά, για μένα, το καλύτερο που πετυχαίνει η συγγραφέας είναι η επιθυμία του αναγνώστη να συνεχίσει να διαβάζει το βιβλίο, όχι τόσο για να δει τι θα συμβεί παρακάτω, αλλά επειδή η πεζογραφική δεινότητα της Κατερίνας Τούτσκοβα είναι τέτοια που σαγνώνει.

Εννοείται πως όσο διάβαζα το βιβλίο ανέτρεχα σε χάρτες και έβλεπα φωτογραφίες του Μπρνο στο διαδίκτυο ώστε να ετοιμάζομαι σιγά σιγά για το επόμενο ταξίδι μου στην Τσεχία, αυτή τη φορά όχι στην Πράγα αλλά στη «συμπρωτεύουσα».

Διότι ναι μεν η λογοτεχνία σε ταξιδεύει αλλά και σε ωθεί να ταξιδέψεις.

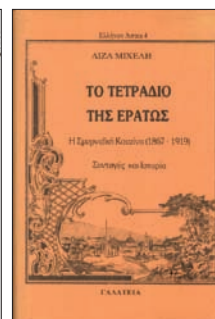
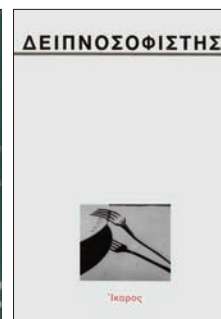

Κατερίνα Τούτσκοβα
Γκέρτα
εκδ. Αλεξάνδρεια

Κατσαρόλες με βιβλία

«Άγιος Φεβρουάριος»

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

Για ένα ατζέμ πλάφι αντάξιο των προσδοκιών μας υπάρχει μια εύκολη διαδρομή. Δεν χρειάζεται να πας στην Πόλη, βγαίνεις στην Πλατεία Μεσολογίου στο Παγκράτι και βρίσκεις την οικογένεια της Τσισέκ Αολάν και του μακαρίτη Σινάν πάνω από την ψποταριά, φτιάχνοντας ένα μοναδικό κεμπάπ, ζουμερό και ευωδιαστό, μια παστοურμαδόπιτα που την θυμάσαι, και ένα κιουνεφέ μοναδικό.

«Η Ανατολή είναι ο τόπος της γαστρονομικής ευρυχωρίας. Μια απέραντη έκταση κατοικημένη πυκνά ή αραιά από ελληνικούς πληθυσμούς, όπου συναντήθηκαν, συμβίωσαν και αλληλοεπηρέαστηκαν πολλές γαστρονομικές παιδεύσεις. Ελληνική, βυζαντινορωμαϊκή, περσική, αραβική, οθωμανική. Οι επιμειξίες ήταν άπειρες, οι προσχώσεις διαδοχικές και επάλληλες» παρατηρεί ο **Επίκουρος** στο βιβλίο του.

«Η κουζίνα της Ανατολής είναι πλούσια σε γευστικούς συνδυασμούς, τολμηρή σε μαγειρικές συνθέσεις, ευρηματική στην αξιοποίηση των πρώτων υλών. Εξαντλεί όλες σχεδόν τις δυνατές εκδοχές μεταποίησης των εδάδιμων προϊόντων, αλλά ταυτόχρονα κάνει και εκτεταμένη χρήση των αρωματικών χόρτων και των μπαχαρικών. Και η εικόνα της κουζίνας αυτής συμπληρώνεται με μια τεράστια ποικιλία

γλυκισμάτων, όπου και πάλι παρατηρούνται τολμηρές συζεύξεις» συνεχίζει.

Η **Λίζα Μιχελή** (1935-1940) πάλι, στο μοναδικό βιβλίο της για τις μαγειρικές των γυναικών της Σμύρνης, εξηγήσει, μιλώντας για την πόλη όπου συνυπήρχαν η ελληνική, η αρμενική, η εβραϊκή συνοικία, ο Τουρκομαχαλάς και ο Φραγκομαχαλάς, πως όλα ήταν εκεί και η κουζίνα γινόταν συμυρνέικη: «Καθαρά ελληνική εμπλουτισμένη με συνταγές από τις μαγειρικές άλλων εθνοτήτων, προσαρμοσμένες όμως στις γευστικές προτιμήσεις των Ελλήνων κατοίκων της Σμύρνης». Οι μάχες για το σε ποιον ανήκουν οι γεύσεις δεν τελειώνουν. Ο Αλέξανδρος Γιώτης (1953-2011) διηγείτο μια αντιπαράθεση που είχε στην κουζίνα ενός εστιατορίου στη Γαλλία με έναν Τούρκο μάγειρα περί μουσακά. «Ο μάγειρας έβαλε φαγητό κατσαρόλας κι εσύ μία ομυρνέικη εκδοχή με επικάλυψη πουρέ πατάτας με βούτυρο πρόβειο και κασέρια, χωρίς δηλαδή τη νεωτερική τσελεμεντο-μπεσαμέλα».

Και είναι τέτοια η σπορά που έφεραν οι άνθρωποι από τις απέναντι ακτές όπου και νεότεροι, όπως ο **Χρήστος Τριανταφύλλου**, ξεκινάνε να γράψουν βιβλία με συνταγές, αναμνήσεις και φωτογραφίες από τη γη της Ιωνίας και της Αιολίας.

Ρύζι με αυθεντικά φιστίκια

Υλικά

1 φλ. του τσαγιού ρύζι σπυρωτό / 1 φλ. τσαγιού ρύζι άγριο μαύρο / ½ φλ. τσαγιού ξερό κρεμμύδι ψιλοκομμένο / 2 φλ. τσαγιού ζωμός κρέατος / 2 καρτότα κομμένα σε κύβους / ½ φλ. τσαγιού βούτυρο ή μαργαρίνη / ½ φλ. τσαγιού φιστίκια καθαρισμένα / ½ φλ. τσαγιού μαϊντανό καθαρισμένο αλάτι και πιπέρι

Η εκτέλεση

Σε μία μεγάλη κατσαρόλα λιώνουμε το βούτυρο και σοτάρουμε το κρεμμύδι και το καρότο μέχρι να μαραθούν καλά. Προσθέτουμε και τα δύο είδη ρυζιού και ανακατεύουμε καλά για δύο λεπτά, μέχρι να λαδωθεί καλά το ρύζι. Στη συνέχεια προσθέτουμε ζεστό τον ζωμό, το αλάτι και το πιπέρι, σκεπάζουμε την κατσαρόλα και βράζουμε σε χαμηλή

φωτιά για περίπου 25 λεπτά, μέχρι το ρύζι να απορροφήσει τα υγρά. Προσθέτουμε τα φιστίκια και τον μαϊντανό, ανακατεύουμε καλά και κατεβάζουμε την κατσαρόλα από τη φωτιά. Σερβίρουμε το φαγητό ζεστό ως κυρίως πιάτο ή ως συνοδευτικό.

Ρόστο

Πλένεις το κρέας, βάζεις ολίγον αλάτι και πιπέρι, το αλείφεις με ολίγον λεμόνι. Βάζεις 3 καλές κουταλιές βούτυρο εις το χαρανί (σ.σ. μικρό καζάνι) και το ψήνεις. Από καιρό εις καιρόν βάζεις νερό. Αφού μισοψηθεί, έχεις παστρεμένες τες πατάτες (μ' ολίγον ψιλόν άλας αλατισμένες) και τες ρίπτεις μέσα, με ολίγον λεμόνι από επάνω. Το σκεπάζεις και με τη χόβολη (σ.σ. χαμηλή φωτιά) ψήνεται.

Τα βιβλία

«Ο δειπνοσοφιστής» του Χρίστου Ζουράρη, εκδόσεις Ίκαρος.

«Το τετράδιο της Ερατώ - Η Σμυρναϊκή κουζίνα (1867-1919) - Συνταγές και ιστορία» της Λίζας Μιχελή, εκδόσεις Γαλάτεια.
«Ταξίμια από Μπαχάρι - Γεύσεις και μυρωδιές από τη Μικρά Ασία» του Χρίστου Τριανταφύλλου, εκδόσεις Περιήλους.
«Πύρρος - Ο δρόμων μάγειρος - Αρετογάστρω Οδύσσεια» του Αλεξάνδρου Γιώτη, εκδόσεις Τόπος.

Μουσική

«Ο Άγιος Φεβρουάριος» σε μουσική του Δήμου Μούτση, στίχους του Μάνου Ελευθερίου, με ερμηνευτές τον Δημήτρη Μητροπάνο και την Πετρή Σαλπέα.

* Η **Δήμητρα Κακαουνάκη** είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Παρουσιάζει κάθε βράδυ, τα μεσάνυχτα, στο **Kosmos** την εκπομπή «**Οίκος Αντοχής**» και το podcast της με τίτλο «**Οι συνταγές του Κόσμου**» με μουσικές, συνταγές και βιβλία, βρίσκεται στο **Ertecho**.

Κάποιος σε ψάχνει. Ψάξε τον κι εσύ και επικοινωνήσε μαζί του στο www.athensvoice.gr/stiles/se-eida.

ΑΡΙΑΔΗ - ΠΕΔΙΛΑ ΤΟΥ ΣΚΙ

Ήρθα να σε βοηθήσω να πας τα πέδιλά σου στο αυτοκίνητο, μιλήσαμε για το υπόλοιπο της διαδρομής! Δυστυχώς όμως έφυγες και δεν κάθισες στο πάρτι. Έχω μετανιώσει που δεν ζήτησα κάτι για επικοινωνία. Ευελπιστώ να σε ξανά πετύχω κάπου. Αν τυχόν το δεις στείλε! Θα χαρώ να τα ξαναπούμε!

Ο ΓΛΑΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΟΝ ΤΣΕΧΟΦ

Εγώ Διάζωμα, εσύ Πλατεία (επιτήδες δεν λέω περισσότερα). Μαύρα μαλλιά, μικρή πλεξούδα, αμυγδαλωτά ματάκια, σφιχτό χαμογελάκι, και λίγα δευτερόλεπτα που κοιταζόμασταν. Σκέφτηκα πόσο ωραία είναι η ζωή. Λίγο άκομψο, γιατί κανείς μας δεν ήταν μόνος, όμως ήταν ωραία. Είθε εις το επανειδέν.

ΟΜΟΡΦΟΣ ΚΥΠΡΙΟΣ

Καθόσουν απέναντί μου στο μετρό από το Αεροδρόμιο. Ήσουν με έναν φίλο σου. Όμορφος πολύ...

ΕΑΝ ΕΙΧΑ ΑΛΛΟ ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ ΘΑ ΣΟΥ ΜΙΛΟΥΣΑ

Περίπου στις 2:30, στο ταμείο του Σκλαβενίτη, προπορευόσουν, είχα λίγα πράγματα, εσύ πολλά. Αλλάξαμε κάποια βιβλία και δυο σύντομες εκφράσεις. Ήμουν έτοιμος να σου μιλήσω έξω, αλλά μπήκες σε ένα ταξί που σε περίμενε και έφυγες. Είμαι ο ψηλός με το μαύρο μακρύ μπουφάν που του έφραξες τον δρόμο με το καρότσι σου... XD

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Κουφονήσια, πανσέληνος Αυγούστου. Ήρθες κάτω από το μπαλκόνι μου και μου είπες τι ωραία πλάτη και τι ωραίο φεγγάρι. Μας είπαν Ρωμαίο και Ιουλιέτα. Είπαμε να συναντηθούμε αργότερα στο Σορόκκο. Δεν συναντηθήκαμε ποτέ. Ρώτησα για εσένα τη σπιτονοικοκυρά σου αλλά δεν ήθελε να μας βοηθήσει. Γιατί δεν ανταλλάξαμε τηλεφώνω; Ήσουν μια από τις ομορφότερες στιγμές μου...

ΛΕΥΚΟ ΑΜΑΞΙ ΕΣΥ

Ήσουν στο λευκό σου αμάξι, στο φανάρι της Αλεξάνδρας (κάθοδος) στη διασταύρωση με Μουστοξύδη, εγώ πεζός με μαύρο δερμάτινο (βασικά όλα μαύρα) διέοχιζα τη διάβαση μέσα στο ψοφόκρυο, περίπου στις 9 παρά το πρωί, στη δουλειά σου πήγαινες; Βλέμματα διασταυρώθηκαν, κόλλησαν, παρόλο που σε κοιτούσα από τα γυαλιά ηλίου.

Συνέχισες την πορεία σου, πού πήγες; Ένα γκρι πουλόβερ φορούσες και είχες μακριά κατσαρά μαλλιά, είμαι σχεδόν βέβαιος πως ήσουν αγουροξυπνημένη.

ΤΥΧΗ ΚΑΤ' ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Παρασκευή (26/1). Έξω από το studio Μαυρομικάλη, περίπου 22:30. Εγώ με το άσπρο, αφράτο παλτό μου (ανθρωπάκι michelin), εσύ με τον σκύλο σου. Το βλέμμα μου δεν ενδιαφέρθηκε να κοιτάξει άλλου πέρα από εσένα. Κόλλησα. Στη συνέχεια το θαύμα του τυχαίου επαναλήφθηκε και συναντηθήκαμε Ιπποκράτους. Χωρίς τον σκύλο σου τότε, ανέβηκες τρέχοντας. Έμεινα σίγουρα παγωτό. Μέσα μου έκανα τον εφηβικό συνειρμό του πεπρωμένου. Ήρθε και η φίλη σου. Σας πήρε ένα ταξί και έμεινα να κοιτάζω τα φώτα του που ξεμάκρυναν μαζί με την ελπίδα μου... Στείλε αν θες, έστω και για μια βόλτα με τον νωχελικό (γλυκύτατο) σκύλο σου.

Η ΔΕΙΛΙΑ ΚΟΣΤΙΖΕΙ

Μετρό, κόκκινη γραμμή. Παρασκευή 26/1, ≈ 11:30. Κόκκινη γραμμή μέτρο. Εγώ άσπρο μπουφάν, με γάντια τύπου goth, σακιδίο και τσάντα με γατάκια. Εσύ κοντό μαλλί και εμφάνιση τυπική (δεν αναλύω, θα αδικηθεί από τις περιγραφικές μου περιορισμένες ικανότητες). Ως συνήθως αφηρημένη σε σκέψεις και σε grunge rock ήχους σε πρόσεξα μόνο (δυστυχώς) όταν κατεβήκαμε Συγγρού - Φιξ. Οι πορείες μας ταυτόσημες. Σε καμία στιγμή δεν μπόρεσα να περιορίσω τη δειλία μου. Σε έχασα καθώς έστριψες για Κουκάκι. Κατάλαβες τελικά ποιος νίκησε (δειλία once again). Ας ελπίσω στη δεύτερη ευκαιρία, την ηλεκτρονική.

ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ

Σε είδα το Σάββατο το βράδυ 27/1 στο Τρανζίστορ στο Μοναστηράκι και φορούσες μαύρο ματ πουκάμισο, μαύρο παντελόνι, μαύρο δερμάτινο τζάκετ και μαύρα κλασικά Converse. Είσαι πάρα πολύ ψηλός, αδύνατος καστανόξανθος, ανοιχτόχρωμος και κούκλος! Ντράπηκα να σου μιλήσω τότε στο μπαρ, θυμάμαι έπινες κάτι σε κολωνάτο ποτήρι. Κατά τη μία, έφυγες με την παρέα σου και τυχαία σε ξαναείδα έξω από την είσοδο του μετρό στο Μοναστηράκι, από την είσοδο στην Αθηνάς. Εάν ποτέ το δεις και θέλεις να επικοινωνήσεις, θα αφήσω εδώ το Ίνστα μου (magda_dast).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ - ΧΟΛΑΡΓΟΣ

Σε είδα Πέμπτη 18/1 το βράδυ έξω από το θέατρο, μόλις τελείωσε η παράσταση που παρακολουθήσαμε. Σου έπιασα αμέσως την κουβέντα και ένιωσα ότι το ενδιαφέρον είναι αμοιβαίο, αφού τα βλέμματά μας ήταν συνεχώς σε επαφή. Έπρεπε να φύγω άρον άρον, το κατάλαβες, και δεν πρόλαβα να μάθω τίποτα για σένα. Κι εκεί που έλεγα πως δεν θα σε ξαναδώ, σε βλέπω ξαφνικά στο μετρό (σταθμός Αμπελοκήπων) να μου χαμογελάς από μακριά. Έτρεξα αλλά δεν σε πρόλαβα μέσα στο πλήθος. Πρόλαβα την κοπέλα που ήσασταν μαζί και τη ρώτησα για σένα. Μου είπε πως πηγαίνεις Χολαργό, ενώ εγώ ξεκίνησα ήδη για Σύνταγμα. Τόσο κοντά, αλλά ανάποδο! Τουλάχιστον έμαθα το όνομά σου. Χριστίνα, αν το δεις, στείλε ένα μήνυμα και θα σε βρω. Εγώ πάντως θα περνάω τακτικά από το μετρό του Χολαργού, με την ελπίδα πως θα ξαναδώ αυτό το χαμόγελο που από εκείνη τη στιγμή δεν λείπει να βγει από το μυαλό μου...

ΠΕΡΑΣΑΜΕ ΩΡΑΙΑ, ΘΑ ΘΕΛΑΜΕ ΝΑ ΣΑΣ ΞΑΝΑΔΟΥΜΕ

Σάββατο βράδυ στο Επιτόκιο σας κέρασαμε ένα σφηνάκι, μας πιάσατε την κουβέντα, περάσαμε πολύ ωραία μέχρι που ξαφνικά έκλεισε το μαγαζί και πλιθιδώς δεν ζητήσαμε ούτε ένα τηλ. Μαρία και Σταυρούλα, είμαστε ο Άρης και ο Χρήστος, θα θέλαμε να σας ξαναδούμε!

BUCHAREST - ATHENS

Σε κοιτάζα, με κοιτάζες, αλλά κανένας δεν έκανε το πρώτο βήμα να μιλήσουμε, παρόλο που είχαμε καθώς έστριψες για Κουκάκι. Κατάλαβες με το ίδιο αεροπλάνο της Aegean στις 21/1 από Βουκουρέστι προς Αθήνα. Ψηλός με γαλάζια μάτια και καρπό πουκάμισο! Θα ήθελα να σε ξαναδώ με κάποιον τρόπο!

ΠΡΑΘΗΡΙΟ SHELL, ΚΟΡΩΠΙ, ΩΡΑ 16:15

Καλησπέρα σας! Ειδωθήκαμε στις αντλίες ανεφοδιασμού μέσα από τα αυτοκίνητά μας, εσείς δυο κορίτσια που μου γελάσατε με την ψυχή σας και 'γω ανταποκρίθηκα χαμογελώντας και χαιρετώντας! Ακόμα και το παλικάρι στην αντίλα χαμογέλαγε αμήχανα με την περιστασια. Από εκθές το έχω σκεφτεί 25.000 φορές που δεν σας πλησίασα να σας μιλήσω, να κεράσω δυο σοκολάτες που μου φτιάξατε το κέφι και φυσικά να ανταλλάξουμε τηλεφώνω! Σύμπαν, make you magic.

Καλημέρα, μανεκέν μου. Σου γράφω με πολύ παράπονο, απογοήτευση, αλλά και εκνευρισμό για κάτι που μου συμβαίνει τον τελευταίο καιρό και θέλω να μου πεις τη γνώμη σου. Βγαίνω με μια κοπέλα, γνωριστήκαμε μέσω Instagram, αρχίσαμε να μιλάμε κανονικά, πολύ όμορφη αυτή και εγώ νομίζω ότι της αρέσω αρκετά, αλλά συμβαίνει το εξής... Έχω παρατηρήσει ότι κάποιες φορές δεν την βρίσκω στο Instagram, οι συνομιλίες μας άφαντες, ούτε μπορώ να την αναζητήσω. Έχουμε αλλάξει τηλεφώνω ευτυχώς, επίσης μου έχει πει ότι δεν έχει Facebook, οπότε πάλι καλά που έχω και το τηλέφωνό της. Τη ρώτησα τι συμβαίνει και μου είπε ότι κάποιες φορές το σβήνει γιατί το βαριέται. Μου φάνηκε λίγο περίεργο, αλλά λέω οκ αφού έτσι θέλει. Κάθισα και σκέφτηκα ότι όσες φορές έχει διαγράψει και καλά την εφαρμογή, είναι άφαντη γενικά. Μετά από κάποιες μέρες εμφανίζεται σαν να μην τρέχει τίποτα...

Χμ... λίγο ύποπτα τα πράγματα, αλλά δεν χρειάζεται να γίνουμε και Ηρακλής Πουαρό. Είναι πιθανό κάποιες στιγμές να μας πιάνει ένα αίσθημα απομόνωσης και να θέλουμε να μείνουμε μόνοι, και είναι οκ. Από την άλλη, είναι εξίσου πολύ πιθανό να σε μπλοκάρει και μετά να σε ξεμπλοκάρει από το Instagram για δικούς της λόγους που ούτε καν μπορούμε να φανταστούμε. Την επόμενη φορά που θα συμβεί, θα σου έλεγα να της κάνεις μια ειλικρινή συζήτηση για το πώς σε κάνουν να νιώθεις αυτές οι εξαφανίσεις της. Αν δεις ότι οι απαντήσεις της δεν σε καλύπτουν και συνεχίσει να εξαφανίζεται συνέχεια, τότε πρέπει να εξαφανιστείς κι εσύ από τη ζωή της.

Λοιπόν, το έψιψα πολύ καιρό με ένα παιδί, γλυκόλογα και αγάπες στις συνομιλίες μας, έχουμε κάνει και εξόδους μαζί χαλαρά, χωρίς να έχουμε πει επίσημα ότι έχουμε σχέση, αλλά εκεί πήγαινε το πράγμα. Αυτός δεν είναι καθόλου διαχυτικός, δηλαδή να μου δώσει ένα φιλή από μόνος του, να με πιάσει από το χέρι, γενικά υπήρχε ωραίο κλίμα μεταξύ μας, αλλά στο ερωτικό κομμάτι ενιωθα να βάζει ένα τείχος μπροστά. Είπα θα θέλει τον χρόνο του. Μέχρι, λοιπόν, μια μέρα μου είπε να πάω σπίτι του να αράξουμε και να δούμε καμιά ταινία. Εγώ

χάρηκα τόσο πολύ και λέω ήρθε η ώρα να κάνει την πρώτη κίνηση, μόνο που το βράδυ κατέληξε εντελώς διαφορετικά. Άρχισε να μου λέει όλα τα ψυχολογικά του, για τους γονείς του που τον εκνευρίζουν, για την πίεση στη δουλειά του, μέχρι που έβαλε τα κλάματα μπροστά μου. Εγώ σάστισα και δεν ήξερα τι να κάνω. Από ό,τι κατάλαβα δεν με βλέπει ούτε καν πλατωνικά, παρά μόνο θέλει μια παρέα. Τι να κάνω;

Δεν θα σου πω κάτι τρομερό, από τη στιγμή που σου εξομολογήθηκε ο ίδιος τα θέματα που τον απασχολούν. Το βρίσκω πάρα πολύ θαρραλέο να σου ανοικτεί τόσο και δείχνει να σε εμπιστεύεται πάρα πολύ. Σίγουρα είναι ένας άνθρωπος που ξέρει να επικοινωνεί και ακόμη και αν δεν μπορεί σε αυτή τη φάση να σε καλύψει στο ερωτικό κομμάτι, μπορείς να το δεις με άλλο μάτι και να σκεφτείς ότι κέρδισες έναν καλό φίλο. Ίσως πάλι να περνάει μια φάση, κανείς δεν ξέρει. Εγώ θα σου έλεγα να είσαι κοντά του όσο κι εσύ μπορείς, και το μέλλον θα σας δείξει τον καλύτερο δρόμο για τη «σχέση» σας.

Μου συνέβη κάτι πρόσφατα που με προβλημάτισε και ήθελα να το πω κάπου. Υπάρχει ένα αγόρι που μου άρεσε πολύ. Βρεθήκαμε, τα είπαμε, αυτός πολύ περιποιημένος, ερχόταν στα ραντεβού μας πάντα στην τρίχα. Ωραία περνούσαμε, δεν λέω, μέχρι που βρεθήκαμε στα πιο ιδιαίτερα μας. Πάμε στο σπίτι του και έπαθα σοκ. Τέτοια κατάσταση και βρομιά δεν μπορείς να φανταστείς. Πεταμένα κουτιά πίτσας στο σαλόνι, κουτάκια μπίρας μέχρι και στο μπάνιο, σκόνη παντού, οι τοίχοι μαύροι από το κάπνισμα, τα πιάτα στοιβα στον νεροχύτη, για να μη σου πω για τα σκουπίδια του μπάνιου που είχαν ξεχειλίσει από τον κάδο. Σιχάθηκα τη ζωή μου. Δεν ήξερα πώς να φύγω από 'κει μέσα. Του είπα ότι με έπιασε το στομάχι μου και έφυγα άρον άρον. Με παίρνει τηλεφώνω και δεν ξέρω τι να του πω.

«Τι έγινε, ρε παιδιά;», που έλεγε και ο Σπύρος Παπαδόπουλος στους «Απαράδεκτους». Φίλη μου, σε καταλαβαίνω φουλ. Πολύ καλά έκανες και έφυγες, εφόσον δεν αισθάνθηκες άνετα εκεί. Μου κάνει, βέβαια, τρομερή εντύπωση που στα ραντεβού σκάει κοκεταρία, ενώ το σπίτι του είναι σκέτη λέρα σύμφωνα με τις γλαφυρότατες-ομολογουμένως- περιγραφές σου. Δεν είναι απαραίτητο να ντρέπεσαι να του πεις την αλήθεια. Πεζ του ότι δεν αισθάνθηκες άνετα στον χώρο του για τους λόγους σου, και πού ξέρεις, μπορεί να κάνει καλό και στον ίδιο μια γενική καθαριότητα, αλλά και σε εσάς. Αν όχι, πάμε για άλλες πολιτείες πιο καθαρές!

© JOHN HOLMES

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αγαπημέ μου Κριέ, η εβδομάδα αυτή σε βρίσκει να κάνεις πολλές συζητήσεις, καθώς βάζει το κεράκι της η είσοδος του Ερμή στο ζώδιο του Υδροχόου στις 5/2. Ωστόσο, θέλω να προσέξεις αυτές τις συζητήσεις γιατί την ίδια μέρα πραγματοποιείται και η σύνοδος Ερμή-Πλούτωνα που σου δείχνει πως οι λέξεις μπορούν να πληγώσουν. Έτσι, εσύ που είσαι σε σχέση και θες να την κρατήσεις προσπάθησε να ρίξεις νερό στο κρασί σου. Εσύ πάλι που είσαι ελεύθερος, θα ευνοηθείς από το πλανητικό σκηνικό, μια και θα αυξηθούν οι κοινωνικές συναναστροφές σου. Ε, πού ξέρεις σε κάποια από αυτές μπορεί να γνωρίσεις κάτι ενδιαφέρον.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Αγαπημέ μου Ταύρε, πρόκειται για μια άκρως ανατρεπτική εβδομάδα για εσένα αφού έχουμε τη νέα Σελήνη στο ζώδιο του Υδροχόου, στις 10/2, που δημιουργεί μια κάπως δυσαρμονική όψη με τον Ουρανό. Ήδη από τις 5/2, που θα περάσει ο Ερμής στο ζώδιο του Υδροχόου, θα δεις πως η ατμόσφαιρα θα είναι πιο τεταμένη σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Αν είσαι σε σχέση, θα αρχίσεις να νιώθεις πίεση και θα προσπαθήσεις να αντιδράσεις σε οτιδήποτε σου λέει το έτερον ήμισυ – πρέμισε, μια εβδομάδα είναι και θα περάσει. Εσύ που είσαι ελεύθερος, με τόσα νεύρα δεν σε βλέπω πρόθυμο να πολυασχοληθείς με το άθλημα...

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Αγαπημέ μου Δίδυμε, η εβδομάδα ξεκινά με περίεργη διάθεση και ανησυχία εξαιτίας του πλανητικού σκηνικού που επικρατεί. Αναφέρομαι στην είσοδο του Ερμή και τη σύνοδο του Πλούτωνα στο ζώδιο του Υδροχόου. Έχεις ενστικτώ (και πρέπει να το ακούσεις), αλλά επηρεάζεσαι από τον φόβο για καταστάσεις που πρέπει να χειριστείς. Σε προσωπικό επίπεδο, εσύ που είσαι σε σχέση, θα κάνεις κάποιες δεύτερες σκέψεις για τον άνθρωπό σου με αποτέλεσμα να χαλάσει η δική σου διάθεση. Εσύ που είσαι ελεύθερος, στις 10/2, η νέα Σελήνη στον Υδροχόο σε ωθεί να κάνεις συναντήσεις, οπότε δεν αποκλείεται να γνωρίσεις κάποιον.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αγαπημέ μου Καρκίνε, πρόκειται για μια εβδομάδα αποφάσεων. Κι αυτό γιατί η νέα Σελήνη στο ζώδιο του Υδροχόου σε βοηθάει να ξεπνήσεις και να λύσεις προβλήματα που σου δημιουργούν πίεση. Παράλληλα, η είσοδος του Ερμή στον Υδροχόο και η σύνοδος του με τον Πλούτωνα στις 5/2, σε κάνουν να κλειστείς στον εαυτό σου – κάτι που σου βγαίνει σε καλό γιατί καταφέρνεις να δεις τη βαθύτερη αιτία των προβλημάτων σου. Σε αυτό το πλαίσιο, εσύ που είσαι ελεύθερος, δεν έχεις ιδιαίτερη όρεξη για φλερτ. Αν είσαι σε σχέση, είναι περίοδος για εποικοδομητικές συζητήσεις με το ταίρι σου.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Αγαπημέ Λέοντα, μια ζόρικη εβδομάδα ξεκινάει για εσένα και σε θέλω ψύχραιμο. Δεν φταις εσύ, η δυσαρμονική όψη που θα σχηματίσει το φεγγάρι με τον Ουρανό από τον Ταύρο φταίει. Στα ερωτικά σου, εσύ που είσαι σε σχέση είτε θα ανανεωθείς βάζοντας νέες βάσεις ή κάνοντας το επόμενο βήμα με τον σύντροφό σου, είτε που θα τερματίσεις εντελώς τη σχέση και θα γυρίσεις σελίδα. Αν πάλι είσαι ελεύθερος και βρίσκεσαι σε μια μετέωρη κατάσταση, το τοπίο ξεκαθαρίζει επιτέλους και κάνεις το επόμενο βήμα, ενώ δεν αποκλείεται και μια νέα γνωριμία που θα σε ενθουσιάσει.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Αγαπημέ μου Παρθένη, η εβδομάδα ξεκινάει τόσο με την είσοδο του Ερμή στον Υδροχόο όσο και με τη σύνοδο του με τον Πλούτωνα στις 5/2, κι αυτό φέρνει στην επιφάνεια ζητήματα καθημερινότητας. Αρχίζει έτσι και ψάχνεις νέους τρόπους να προσεγγίσεις τα θέματα που σε απασχολούν και αφορούν το σπίτι ή γενικότερα την καθημερινότητά σου, και προσπαθείς είτε να τα λύσεις είτε να τα κάνεις πιο συμμέρονα προς εσένα. Η νέα Σελήνη στο ζώδιο του Υδροχόου στα ερωτικά σου, είτε είσαι ελεύθερος είτε σε σχέση, φέρνει ανατροπές, αυτό όμως δεν σημαίνει πως αυτό είναι για κακό.

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαπημέ μου Ζυγέ, καλή εβδομάδα. Η είσοδος του Ερμή στον Υδροχόο, αλλά και η σύνοδος του με τον Πλούτωνα στις 5/2 σου δίνουν έμπνευση και λάμψη! Αναζητάς μια πηγή έμπνευσης ώστε να αλλάξεις πολλά από την καθημερινότητά σου. Στα ερωτικά σου, αν είσαι σε κάποια σχέση, καταφέρνεις να την ανανεώσεις, καθώς με την έμπνευση, τη φαντασία και τη δημιουργική διάθεση που σου χαρίζει το πλανητικό σκηνικό, αναζωπυρώνεις ξανά τον έρωτά σου. Αν τώρα είσαι ελεύθερος, με τη νέα Σελήνη στον Υδροχόο στις 10/2, είτε που θα κάνεις κάποια σημαντική νέα γνωριμία η οποία θα σε ενθουσιάσει, είτε που θα έχεις εξελίξεις με κάποιο πρόσωπο που σε ενδιαφέρει καιρό.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Αγαπημέ μου Σκορπιέ, ανατρεπτική αλλά και άκρως σημαντική αυτή η εβδομάδα για εσένα! Η νέα Σελήνη στον Υδροχόο στις 10/2 θα σε βάλει στη διαδικασία να κάνεις ανακατατάξεις, να αναθεωρήσεις πολλά ή και γιατί όχι να κάνεις πολλές αλλαγές γύρω από το σπίτι, την οικογένεια ή το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Στα ερωτικά σου, αν είσαι σε σχέση, νιώθεις έναν εκνευρισμό ή μια συναισθηματική φόρτιση από κάποιες αποφάσεις ή κουβέντες του συντρόφου σου. Αν πάλι είσαι ελεύθερος, δεν νομίζω πως βρίσκεσαι στο κατάλληλο mood για νέες γνωριμίες, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν θα προκύψει και κάτι, το οποίο βέβαια δεν θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαπημέ μου Τοξότη, ξεκινάει μια εβδομάδα που σε βάζει στο spotlight και γίνεσαι πιο κοινωνικός. Η είσοδος του Ερμή στον Υδροχόο στις 5/2 φέρνει ευκαιρίες για επαφές και συναντήσεις με φίλους και γνωστούς, αλλά και με μέλη της οικογένειάς σου που μπορεί να είχες χαθεί τελευταία. Αυτό το mood ευνοεί ιδιαίτερα εσένα που είσαι ελεύθερος, αφού δεν αποκλείεται να κάνεις κάποια ενδιαφέρουσα γνωριμία. Αν είσαι σε σχέση, η νέα Σελήνη στις 10/2 φέρνει κάποιες σοβαρές συζητήσεις με αρνητικό πρόσημο, που περνάνε από ένα τεστ αντοχής τον σύντροφό σου, κάτι που μπορεί να είναι και καλό γιατί θα σου φανερώσει τις αληθινές του προθέσεις.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αγαπημέ μου Αιγόκερε, αυτή η εβδομάδα είναι ιδιαίτερα ανατρεπτική. Η είσοδος του Ερμή στο ζώδιο του Υδροχόου στις 5/2 στρέφει την προσοχή σου σε οικονομικές υποθέσεις και συναλλαγές, αλλά ταυτόχρονα σε κάνει και καχύποπτο. Ειδικά με τη νέα Σελήνη στον Υδροχόο στις 10/2, θα δεις αρκετές αλλαγές στα οικονομικά σου. Όλο αυτό το πλανητικό σκηνικό ίσως φέρει λεφτά στα ταμεία σου! Στα ερωτικά σου, it's your last chance to shine. Εσύ που είσαι ελεύθερος, μεσοβδόμαδα θα προκύψουν ξαφνικές γνωριμίες. Εσύ που είσαι σε σχέση, θα έχεις ξαφνικά νέα, μπορεί να είναι μια γρήγορη απόφαση για συγκατοίκηση ή για γάμο.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Αγαπημέ μου Υδροχόε, αλλαγές, αναθεωρήσεις, ανακατατάξεις! Αυτό το τρίπτυχο προκύπτει από την είσοδο του Ερμή και τη σύνοδο του Πλούτωνα στο ζώδιό σου στις 5/2, και συνεχίζεται με τη νέα Σελήνη στο ζώδιό σου στις 10/2. Η παρουσία του Ουρανού από τον Ταύρο σε κάνει να φαίνεσαι επαναστάτης without a cause, ειδικά σε θέματα σχετικά με την οικογένεια. Αν είσαι σε σχέση, έχεις την αίσθηση απομόνωσης και θέλεις να επανεξετάσεις τις βάσεις της. Αν είσαι ελεύθερος, η νέα Σελήνη βοηθάει να βρεις νέα ερωτική διέξοδο, είτε κάνοντας μια νέα γνωριμία είτε ξεθολώνοντας το τοπίο με κάποιο άτομο που σε ενδιαφέρει.

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Αγαπημέ μου Ιχθύε, η εβδομάδα αυτή σου δημιουργεί πιο εσωστρεφή διάθεση. Αυτό, ωστόσο, δεν είναι απαραίτητα κακό, καθώς θα μπορέσεις να βάλεις σε μια σειρά τις σκέψεις που σε απασχολούν. Με τη νέα Σελήνη στον Υδροχόο στις 10/2 ανεβαίνει ψυχολογικά. Τα νέα που λαμβάνεις για άτομα από το περιβάλλον σου, σε ωθούν σε επικοινωνίες. Ίσως με τις συναναστροφές να προκύψει και κάποια ενδιαφέρουσα γνωριμία, αν είσαι ελεύθερος. Αν είσαι σε σχέση θα πρέπει να δώσεις προσοχή σε συζητήσεις με τον σύντροφό σου καθώς θα υπάρξουν εντάσεις – με αυτόν τον τρόπο πιθανόν να εξομαλυνθεί η κατάσταση μεταξύ σας.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

FRESH VOICES SESSIONS

ΝΕΕΣ ΦΩΝΕΣ, ΝΕΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

GEORGE GAUDY

&

HUME ASSINE

ΔΕΥΤΕΡΑ

19/02

20:30

LIVE

ΓΑΛΛΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΛΛΑΔΟΣ

@voice1025

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΠΟΤΟ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΚΡΟΑΤΕΣ
ΤΟΥ VOICE 102,5!

swatch[®]

the
SIMPSONS

TM & © 20th Television

MATT GROENING

SWATCH STORES: ΑΘΗΝΑ: ΣΥΝΤΑΓΜΑ, 210 3313833 | ΜΑΡΟΥΣΙ: THE MALL, 210 6197472 | ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 2310 284988